

O C G L

JAARBOEK 1996

***EEN UITGAVE VAN DE HEEMKUNDEVERENIGING
OUDHEIDKUNDIG EN CULTUURHISTORISCH GENOOTSCHAP LANDGRAAF***

Deze OCGL-uitgave kwam tot stand

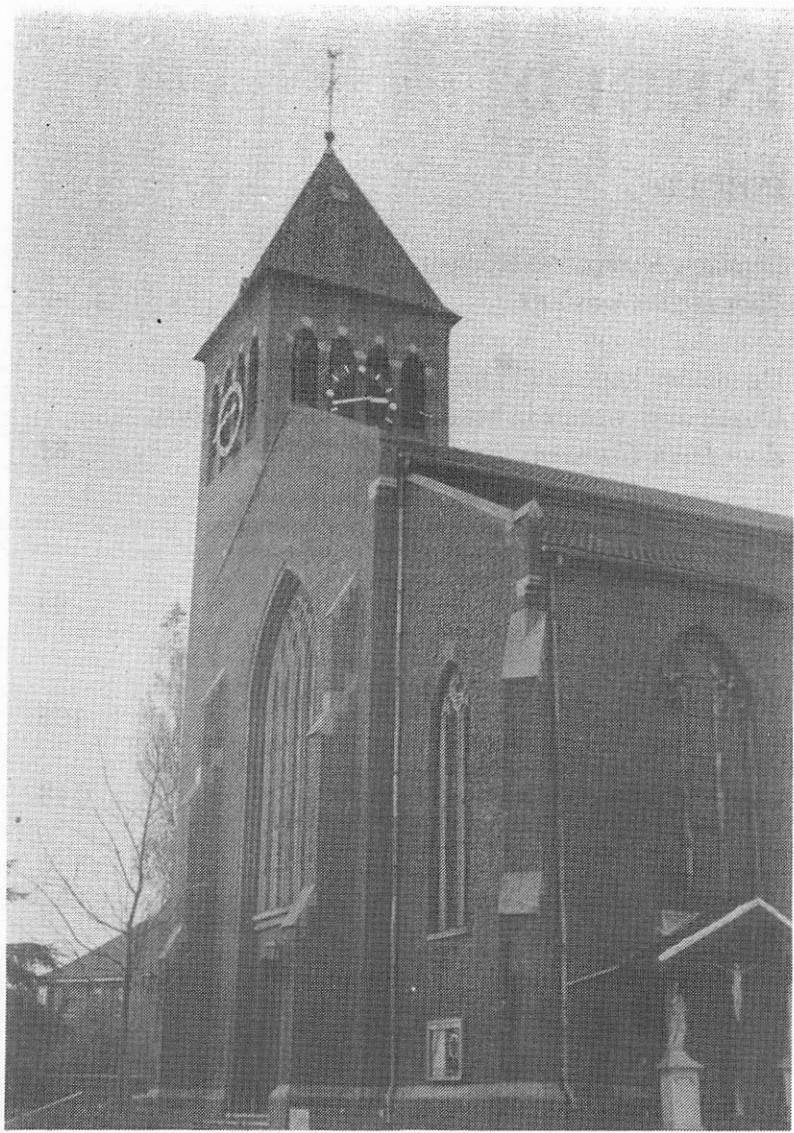
onder redactie van:

Albert Verreck
Huub Dortants
Harrie Mulders
Frans Boumans

Landgraaf, juli 1997

INHOUD

INHOUD	3
Familie geschiedenis Rongen <i>door Hein Goossens</i>	4
De nieuwe kerk van Waubach of Ubach over worms in het hertogdom van Limburg <i>door Hein Goossens</i>	81
Eine Einquartierungsliste vom Jahre 1736 aus der Freiherrlichkeit Alsdorf <i>door Kurt Fassbinder</i>	93
Vreuger <i>door E. Mofers</i>	106
Jaarkroniek Landgraaf	118
Nawoord	129

De parochiekerk te Waldenrath.

RONGEN.

Het geslacht Rongen blijkt - volgens de akten - reeds in de 16e eeuw in het Heinsberger land woonachtig te zijn. Belangrijke magistraten of personen met hoge ambtelijke functies blijken de oudste naamdragers niet te zijn.

Integendeel, het waren hardwerkende ambachtslieden, veelal houtbewerkers, met als neveninkomst een klein landbouwbedrijf. Met noeste handenarbeid verdienden zij hun karig kostje.

De naam Rongen is - als zovele familienamen - een patroniem, afgeleid van een voornaam, in dit geval Hieronymus, die na vervorming via de roep- of voornaam Ron (Ronnie), uiteindelijk leidde tot de familienaam Rongen. Hieronymus is een Griekse naam met de betekenis "man met een heilige naam".

De heilige Hieronymus, de grote Griekse kerkleraar en de vertaler van de oude bijbel, de Vulgata, stierf in 420. In Bethlehem, zijn tweede woonplaats, leefde hij als monnik. Kunstenaars beelden hem graag af als boetedoener in de woestijn met aan zijn voeten een sluimerende leeuw. Zijn sterfday wordt gevierd op 30 september.

Andere afgeleide namen van Hieronymus zijn: Cronimus, Krommes, Gromer, Grommes, Grummes, Gruhner, Groen, Gormsen, Rohn, Roon, Ronn, Ohnymus, Sinemus, Mues, Mussel, Schrombgens, Geronimus, Jeronimus, Jerome en de Italiaanse en Slavische persoonsnamen Jaroehi, Jarosch en Jaroslaw. In de 16e eeuw komen in oude akten reeds naamdragers Rongen voor. Zo vinden we in 1571 een Leonhard Rongen, in 1574 een Christiaan Rongen, die acht jaar later een tweede huwelijk is aangegaan, getuige het optreden van voor- en nakinderen. In 1581 treedt een zekere Peter Rungen op. In de eerste decennia van de 17e eeuw komen voor:

Joannes Rongen uit Scheivendahl met eega Mettel en een naamgenoot met huisvrouw Jenna. Hier handelt het misschien om een en dezelfde persoon, die in tweede echt gehuwd is met Johanna of Jenna.

In 1617 en 1619 vinden we weer een Leonard Rongen; in 1625 treedt een naamgenoot op (of is het dezelfde?) met echtgenote Zyllen of Sybilla. Zeven jaar later blijkt een Leonhardt Rungen gehuwd te zijn met ene Mettel of Mechtilda, terwijl we dan ook een zekere Adam Rongen met zijn huisvrouw Zophien ontmoeten. De samenhang of het familieverband tussen al deze "Einzelliger" Rongen is zo los, dat er geen sprake van kan zijn deze lieden in een enigszins gefundeerde stamboom onder te brengen.

De kerkelijke registers te Waldenrath geven ook vaak te summiere gegevens.

In het doopregister zijn b.v.de jaren 1689 - 1692 nagenoeg of geheel vernield. Overlijdensgegevens ontbreken soms jaren achtereen. In andere gevallen heeft de pastoor eigenmachtig data veranderd of ontbrekende data later ingevuld, waarbij niet steeds zorgvuldig te werk is gegaan. Voor het verkrijgen van de oudste gegevens ben ik veel dank verschuldigd aan Leo Schreinemachers te Geilenkirchen en het echtpaar Paul en Sigrid Kruckel te Alfden.

I.

Uit de mij thans ten dienste staande gegevens blijkt een Joannes of Jan Rongen, ook Rungen genoemd, gehuwd met een Ida of Idgen, de stamvader te zijn van het geslacht Rong en te Waldenrath en omgeving. Hij is geboren omstreeks 1580 en woonde met zijn gezin in het gehucht Putt, behoren de tot de parochie Waldenrath. Zijn eega is in 1623 overleden, getuige de dan reeds opereren de erfgenamen. De weduwnaar schijnt nadien nog een tweede huwelijk te zijn aangegaan; hij verkoopt namelijk in 1631, met goedvinden van zijn huisvrouw, zijn huis en weide, gelegen naast de pastorie te Waldenrath.

Uit zijn huwelijk werden - voor zover bekend - geboren:

1. Leonard Rongen, tr. Mercken NN.
2. Dochter NN, tr. Corst Handers.
3. Joannes Rongen, met wie de uitwerking van de stamboom begint, volgt II.

II. (zn.van I.).

JOANNES RONGEN, geb. ca.1620, overl. Putt-Waldenrath 12.6.1684, tr. Waldenrath 5.7.1651 **Elisabeth (Liesbeth) Driessen** van Ganderheid.

Uit dit huwelijk:

1. Joannes, volgt III, TAK A.
2. Roland, volgt III-2, TAK B.
3. Anna (Encken) Rongen, geb. Putt, ged. Waldenrath 10.4.1652, overl. Putt 4.4.1709, tr. Waldenrath 10.1.1677 Petrus von den Driesch, ged. Waldenrath 21.7.1658, overl.na 1716, zn. van Jan Driesch.
4. Leonard, volgt III-3, TAK C.
5. Mechtilda (Mettel), ged. Waldenrath 19.2.1658, jong overleden.
6. Cornelia (Noelken), ged. Waldenrath 19.2.1658, jong overleden.
7. Mechtilda (Mettel), ged. Waldenrath febr.1659, overl.na 1691.
8. Andreas, volgt III-4, TAK D.
9. Petrus, volgt III-5, TAK E.

TAK A.

III. (zn.van II).

JOANNES RONGEN, geb. te Putt, par.Waldenrath, 1652, begraven te Waldenrath 13.6.1684, tr. **Margaretha (Grittgen) Schebben (Schuppen)**, overl. 1684(?). *

Uit dit huwelijk:

1. **Martinus**, volgt IV.
2. **Catharina Rongen**, geb. **Scheivendahl**, ged. Waldenrath 8.10.1683, tr. Waldenrath 19.5.1708 NN.??

IV. (zn.van III).

MARTINUS (MERTEN) RONGEN, geboren Scheivendahl, ged. Waldenrath 8.12.1682, ovl. voor 1747, tr. Waldenrath 9.11.1709 **Judith (Ida) Gordts (Godtsfrohn)**, dr. van Joannes en Catharina Heiszen.(?) *

Uit dit huwelijk:

1. **N.N.Rongen**, wettig geboren te Scheivendahl, ged. Waldenrath 15.8.1703 (!), jong overleden.
2. **Franciscus**, volgt V.
3. **Elisabeth Rongen**, geb. **Scheivendahl**, ged. Waldenrath 9.12.1711, overl. voor 1747.
4. **Catharina Rongen**, geb. **Scheivendahl**, ged. Waldenrath 4.2.1713, (tr. Gordt N.N.(?), overl. voor 1747.
5. **Leonardus Rongen**, geb. **Scheivendahl**, ged. Waldenrath 12.12.1717, overl. na 1747.
6. **Joannes Rongen**, ged. Waldenrath 23.4.1719(?), overl. na 1780.
7. **Aldegunda Rongen**, geb. te Scheivendahl, ged. te Waldenrath 12.11.1719, overl. na 1751.

V. (zn. van IV).

FRANCISCUS RONGEN, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 26.9.1710, tr. ca.1736 **Maria Agnes Engelen**, overl. Scheivendahl 10.3.1778, dr. van Henricus en Sophia Lenaerts(?). *

Uit dit huwelijk:

1. **Maria Elisabeth Rongen**, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 4.2.1737, overl. Prummers 19.12.1793, tr. Prummern 29.10.1780 **Joannes Dionisius Plum** (adolescens ex Ubach). *
2. **Anna (Maria) Sophia Rongen**, ged. Waldenrath (tussen 1738 en 1745), tr.1. Waldenrath **Matthias Janis** (agricola), overleden Prummern 7.6.1779; tr .2. Prummern 9.1.1780 **Franciscus Zumfeld**, wdnr. ex Wurm.
3. **Joannes Henricus Rongen**, geb. Scheivendahl, ged. te Waldenrath 23.10.1746, jong overl.
4. **Martinus Simon**, volgt VI.
5. **Joannes Henricus Rongen**, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 29.8.1751, overl. na 1781.
6. **Hilgerus Leonard**, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 10.4.1754.

VI. (zn. van V).

MARTINUS SIMON RONGEN, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 11.11.1748, overl. Scheivendahl 24.9.1830, Zimmermann, tr. Waldenrath 18.2.1776 (**Anna**) **Maria Barbara Jopen (Joppen)**, ged. Waldenrath 6.2.1755, overl. Scheivendahl 27.3.1831, dr. van Leonardus en Maria Barbara Hillemechers.

Uit dit huwelijk:

1. **Petrus Leonardus**, volgt VII.
2. **Maria Catharina Rongen**, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 25.12.1778.
3. **Franciscus**, volgt VII-2.
4. **Maria Magdalena Rongen**, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 23.6.1782.
5. **Maria Josepha Rongen**, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 2.5.1784.
6. **Joannes Henricus**, volgt VII-3.
7. **Joannes Christianus Rongen**, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 22.1.1789, overl. Waldenrath 1.9.1791.

8. Maria Elisabetha Rongen, geb. Scheivendahl, ged. Wal denrath 10.9.1792, overl. Waldenrath 15.3.1796.
9. Petrus Reinerus, volgt VII-4.

VII. (zn. van VI).

PETRUS LEONARDUS RONGEN, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 11.2.1777, overl. Scheivendahl 8.10.1856, tr. circa 1801 **Catharina Gertruda von Kruchten**, dr. van Theodorus en Gertrudis Jopen.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Barbara Rongen, geb. Scheivendahl 18.11.1802.
2. Johann Wilhelm Rongen, geb. Scheivendahl 8.8.1804.
3. Magdalena Rongen, geb. Scheivendahl 17.3.1808.
4. Gertrud Elisabeth Rongen, geb. Scheivendahl 3.3.1810.
5. Heinrich Joseph Rongen, geb. Scheivendahl 11.9.1811, jong ovl.
6. Anna Katharina Rongen, geb. Scheivendahl 13.4.1813.
7. Katharina Gertrud Rongen, geb. Scheivendahl 14.5.1815.
8. Heinrich Joseph Rongen, geb. Scheivendahl 17.6.1818.

VII-2. (zn. van VI).

FRANCISCUS RONGEN, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 18.9.1780, tr. Aphoven 6.2.1809 **Maria Agnes Cuppers**, geb. ca. 1781, dr. van Mathias en Anna Gertrud Winkels.

Uit dit huwelijk:

1. Martin Joseph Rongen, geb. Laffeld 9.1.1811.
2. Anne Katharina Rongen, geb. Laffeld 24.6.1813, overl. aldaar 19.5.1815.
3. Johann Leonard Rongen, geb. Laffeld 9.3.1815.
4. Peter Jakob Rongen, geb. Laffeld 26.5.1817.
5. Peter Werner Rongen, geb. Laffeld 5.2.1819.
6. Anna Gertrud Rongen, geb. Laffeld 2.6.1821.
7. Friedrich Wilhelm Rongen, geb. Laffeld 3.8.1824.

VII-3.(zn.van VI).

JOANNES HENRICUS RONGEN, geb. Scheivendahl, ged. te Waldenrath 4.9.1786, overl. Straeten 24.8.1852, Drech sler (= houtbewerker of draaier), tr. Waldenrath 22/2.1810 (kerk.eldaar 23/2) **Anna Elisabeth Cuppers**, geb. te Straeten 14.4.1790, overl. Scheivendahl 28.2.1845, dr. van Nikolaus en Elisabeth Janssen. *

Uit dit huwelijk.

1. Maria Barbara Rongen, geb. Straeten 23.11.1810, overl. Straeten 1.12.1810.
2. Maria Josepha Rongen, geb. Straeten 29.9.1811, overl. Straeten 20.12.1879, tr. Waldenrath 25.2.1843 Johann Plum, geb. te Stahe 30.10.1791, zn. van Christian en Maria Sybilla Gueszen (Gneszen), wdnr. Maria Katharina Kranz.
3. Anna Katharina Rongen, geb. Straeten 12.11.1813, overl. Waubach 14.8.1859, tr. Ubach over Worms 6.10.1841 (kerk. Waubach 5/10) Johann Leonard Plum, geb. Waubach 19.4.1813, overl. aldaar 21.1.1899, linnenwever, zoon van Joannes Baptista en Anna Catharina Schmietz.*
4. Franz Joseph Rongen, geb. Straeten 21.2.1817, overl. aldaar 8.9.1857, ongehuwd, Drechsler.
5. Anna Kornelia Rongen, geb. Straeten 21.3.1819, overl. Straeten 13.2.1900, ongehuwd.
6. Martinus Joseph, volgt VIII.
7. Peter Leonard Rongen, geb. Straeten 16.6.1824.
8. Maria Barbara Rongen, geb. Straeten 20.12.1826, tr. Waldenrath 9.10.1858 Johann Leonard Kuhlen, geb. Straeten 16.3.1826, zn. van Jakob en Gertrud Elisabeth Aretz.
9. Anna Gertrud Rongen, geb. Straeten 17.1.1829, overl. Straeten 10.11.1859, tr. Waldenrath 18.11.1851 Peter Heinrich Deuszen, geb. Dremmen 17.10.1820, zoon van Antoon en Maria Sophia Beumers.
10. Anna Elisabeth Rongen, geb. Straeten 16.8.1832, tr. Waldenrath 17.11.1853 Johann Kohnen, geb. Gillrath 24.6.1818, overl. Gillrath 27.7.1880, zoon van Sebastian en Anna Sophia Pick, wdnr. Anna Caecilia Weckerath.
11. Werner Rongen, geb. Straeten 14.11.1834, overl. Straeten 8.4.1851, ongehuwd.

VII-4. (zn.van VI).

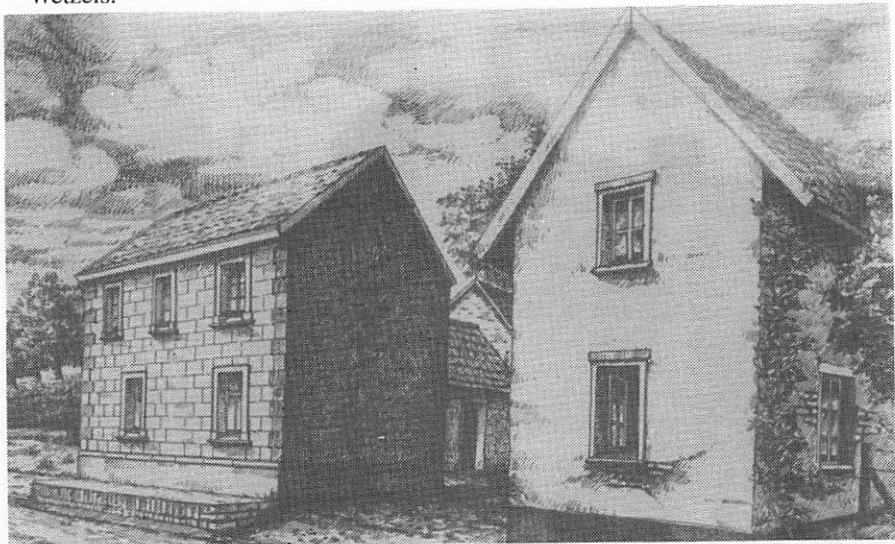
PETRUS REINERUS RONGEN, geb. Scheivendahl, ged. Waldenrath 23.7.1797, overl. aldaar 8.6.1879, Drechsler, tr. Waldenrath (kerk) 4.5.1822 **Catharina Gertrudis Winckens**, geb. te Scheivendahl 19.5.1791, dr. van Franz en Anna Maria Catharina Reiners.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Catharina Rongen, geb. Scheivendahl 11.8.1823, overl. aldaar 12.8.1823.
2. Martin Josef Rongen, volgt VIII-2.
3. Peter Leonard, volgt VIII-3.
4. Johann Heinrich Rongen, volgt VIII-4.

VIII. (zn.van VII).

MARTIN JOSEF RONGEN, geb. Straeten 29.11.1821, overl. Waubach 25.3.1861, schrijnwerker, tr. Waldenrath 20.4.1847 (kerk. Waubach 27/4) **Anna Maria Gertrud Coervers**, geb. te Waubach 21.7.1831 (ged. aldaar 22/7), overl. aldaar 13.4.1898, dr. van Franciscus Joannes en Maria Anna Wetzels.

*Huis Rongen-Coervers in de 'Onderste Straat' te Waubach op Troereberg.
Rechts op de foto het huis Meys.*

Uit dit huwelijk:

1. Maria Elisabeth Hubertina Rongen, geb. Waubach 21.7.1848 (ged. 22/7), overl. Karken 31.5.1923, tr. Ubach over Worms 23.2.1879 (kerk. Waubach 24/2) Johann Joseph Hambuckers, geb. Simpelveld 14.11.1848, overl. Heilanstalt te Munchen-Gladbach 8.4.1923, spinmeester, (wedwnr. Maria Margaretha Klinckenberg, ovrl. Burtscheid 20.6.1877), zn. van Joannes Wilhelmus en Barbara Bessems.
2. Franz Hubert Joseph Rongen, geb. Waubach 31.1.1850, overl. aldaar 23.4.1850.
3. Jan Leonard Hubert, volgt IX.
4. Cornelia Josepha Hubertina Rongen, geb. Waubach 4.4.1853, ovl. Roer-Kempfen (BRD) 23.4.1936, tr. Kempfen 1.6.1889 Johann Forscheln, geb. Theberath 15.1.1852, overl. Heinsberg 26.6.1935, schoenmaker, zn. van Peter Joseph en Maria Katharina Louis.
5. Frans Joseph, volgt IX-2.
6. Petrus Dominicus, volgt IX-3.
7. Maria Theresia Hubertina Rongen, geb. Waubach 4.7.1861, overl. Hartell-Ohio (USA) 21.11.1921, ongehuwd, (Schwester Yutta) *

VIII-2. (zn. van VII-4).

MARTIN JOSEF RONGEN, geb. Scheivendahl 13.9.1824, tr. Waldenrath 1.8.1857 **Anna Barbara Ponszen ex Putt**.

VIII-3. (zn. van VII-4).

PETER LEONARD RONGEN, geb. Scheivendahl 1.2.1827, tr. Waldenrath 22.10.1859 **Maria Christina Cohnen**, geb. Putt 3.4.1831, dr. van Chrystian en Anna Katharina Derichs.

Uit dit huwelijk:

1. Reiner Rongen, volgt IX-4.
2. Gertrud Rongen, geb. Scheivendahl 15.4.1862, overl. aldaar 1949, tr. Waldenrath 9.9.1890 Leonard Josef Rongen.
3. Maria Katharina Rongen, geb. Scheivendahl 21.12.1863, tr. Waldenrath 22.6.1892 Peter Herman Derichs.
4. Heinrich, volgt IX-5.

Jesus! Maria! Josef! Nikolaus!

Eine Ehrenkrone ist das Alter; auf dem Wege der Gerechtigkeit wird sie gekrönt.

Zum christlichen Andenken
an den
in Gott Entschlafenen
Johann Forscheln
geb. zu Theberath am 15. Januar 1852,
gest. am 26. Juni 1935.

Voll Demut vor Gott war sein Leben,
ein Segen für die Seinen, ein Diener den andern.

Die hochbetagte Gattin, die Kinder und
Kindeskinder empfehlen seine Seele dem
hl. Opfer der Priester und der Fürbitte
aller Gläubigen.

Herr, gib ihm die ewige Ruhe, und das
ewige Licht leuchte ihm. Amen.

P. W. Joppen, Heinsberg.

Jesus! Maria! Josef! Nikolaus!

Ich kenne deine Werke und deinen
Glauben und deine Liebe und deinen
Dienst u. deine Ordung. - (Lukas 10, 42).

„Ihm Herrn zu folgen, ist eine
Ehre und ein langes Leben.“ - (Matth. 19, 29)

Zum christlichen Andenken
an die
in Gott entschlafene
Witwe Johanna Forscheln
Johanna geb. Rongen,
geb. zu Waubach am 4. April 1853,
gest. zu Roerkepen am 23. April 1936.

Eine arbeitsreiches, echt christliches
Leben einer wahren Mutter fand im
Tode seine Krönung.

Kinder u. Kindeskindern bitten Priester
und Gläubige um ein andächtiges Gebet
für ihre Seelenruhe.

Herr gib ihr die ewige Ruhe, und
das ewige Licht leuchte ihr. Amen.

Druck P. W. Joppen, Heinsberg

Bidprentjes van het echtpaar Forscheln-Rongen.

Jesus, Maria, Joseph, Franziskus, Clara.

Aus der Genossenschaft der Armen-Schwwestern vom heil. Franziskus zu
Nachen ist am 21. ten November... 1921..., mit den hl. Sakramenten
versehen, im Provinzialhause zur heil. Clara in Hartwell gottselig im
Herrn entschlafen unsere in Christo vielgeliebte Mitschwester,
die Professsq: Schwester *Yutta* v. heil. Franziskus
(*Theresia Rongen*)

Sie erreichte ein Alter von 69 Jahren 4 Monaten, von denen sie 28 Jahre
2 Monate in der Genossenschaft verlebte. — Für ihre liebe Seele wird ein geistliches
Amen in Gebet oder Opfer im Namen Jesu begehrt. Requiescat in pace sempiternum.

Bidprentje van Schwester Yutta (Theresia Rongen).

VIII-4. (zn.van VII-4).

JOHANN HEINRICH RONGEN, geb.Scheivendahl 29.3.1829, tr. N.N.

IX. (zn.van VIII).

JAN LEONARD HUBERT RONGEN, geb. Waubach 23.6.1851 (ged. 24/6), overl. Nieuwenhagerheide 24.1.1912, schrijnwerker, tr. Nieuwenhagen 5.7.1872 (kerk. 7/7) **Maria Catharina Souren**, geb. Nieuwenhagerheide 21.6.1838, overl. aldaar 16.1.1922, dr. van Joannes Wilhelmus en Maria Geertruid Dreessen.

Het stamhuis Rongen-Souren te Nieuwenhagen.

Uit dit huwelijk:

1. Anna Maria Geertruid Rongen, geb. Onderste Heide (Nieuwenhagerheide) 1.11.1872, overl. aldaar 27.1.1877.
2. Anna Maria Elisabeth Rongen, geb. Onderste Heide 21.12.1873, overl.aldaar 8.7.1917, tr. Nieuwenhagen 5.6.1896 (kerk. 18/6) Jozef Erkens, geb. Onderste Heide 8.11.1870, overl. Heerlen- ziekenhuis 6.7.1927, plakker/invoeger/metselaar, zn. van Joannes Hubert en Hubertina Peelen. (hertr. wed. Josephina Kettenhofen-Berzen).

**JHESUS MARIA JOSEPH
BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER
Franciscus Joseph Rongen**

Weduwnaar van
MARIA JOSEPHINA PLUM
Lid der Aertsbroederschap der H. Familie
Geboren te Waubach 5 Juni 1855 overleed
hij aldaar nacht en kalm, voorzien van de
H. Sacramenten 11 Juli 1924.

Een langen schoonen verdienstvollen levensweg heeft hij afgelegd. Godsdienstig opgevoed, onderbleef hij de geboden van God en de voorschriften der kerk, verdoelend het werken en bidden, zich nimmer stoochend aan den modernen tijdgeest, doch altijd eenvoudig, oprecht en rechtvaardig blijvend, wel wetend, dat geen mensch op aard werkelijk gelukkig zijn kan, indien hij geen genoot geweten heeft. Daarom bracht hij de vele offers, welke van hem gevraagd werden met onderwerping aan Gods H. Wil, ook niet morrend toen de wreede dood 26 Juli 1915 hem zijn trouwe goede echtgenooten en der kinderen liefderijke zorgzame moeder ontroofde.

Dierbare kinderen en kleinkinderen, weest niet over mij, want de last der jaren is van mij weggenomen. Hemind elkander zoudt ik u heb liefgehad, bewaart uw geloof, leeft volgens uw geloof en wij zullen elkander eenmaal weerzien bij God. Gedenkt moeder en mij in ewe geboden. Vaarwel.
Mijn Jesus barmhertigheid 300 d. a. n.

J. Kijdens, Waubach

Jesui + Maria! + Joseph!

Sie wurde schwach, und es war beider der Heiligen
bitter. Da rief sie zum Herrn, der sie erretten aus
ihrer Noth. (Ps. 103, 13-15.)

Zum frommen Andenken
an die achtere Frau

MARIA JOSEPHINA RONGEN,
geb. PLUM,

welche am 25. Juli 1915 Morgens gegen 9 Uhr,
nachdem sie eben vorher mit allen h. Sacra-
menten versehen war, zu Waubach im Herrn
entschlief.

Die Verstorbene war geboren in Grönitzstrasse am
10. März 1841; vermählte sich am 27. September
1869 mit Franz Joseph Rongen und ward Mutter
von elf Kindern, von welchen 7 ihr im Tode voran-
gingen, während noch 4 Söhne und 4 Töchter, ein
Schwiegersohn und die Enkel mit dem Vater an
ihrem Grabe trauern.

Sie war eine vorbildlich fleissige Hausfrau und
Mutter, die bei den schweren Sorgen und Leiden,
die auch ihr nicht gespart blieben, im lebendigen
Gottvertrauen ihren Trost suchte.

Geliebt und geehrt von allen, brachte ihre Todes-
nachricht allgemeinen Trauer in ihrer ganzen Ge-
betschaft. Dieser sowie aller Bekannten Gebeten
wird ihre liebe Seele empfangen, damit sie ruhe im
ewigen Frieden. Amen.

Mein Jesus, Barmherzigkeit!

Das Begräbnis und teierliche Leichenfeier werden
stattfinden zu Waubach am Mittwoch 28. Juli 1915,
Morgens halb 9 Uhr.

H. V. Minne Limb, Kornee, Heeren.

Bidprentjes van het echtpaar Rongen-Plum.

Jesui! Maria! Joseph!

„Weicht ein, wenn ihr nicht sollt.
in weicher Stube der Herr
kommen.“ Matth. 23, 23.

Zum frommen Andenken

an den

wohlachtbaren Herrn

Peter Dominicus Rongen

welcher zu Rongen am 2. Juni 1874, unverheiratet,
(auch nicht unverschieden, in die Ewigkeit ab-
berufen wurde.

Der Verstorbene war geboren am 12. Sept. 1857
und lebte 6 Jahre in geistlicher und geistlicher Ehe
mit Anna Theresia Schönbach. Er war ein
gottesfürchtiger Mann, fleissig, fromm und heilig,
welcher es sich die Ehre (ohne Heuchelei) zu leben
(Christen) Ehrelichkeit machte.

Der Herr hat ihn ruhen, bei der Herr Jesu
als einen frommen Diener bezeugen soll.
Die nachstehende Gebete und 4 Gebete empfangen
die liebe Seele des Verstorbenen (Christen) frommen
Gebete, damit sie Ruhe im ewigen Frieden.

im ewigen Frieden.

in Waubach (Begräbnis) am 2. Okt. 1924. (Gebete
Christ. 24. Comm.) Gebete.

*Bidprentje van Petrus Dominicus
Rongen (zie pag. 18).*

3. Maria Theresia Hubertina Rongen, geb. Nieuwenhagerheide 6.3.1877, overl. aldaar 15.1.1961, tr. Nieuwenhagen 13.11.1903 (kerk. 14/11) Albert Joseph Simons, geb. Nieuwenhagerheide 9.6.1879, overl. aldaar 23.12.1957, houtzager/mijnwerker/cafehoulder, zn. van Hendrik Joseph en Maria Elisabeth Pelzer. *
4. Anna Barbara Hubertina Rongen, geb. te Nieuwenhagerheide 4.4.1879, overl. aldaar 7.9.1879.
5. Frans Joseph Willem, volgt X.

IX-2. (zn. van VIII).

FRANS JOSEPH RONGEN, geb. Waubach 5.1.1855, overl. aldaar 11.7.1934, kleermaker, tr. Ubach over Worms 20.9.1889 (kerk. Waubach 23/9)
Maria Josephina Plum, geb. Groenstraat-UoW 17.3.1861, overl. Waubach 26.7.1915, dr. van Jacobus en Anna Maria Mulders.*

Uit dit huwelijk:

1. Maria Josephina Gertrudis Rongen, geb. Waubach 15.9.1890, ovl. Brunssum-ziekenhuis 1.4.1976, tr. Eygelshoven 8.10.1913 (kerk. Aachen (idem) Albertus Ponsen, geb. Utrecht 9.6.1887, overl. Treebeek-Brunssum 31.7.1942, spoorwegmachinist, zoon van Gisbert en Roelofje Gaasbeek.*
2. Anna Maria Rongen, geb. Waubach 16.8.1892, overl. Waubach-Heereveld (Bejaardentehuis) 18.8.1981, tr. Ubach over Worms 15.9.1916 (kerk. Waubach 16/9) Johannes Hendrikus Hubertus Gatignon, geb. Witten-Nyswiller 4.1.1887, overl. in kliniek Calvarieberg-Maastricht 10.11.1959, bakker, (wdnr. Maria Helena Bindels, overl. Wittern 17.2.1914), zn. van Antoon Hubert en Maria Anna Ruiters.
3. Petrus Dominicus Rongen, geb. Waubach 11.3.1894, overl. aldaar 11.3.1894.
4. Franciscus Joseph Rongen, geb. Waubach 11.3.1894, overl. aldaar 11.3.1894.
5. Cornelia Josephina Rongen, geb. Waubach 15.4.1895, overl. aldaar 3.8.1895.
6. Maria Catharina Hubertina Rongen, geb. Waubach 2.5.1896, overl. aldaar 4.9.1896.
7. Johan Joseph Rongen, geb. Waubach 2.5.1896, overl. aldaar 4.9.1896.
8. Anna Dominica Rongen, geb. Waubach 3.8.1897, overl. aldaar 17.10.1898.
9. Hubert Frans Joseph, volgt X-2.
10. Hubert Leonard Joseph Rongen, geb. Waubach 7.4.1901, overl. aldaar 9.9.1901.
11. Peter Joseph Martin, volgt X-3.

IX-3. (zn. van VIII).

PETRUS DOMINICUS RONGEN, geb. Waubach 18.9.1857, overle den Aachen 2.6.1896 (zie pag. 16), huisknecht, tr. Aachen 7.10.1887 (kerk. Burtscheid Sankt Michael 8/10) **Anna Maria Hubertina Heidendael**, geb. Waubach 5.7.1862, overl. Heythuizen 6.10.1942, dr. van Jan Pieter en Anna Maria Dautzenberg.*

Uit dit huwelijk:

1. Willem Winand, volgt X-4.
2. Maria Anna Hubertina Wilhelmina Rongen, geb. te Waubach 11.7.1890, overl. Heerlen-ziekenhuis 13.9.1952, tr. Ubach over Worms 11.10.1912 (kerk. Waubach 15/10) Hubertus Goossens, geb. Schinveld 16.5.1882, overl. Brunssum-ziekenhuis 12.8.1966, chef-veldwachter te Ubach over Worms, zoon van Theodorus en Maria Cornelia Hubertina Herings.
3. Hubert Leonard Rongen, volgt X-5.
4. Anna Hubertina Gertruda Rongen, geb. Waubach 18.3.1895, overl. Weert-ziekenhuis 12.6.1982, tr. Ubach over Worms 3.6.1921 (kerk. Waubach 4/6) Henricus Mensink, geb. Ter Apel 17.2.1894, overl. Weert-ziekenhuis 9.1.1962, doua ne-beambte/belasting-ambtenaar, zn. van Johannes en Thecla Koops.
5. Hubertina Josepha Rongen, geb. Waubach 27.2.1897, overl. aldaar 19.8.1897.

IX-4. (zn. van VIII-3).

REINER RONGEN, geb. Scheivendahl 24.9.1860, ged. Waldenrath, tr. aldaar 29.10.1891 **Isabella Hubertina Lovenich**.

IX-5. (zn. van VIII-3).

HEINRICH RONGEN, geb. Scheivendahl 26.8.1870, overl. te Waldenrath 5.10.1933, gemeentesecretaris, tr. Waldenrath 14.5.1897 **Anna Thekla Heffels**, geb. Waldenrath 9.8.1868, overl. aldaar 4.1.1932, dr. van Leonard Lambert en Gertrudis Feiter.

Uit dit huwelijk:

1. Peter Leonard, volgt X-6.
2. Maria Chrystina Rongen, geb. Waldenrath 30.7.1900.
3. Katharina Rongen, geb. Waldenrath 31.10.1904.

4. Lambert Rongen, geb. Waldenrath 27.2.1907, overl. aldaar 1969.
5. Heinrich Joseph Rongen, geb. Waldenrath 10.1.1909.

X. (zn.van IX).

FRANS JOSEPH WILLEM RONGEN, geb. Nieuwenhagerheide 29.8.1880, overl. ziekenhuis-Heerlen 21.3.1941, pleisteraar/herbergier, tr. Schaesberg 23.2.1906 (kerk.24/2) **Maria Hubertina Timmers**, geb.Heerlen 11.12.1882, overl. ziekenhuis-Heerlen 11.9.1928, dr.van Jacobus en Maria Gertrudis Smeets.*

Uit dit huwelijk:

1. Maria Gertruda Rongen, geb. Schaesberg 18.6.1906, tr. Schaesberg 26.3.1931 (kerk. 7/4) Peter Heinrich Hubert Reinartz, geb. Nieuwenhagen 1.9.1906, overl. Schaesberg 3.8.1989, leraar, zn. van Joannes Henricus (Reinders) en Anna Geertruid Sporken. (Schaesberg).
2. Hubert Jacobus, volgt XI.
3. Maria Wilhelmina (Mina) Rongen, geb. Schaesberg 13.5.1920, overl. aldaar 15.8.1920.

X-2. (zn.van IX-2).

HUBERT FRANS JOSEPH RONGEN, geb. Waubach 11.10.1899 (ged. 12/10), overl. Hamboskliniek-Kerkrade 11.2.1984, mijnwerker, tr. Kerkrade 4.9.1921 **Louise Hubertina Brauns**, geb. Vink-Kerkrade 24.9.1897, overl. ziekenhuis-Kerkrade 5.7.1977.*

Uit dit huwelijk:

1. Maria Francisca Hubertina (Tiny) Rongen, geb. Vink-Kerkrade 15.11.1922, tr. Kerkrade 1946 Petrus Joseph (Peter) Dijks, geb. Echt, zn. van
2. Gerarda Josephina Maria Rongen, geb. Vink-Kerkrade 27.7.1926, tr. Kerkrade 20.1.1950 Gustave Jama, geb. 16.5.1919 in Polen, 1959 geëmigreerd naar Australië.
3. Gerardus Hendrikus Franciscus, volgt XI-2.
4. Jozefina Gerarda Elisabeth (Ellie) Rongen, geb. te Vink-Kerkrade 18.6.1936, tr. Kerkrade 6.11.1957 Wilhelmus Gijsbertus Petrus (Wim) Verreck, geb. 's-Gravenhage 11.1.1934, overl. ziekenhuis-Heerlen 10.2.1989, administratief medewerker, zoon van Johannes Petrus en Johanna Waterlaat. (Vink-Kerkrade).

†
 Bidden wij voor zaliger
WILHELM WINAND RONGEN
 weduwnaar van
Maria Elisabeth Mols

De dierbare overledene werd geboren te Aken.
 17 september 1888 en overleed te Schinveld
 27 mei 1968.

De goede God heeft vader een hoge ouderdom
 gegeven, die hij, goed verzorgd bij zijn kinde-
 ren, kon slijten. Zijn leven was gevuld met ar-
 beid en zorg voor moeder en de kinderen. Rus-
 tig en kalm van aard was hij steeds een bron
 van wijze rust. Nog lang heeft hij in zijn ou-
 derdom kunnen genieten van een welverdiende
 rust en van de kleine vreugden, die het leven
 hem nog kon geven.

Rustige vroomheid en godsvrucht waren de ba-
 sis van zijn leven. Zijn sterven is de voltooiing
 van een rijk gevuld leven.

In dankbaarheid zullen wij hem steeds blijven
 gedenken, als een zorgzame vader, die samen
 met moeder gewerkt heeft om in de zorg voor
 zijn gezin de ziele van zijn leven te vinden.
 Zijn werk is nu volbracht.

Moge hij samen met moeder rusten in vrede.

J. Hendrika, Pastoor Brounsstraat 3, Schinveld.

J. Hendrika, Pastoor Brounsstraat 3, Schinveld.

†
 In uw gebeden wordt aanbevolen de ziel van
MARIA ELISABETH MOLS
Lid van de Derde Orde en van de H. Familie
 echtgenote van
WILHELM WINAND RONGEN

De dierbare overledene werd geboren te Schin-
 veld, 8 aug. 1886 en overleed in 't St. Gregorius-
 ziekenhuis te Brunssum, 18 juni 1964, na ge-
 sterkt te zijn door het Sacrament der Zieken.

Na een leven dat vruchtbaar was en rijk aan ar-
 beid, heeft zij van dit leven afscheid genomen.
 Zij was een goede moeder, wier handen nooit stil
 stonden. Om haar man en om haar kinderen wa-
 ren haar geest en hart steeds zorgzaam gericht.
 Slechts de ouderdom kon haar pas een rusteloze
 rust geven.

Diepe vroomheid was de stuwende bron, waaruit
 zij onophoudelijk putte. God was voor haar een
 Vader, aan Wie zij haar zorgen hoopvol toever-
 trouwde; een licht en een baken in donkere uren.
 Wat zij kon, heeft zij gedaan: haar geest en haar
 hart hebben gestalte gekregen in een nieuwe, van
 dankbaarheid vervulde, generatie.
 Haar werk is nu volbracht. Onze gebeden ver-
 gezellen haar tot voor de troon van God.

Zij ruste in vrede.

J. Hendrika, Pastoor Brounsstraat 3, Schinveld

Bidprentjes van het echtpaar Rongen-Mols.

Neomistenefeest van Dominicus Rongen in 1940.

5. Anna Martina (Annie) Rongen, geb.Vink-Kerkrade 16.7.1939, tr. Kerkrade 1960 Johannes (Jo) Hanssen, geb. te Eygelshoven 2.6.1935, zn. van N.N. en Schuncken.

X-3. (zn.van IX-2).

PETER JOSEPH MARTIN RONGEN, geb. Waubach, 18.10.1905, overl.aldaar 6.12.1979, mijnwerker, tuinier, cafehouder, tr.Ubach over Worms 4.8.1944 **Johanna Frederica van Es**, geb. Amsterdam 3.2.1907, dr. van Gerardus Theodorus en Euphemia Maria Sulter.

Uit dit huwelijk:

1. Gertrudis Francisca Josephina Gerarda Rongen, geb. Waubach 3.2.1947, tr.Ubach over Worms 2.9.1970 Leo Frans Thomas, geb. Lauradorp-UoW.13.12.1945, maatschappelijk werker, zn. van Nicolaas Joseph en Margaretha van der Wouw. (Schaesberg-Landgraaf).

X-4. (zn.van IX-3).

WILHELM WINAND (WIEL) RONGEN, geb. Aachen-Burtscheid 17.9.1888, overl. Schinveld 27.5.1968, landbouwer/verzekeringsagent, tr. Schinveld 16.10.1914 (kerk.17/10) **Maria Elisabeth Mols**, geb. Schinveld 7.8.1886, overl.ziekenhuis-Brunsum 18.6.1964, dr. van Franciscus Johannes en Maria Gertrudis Dohmen.*

Uit dit huwelijk:

1. Dominicus, geb.Schinveld 19.11.1915, priester, overl. te Eygelshoven 18.11.1992.*
2. Hubertus, volgt XI-3.
3. Helena Rongen, geb. Schinveld 20.10.1919, tr.te Schinveld 17.3.1947 (kerk.12/8) Caspar Gerardus Beckers, geb. Maas-tricht 29.12.1925, ondernemer, zoon van Nicolaas Hubertus en Elisabeth van Zeijl. (Maastricht).
4. Elisabeth Rongen, geb. Schinveld 12.9.1921, overl. Sittard 18.2.1989, coiffeuse, tr. Schinveld 25.2.1948. (kerk. 7/9) Hendrik Wilem Joseph Canisius, geb. Schinveld 17.7.1914, overl. Sittard 10.12.1991, mijnwerker-portier/beampte Stm.Hendrik, zn. van Joseph Leopold en Maria Louise Palant.

5. Hubertina Rongen, geb. Schinveld 25.1.1924, tr. Schinveld 24.10.1950 (kerk. 1/5) Antonius Ludovicus Hubertus Satijn, geb. Maastricht 23.2.1924, vertegenwoordiger, zn. van Nicolaas Hubertus en Bertha Anthonia Vermeulen. (Maastricht).
6. Hubert Willem, volgt XI-4.
7. Leonard, volgt XI-5.
8. Maria Rongen, geb. Schinveld 8.6.1930, tr. Schinveld 30.7.1954, (kerk. 30.8.1955) Joannes Andreas Pagen, geb. Schinveld 24.8.1924, overl. Heerlen 8.4.1990, gemeentesecretaris te Schinveld, zn. van Frans Arnold en Maria Elisabeth Reijnders. (Heerlen).
9. Joseph Frans, volgt XI-6.

X-5. (zn. van IX-3).

HUBERT LEONARD RONGEN, geb. Waubach, 18.1.1893, overl. ziekenhuis-Sittard 4.8.1965, hoofdbeampte woningvereniging Ons Thuis, tr. Heerlen 1.9.1926 (kerk. Waubach 7/9) **Maria Catharina Linssen**, geb. Pey-Echt 6.9.1893, overl. Kerkrade-Lucaskliniek 1.7.1975, dr. van Petrus en Hubertina Ubachs.

Uit dit huwelijk:

1. Johanna Josephina Hubertina (Tiny) Rongen, geb. Heerlen 12.3.1928, tr. Aachen 26.7.1957 (kerk. Heerlen 6/8) Joachim Jozef Wilhelm Hoffmann, geb. te Granitz (Schlesien-BRD) 22.10.1924, overl. Aachen 23.3.1993, Studienassessor/Studienrat, zn. van Friedrich en Gertrud, geb. Hoffmann. (Aachen-Burtscheid).
2. Maria Wilhelmina Gerarda (Mia) Rongen, geb. te Heerlen 18.8.1929, tr. Heerlen 21.8.1956 (kerk. idem) Johannes Maria Joseph Jan) Rutten, geb. Eygelshoven 28.11.1928, arts, zn. van Josephus Jacobus Hubertus en Maria Hallay. (Berg en Dal).
3. Johanna Maria Theresia Rongen (Joke), geb. Heerlen 27.1.1931, tr. Heerlen 31.1.1958 (kerk. 20/5) Gerardus Antonius (John) Peters, geb. Heerlen 16.9.1929, hoofd sector pensioenen AZL, zn. van Louis Hubert en Johanna Maria Wilhelmina Scheepers. (Heerlen).
4. Hendricus Petrus Dominicus (Henk) Rongen, geb. te Heerlen 3.7.1932, overl. St. Josephgasthuis-Heerlen 30.3.1989, ongehuwd.
5. Wilhelmus Petrus Maria, volgt XI-7.

X-6. (zn. van IX-5).

PETER LEONARD RONGEN, geb. Waldenrath 4.1.1899, overl. Waldenrath 1976, gemeente-ambtenaar, tr. **Maria Agnes Herfs**, geb. Scheifendahl 5.9.1908, dr. van Hubert Jakob en Maria Gertrud Derichs.

XI. (zn. van X).

HUBERTUS JACOBUS RONGEN, geb. Schaesberg 5.12.1908, ovl. Heerlen-ziekenhuis 1.4.1971, bureaubeampte Centraal Beheer Staatsmijnen, tr. Schaesberg 2.7.1931 (kerk. Waubach 4/7) **Theresia Offermans**, geb. Waubach 1.9.1906, overl. verpleegkliniek-Heerlen 29.1.1984, dr. van Johannes Petrus Joseph en Maria Gertrud Paulus.*

Uit dit huwelijk:

1. Francois Gerardus Willem Joseph, volgt XII.
2. Peter Joseph Gerard, volgt XII-2.
3. Albert Joseph, volgt XII-3.
4. Jan Leonard Joseph, volgt XII-4.

XI-2. (zn. van X-2).

GERARDUS HENDRIKUS FRANCISCUS (HEIN) RONGEN, geb. te Vink-Kerkrade 31.10.1929, tr. Kerkrade 20.5.1953 **Maria Hubertina Gertrudis (Troutje) Rothkranz**, geb. Chevremont 11.8.1910, weduwe, dr. van Petrus en Steffie (Sine prolihus). (Chevremont-Kerkrade).

XI-3. (zn. van X-4)

HUBERTUS RONGEN, geb. Schinveld 7.12.1916, kapper, tr. Schinveld 12.6.1962 (kerk. Venlo 23/7) **Gertruda Antonetta Hubertina Backus**, geb. Venlo 1.8.1922, dr. van Jacobus Johannes en Theodora Theelen. (sine prolihus). (Venlo).

XI-4. (zn. van X-A4).

HUBERT WILLEM RONGEN, geb. Schinveld 30.7.1925, verzekerings-agent/ boekhouder, tr. Merkelbeek 25.4.1952 (kerk. 18/6) **Mathilda Rica Gertruda Navis**, geb. Merkelbeek 1.8.1929, dr. van Gerrit en Kunegonda Jacobs. (Heerlen).

Uit dit huwelijk:

1. Willem Gonné Joseph, volgt XII-4.
2. Gerardus Geroldus, volgt XII-5.
3. Hubertus Maria, volgt XII-6.

XI-5. (zn. van X-4).

LEONARD RONGEN, geb. Schinveld 4.2.1927, hoofdverpleegkundige in ziekenhuis te Kerkrade, tr. Brunssum 12.11.1954 (kerk. 15.5.1956 aldaar)
Elisabeth Paula Gooyen, geb. Merkelbeek 21.9.1926, dr. van Hendrik Joseph en Maria Virginia van Eeghem. (Kerkrade).

Uit dit huwelijk:

1. Willem Eduard Maria Rongen, geb. Kerkrade 27.5.1957, geluidstechnicus. (Utrecht).
2. Richard Hendrik Maria Antonius, volgt XII-7.
3. Elisabeth Philomena (Lilian) Rongen, geb. Kerkrade 7.12.1960, boekhoudkundig medewerkster, tr. Kerkrade 10.9.1982 (kerk. te Nuth 10/9)
Daniel Maria Jacobus (Dan) Vijgen, geb. Heerlen 1.5.1957, hoofd administratie scholengemeenschap te Sittard, zoon van Albert Laurens en Josefa Wilhelmina de Haas. (Brunssum).

XI-6. (zn. van X-4).

JOSEPH FRANS RONGEN, geb. Schinveld 17.3.1933, beroepskeuzeadviseur, tr. Schinveld 12.10.1962 (kerk. Heerlen 3.1.1963) **Pauline Maria de Beer**, geb. Ginniken 8.6.1938, dr. van Joseph en Maria van de Bijl. (Maastricht).

Uit dit huwelijk:

1. Jacobus Joseph Maria Rongen, geb. Utrecht 10.11.1959 (geecht), * trainer-journalist. (Amsterdam).
2. Joseph Antonius Hubertus Rongen, geb. te Waalwijk 21.10.1963, arbeidsconsulent. (Haarlem).
3. Franciska Hubertina Gertruda Maria Rongen, geb. Waalwijk, 21.1.1965, tr. Roermond 24.3.1986 Albertus in het Zand, geb. te Weert 29.11.1959, programmeur, zn. van Jo en Maria Drummen. (Roermond).

XI-7. (zn.van X-35).

WILHELMUS PETRUS MARIA (WIM) RONGEN, geb. Heerlen 6.6.1934, kerkmusicus, tr. te Boxmeer 31.1.1986 **Allegonda Petronella Theresia (Alda) Janssen**, geb. Oss 5.6.1926, dr. van Petrus Johannes en Petronella van de Wetering.(sine prolibus). (Boxmeer).

XII. (zn.van XI).

FRANCOIS GERARDUS WILLEM JOSEPH RONGEN, geb. te Schaesberg 15.12.1933, beambte-ABP, tr. Nieuwstadt 11.12.1956 (kerk. aldaar 20.8.1957) **Maria Gerarda Margaretha Ramakers**, geb. Nieuwstadt 1.11.1934, dr. van Peter Joseph en Maria Martha van de Bergh. (Schaesberg-Landgraaf).

Uit dit huwelijk:

1. **Maria Martha Rongen**, geb. Schaesberg 9.2.1959, tr. Schaesberg 23.10.1981 (kerk. idem 2.7.1982) **Lambertus Maria Johannes Bakker**, geb. Schaesberg 7.9.1960, zn. van Johannes Catharina en Helena Maria Nicolina Muhlenberg. (Heerlen).
2. **Theresia Petronella Rongen**, geb. Heerlen 2.9.1960, lerares, ongehuwd.

XII-2. (zn.van XI).

PETER JOSEPH GERARD RONGEN, geb. Schaesberg 17.1.1940, technisch hoofdamtenaar, tr. Brunssum 2.8.1963 (kerk.idem) **Catharina Antonettavan Buul**, geb. Brunssum 6.12.1941, dr. van Antonius Wilhelmus en Josephina Oberje. (Roosendaal).

Uit dit huwelijk:

1. **Jacobus Jozef (Ko)**, volgt XIII.
2. **Theresia Antoinette**, volgt XIII-2.

XII-3. (zn.van XI).

ALBERT JOSEPH RONGEN, geb. te Schaesberg 12.9.1942, ambtenaar bij Rijkswaterstaat, tr. Nieuwstadt 15.10.1971 (kerk.idem) **Hilde Gertruda Ramakers**, geb. Nieuwstadt 7.1.1947, dr. van Peter Joseph en Maria Martha van de Bergh. (Nieuwstadt).

Uit dit huwelijk:

1. **Marc Rongen**, geb. Nieuwstadt 28.6.1978.

XII-4. (zn. van XI).

JAN LEONARDJOSEPH RONGEN, geb. Schaesberg 5.8.1946, dames- en herenkapper, ongehuwd. (Sinzheim-BRD).

XII-5. (zn. van XI-4).

WILLEM GONNIE JOSEPH (WIM) RONGEN, geb. Schinveld 9.3.1953, docent/ corrector, tr. Utrecht 1.5.1975 (kerk. Schinveld 2/5) **Sophia (Fia) Dieteren**, geb. Hoensbroek 23.8.1953, docente, dr. van Pieter Leonard en Hanna Gerarda Boumans.* (Schinveld).

Uit dit huwelijk:

1. Anne Rongen, geb. Utrecht 25.3.1985.
2. Eric Willem Rongen, geb. Utrecht 3.4.1993.

XII-6. (zn. van XI-4).

GERARD GEROLDUS RONGEN, geb. Schinveld 24.11.1956, verkoopleider, tr. Schinveld 21.11.1981 (kerk. Schaesberg idem) **Maria Petronella Johanna Schmitz**, geb. Schaesberg 15.6.1960, administratief medewerkster, dr. van Jan Mathias en Maria Johanna Hanselaar. (Simpelveld).

Uit dit huwelijk:

1. Anna Hubertus (Anouk) Rongen, geb. Heerlen 26.2.1989.
2. Godfried Anna (Pim) Rongen, geb. Heerlen 6.9.1992.

XII-7. (zn. van XI-4).

HUBERTUS MARIA RONGEN, geb. Schinveld 14.12.1963, technisch specialist, tr. Schinveld 3.6.1986 (kerk. Brunssum 31.1.1987) **Hubertina Francisca Maria Wolfs**, geb. Brunssum 15.9.1964, verkoopster, dr. van Martinus Maria Gerardus en Grietje Boosman. (Brunssum)

XII-8. (zn. van XI-5).

RICHARD HENDRIK MARIA ANTONIUS RONGEN, geb. te Kerkrade op 13.6.1959, leraar/consulent, vormt een economische eenheid met **Johanna Helena Kieneker**, geb. te Rheden 12.2.1963, ondernemster, dr. van Nicolaas Albertus en Gerritje Elisabeth Wentink.* (Goes)

Uit deze eenheid:

- 1. Jasper Sebastian Rongen, geb. Goes 3.5.1990.**
- 2. Siemen Jorne Rongen, geb. Kloetinge-Goes 29.10.1991.**

XIII. (zn.van XII-2).

JACOBUS JOZEF RONGEN, geb. Brunssum 25.6.1964, werktuigbouwkundig bedrijfsleider, tr. Roosendaal 6.7.1990 **Claudia Cornelia Johanna Adriana Maria Luysterburg**, geb. Roosendaal 15.10.1965, dr. van Adrianus Sophia Maria en Josina Johanna Cornelia Uitdewilligen. (Roosendaal).

XIII-2. (dr. van XII-2).

THERESIA ANTONETTE RONGEN, geb. Brunssum 14.7.1965. (Roosendaal)

Uit haar: Wesley Richie Rongen, geb. Steenberghe 2.10.1989.

TAK B.

III-2. (zn.van II).

ROLAND (ROELL) RONGEN, geb. Putt ca. 1655, overl. na 1709,
tr. 1. Waldenrath 22.6.1689 Odilia (**Dillgen**) Cupers, tr.2.Waldenrath oktober
1696 Catharina Hoonen.

Uit het eerste huwelijk:

Leonardus Rongen, ged. Waldenrath 1690.

Uit het tweede huwelijk:

1. Jacobus Rongen, ged. Waldenrath 5.5.1699.

2. Joannes, volgt IV.

IV. (zn.van III-2).

JOANNES RONGEN ex Straeten, tr. Waldenrath 7.11.1732 **Margaretha**
(**Sybilla**) Schoebben, geb. te Straeten, overl. Straeten 19.9.1763?
(akte 17341501).

Uit dit huwelijk:

1. Anna Catharina Rongen, ged. Waldenrath 20.3.1734, overl. Straeten
19.4.1749.

2. Nicolaas Rongen, ged. Waldenrath 26.1.1737.

3. Maria Elisabeth Rongen, ged. Waldenrath 21.8.1738.

4. Joannes Henricus Rongen, ged. Waldenrath 19.12.1740, overl. Straeten
8.7.1757 (adolescens).

TAK C.

III-3. (zn.van II).

LEONARDUS RONGEN, geb. Putt ca. 1656, overl. aldaar 6.6.1722, tr. Waldenrath 7.5.1679 **Ida (Eytgen) Heutz** (Heuffs, Thoren), ged. te Heinsberg 3.1.1655, overl. Putt na 1694, dr.van Jann Heutz. *

Uit dit huwelijk:

1. Joannes Rongen, geb. Putt, ged. Waldenrath 2.10.1685.
2. Franciscus, volgt IV.
3. Leonardus, volgt IV-2.
4. Petrus, volgt IV-3.
5. Reinerus, volgt IV-4.

IV. (zn.van III-3).

FRANCISCUS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 2.2.1689, overl. Waldenrath 10.9.1723, tr. Waldenrath 7.1.1712 **Christina Thelen**, geb. Waldenrath ca. 1690, overl. aldaar 5.10.1730.

Uit dit huwelijk:

1. Leonardus, volgt V.
2. Catharina Elisabeth Rongen, ged. Waldenrath 7.7.1716.
3. Ida Rongen, ged. Waldenrath 5.4.1717.
4. Anna Mechtilda Rongen, ged. Waldenrath 26.2.1721, tr. 1760 (?) Petrus Vraetz.

IV-2. (zn.van III-3).

LEONARDUS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 7.3.1695, overl. te Putt 26.12.1761, tr. Waldenrath 18.4.1723 **Anna Reiners** ex Putt.

Uit dit huwelijk:

1. Bartholomeus Rongen, ged. Waldenrath 24.8.1724.
2. Paulus Rongen, volgt V-2.
3. Joannes Petrus Rongen, volgt V-3.

IV-3. (zn.van III-3).

Petrus Rongen, geb. Putt, ged. Waldenrath 23.9.1698, overl. te Putt 12.11.1752, tr. **Anna Gertruda Ritzen**, ged. Birgden 2.2.1699, overl. Putt 20.2.1777, dr. van Martinus en Elisabeth Arrets.

Uit dit huwelijk:

1. **Martinus Rongen**, geb. en ged. Birgden 6.8.1725.
2. **Leonardus Rongen**, volgt V-4.
3. **Joannes Henricus Rongen**, ged. Waldenrath 21.3.1729.
4. **Joannes Jacobus Rongen**, geb. Putt, ged. Waldenrath 3.8.1732.
5. **Gertrudis Rongen**, geb. Putt, ged. Waldenrath 25.5.1734.
6. **Maria Magdalena Rongen**, geb. Putt, ged. Waldenrath 17.10.1735.
7. **Laurentius**, volgt V-5.

IV-4. (zn.van III-3).

REINERUS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 21.7.1713 (sic!), overl. na 1739, tr. Waldenrath 23.1.1729 **Catharina Daniels**, geb. te Waldenrath.

Uit dit huwelijk:

1. **Anna Rongen**, ged. Waldenrath 28.10.1729, tr. 2.5.1758 **Leonardus Fratz** (Fraesen, Frantzen) ex Birgden??
2. **Maria Anna Rongen**, ged. Waldenrath 19.1.1732.
3. **Maria Elisabetha Rongen**, ged. Waldenrath 17.11.1733, tr. aldaar 2.6.1772 **Jacobus Martinus Cuppers**.
4. **Anna Margaretha Rongen**, ged. Waldenrath 7.3.1737, tr. aldaar 26.10.1763 **Leonardus Latour**.
5. **Anna Catharina**, ged. Waldenrath 18.11.1738.

V. (zn.van IV).

LEONARDUS RONGEN, ged. Waldenrath 8.12.1712, overl. Waldenrath in 1760, tr. Wurm 24.10.1742 **Anna Margaretha Baumans (Boymans)**, ged. Wurm 12.8.1725, dr. van Joannes Adamus en Caecilia Thevis.

Uit dit huwelijk:

1. **Caecilia Rongen**, ged. Wurm 15.1.1744.
2. **Petronella Rongen**, ged. Wurm 30.6.1746.
3. **Sophia Gertrudis Rongen**, ged. Wurm 20.11.1748.

4. Joannes Petrus, volgt VI.
5. Hermanus Rongen, geb. Beeck, ged. Wurm 9.2.1757.
6. Anna Sybilla Rongen, ged. Wurm 5.3.1761.
7. Maria Agnes Rongen, geb. Beeck, ged. Wurm 31.10.1764.
8. Joannes Jacobus, volgt VI-2.

V-2. (zn.van IV-2).

PAULUS RONGEN, ged. Waldenrath 24.3.1726, tr. Waldenrath 21.1.1751

Maria Elisabeth Gottschalck.

Uit dit huwelijk:

1. Petrus Leonardus, volgt VI-3.
2. Anna Elisabeth Rongen, ged. Waldenrath 25.9.1758, jong overl.
3. Anna Elisabeth Rongen, ged. Waldenrath 2.4.1762, jong overl.
4. Joannes Henricus Rongen, ged. Waldenrath 25.5.1763.
5. Anna Barbara Rongen, ged. Waldenrath 24.10.1764, tr. voor 1785 Leonardus (Laurentius) Linnarts.
6. Anna Elisabeth Rongen, ged. Waldenrath 27.12.1765.
7. Joannes Petrus Rongen, ged. Waldenrath 13.7.1767.
8. Joannes Rongen, ged. Waldenrath 3.12.1768, jong overl..
9. Petrus Wilhelmus Rongen, ged. Waldenrath 27.11.1770.
10. Joannes Rongen, ged. Waldenrath 31.3.1772.

V-3. (zn.van IV-2).

JOANNES PETRUS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 16.10.1729, tr.

Anna Catharina Janssen.

Uit dit huwelijk:

1. Joannes Petrus Rongen, ged. Waldenrath 11.2.1754.
2. Joannes Wilhelmus Rongen, ged. Waldenrath 2.10.1756.
3. Anna Elisabeth Rongen, ged. Waldenrath 26.1.1767, tr. Waldenrath 17.9.1790 Joannes Leonardus Gossen.

V-4. (zn.van IV-3).

LEONARDUS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 16.1.1728, overl. Putt 3.1.1806 (84 jaar), wever, tr. Echt 6.2.1752 **Anna Barbara Geevers** (Gevers, Eeverts), ged. Echt 17.6.1731, overl. Putt 21.3.1784, dr. v. Joannes en Anna Ramackers.

Uit dit huwelijk:

1. Petrus Mathias Rongen, ged. Echt 24.2.1753.
2. Joannes Rongen, ged. Echt 3.12.1754.
3. Catharina Elisabeth Rongen, ged. Echt 10.5.1757.
4. Henricus Rongen, ged. Echt 7.8.1759.
5. Anna Gertrudis Rongen, ged. Echt 31.8.1761.
6. Anna Elisabeth, ged. Waldenrath 2.10.1763.
7. Joannes Michael, volgt VI-4.
8. Joannes Paulus Rongen, ged. Waldenrath 18.5.1768.
9. Joannes Rongen, ged. Waldenrath 18.11.1769.
10. Laurentius Rongen, ged. Waldenrath 14.9.1772.

V-5. (zn.van IV-3).

LAURENTIUS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 11.4.1739, overl. Putt 7.12.1773, tr. 1. Waldenrath 16.11.1761 **Maria Catharina Corsten**, overl. Waldenrath 27.5.1770; tr. 2. Waldenrath 23.11.1770 **Maria Agnes Cuppers**, geb. Straeten, ged. Waldenrath.

Uit het eerste huwelijk:

1. Petrus Godefridus Rongen, ged. Waldenrath 5.6.1764.
2. Joannes Petrus Rongen, ged. Waldenrath 6.9.1765.
3. Petrus Leonardus Rongen, ged. Waldenrath 16.6.1767, jong overl.

Uit het tweede huwelijk:

Petrus Leonardus Rongen, ged. Waldenrath 14.9.1771.

VI. (zn.van V).

JOANNES PETRUS RONGEN, ged. Wurm 25.1.1752, tr. aldaar 27.5.1793 **Maria Sybilla Peters ex Kirchhoven**.

VI-2. (zn.van V).

JOANNES JACOBUS RONGEN, geb. Beeck, ged. Wurm 20.7.1768, overl.
te Weisweiler 8.12.1847, tr. te Eilendorf 20.9.1797 **Maria Josepha Kaussen**,
ged. Eilendorf 26.9.1774, overl. aldaar 7.6.1849.

VI-3. (zn.van V-2).

PETRUS LEONARDUS RONGEN, ged. Waldenrath 20.11.1756, tr.
Braunsrath **Maria Agnes Schmits**.

Uit dit huwelijk:

1. **Maria Josepha Rongen**, ged. Waldenrath 16.5.1793.
2. **Maria Elisabeth Rongen**, ged. Waldenrath 1.6.1796.
3. **Joannes Henricus Rongen**, ged. Waldenrath 8.7.1798.

VI-4. (zn.van V-4).

JOANNES MICHAEL RONGEN, ged. Waldenrath 23.1.1766, tr. **Maria
Sophia Reiners**.

Uit dit huwelijk:

1. **Johanna Elisabeth Rongen**, ged. Waldenrath 31.10.1791
2. **Joannes Petrus Rongen**, ged. Waldenrath 26.1.1794.
3. **Nicolaas Joseph Rongen**, ged. Waldenrath 6.12.1797.

TAK D.

III-4. (zn.van II).

ANDREAS (DRIES) RONGEN, geb. Putt ca.1656, overl. na 1696,
tr. **Anna Vaessen**.

Uit dit huwelijk:

1. Petrus, volgt IV.
2. Henricus Rongen, geb. Putt, ged. Waldenrath 10.8.1683
3. Regina Rongen, geb. Putt, ged. Waldenrath 18.4.1686, overl. na 1711.
4. Joannes, volgt IV-2.
5. Maria Agnes Rongen, overl. Bochem, parochie Geilenkirchen 16.8.1747,
tr. Waldenrath 13.1.1722 Petrus Spreus (Spruehs, Sprus, Preusser), geb.
Bauchem, ged. Geilenkirchen 9.6.1702, overl. aldaar 23.9.1762, zn. van
Joannes en Noltgen Vest.
6. Anna Rongen, overl. na 1719.

IV. (zn.van III-4).

PETRUS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 9.1.1681, overl. Putt
24.11.1755, tr.1.Waldenrath 15.1.1708 **Anna Elisabetha Reiners**, tr. 2.
Waldenrath 26.4.1722 **Maria Niehsen** ex Erpen, overl. teWaldenrath
16.2.1757 (24.12.1755??)

Uit het eerste huwelijk:

1. Anna Cornelia Rongen, ged. Waldenrath 16.4.1709, overl. aldaar
17.1.1780, tr. Franciscus Feiners (Wilms), overl. Waldenrath 24.3.1782.
2. Regina Rongen, ged. Waldenrath 8.1.1711.
3. Joannes Henricus, volgt V.
4. Joannes Andreas, volgt V-2.
5. Maria Catharina Rongen, ged. Waldenrath 22.12.1715, tr. Waldenrath
13.2.1765 Leonardus Peters (Beckers).
6. Engelbert Joseph, volgt V-3.
7. Petrus Rongen, ged. Waldenrath 2.9.1719.

Uit het tweede huwelijk:

1. Matthias (Matheus) Rongen, ged. Waldenrath 14.8.1723.

IV-2. (zn.van III-4).

JOANNES RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 2.10.1685, tr. Waldenrath 23.10.1718 **Mechtildis Porten**, geb. Scheivendahl.

Uit dit huwelijk:

1. **Anna Maria Agnes Rongen**, geb. Putt, ged. Waldenrath 10.10.1719, overl. Waldenrath 23.4.1792, tr. Waldenrath 2.5.1757 **Hermanus Thijssen**, overl. Scheivendahl 12.4.1784.
2. **Christianus Rongen**, geb. Putt, ged. Waldenrath 9.4.1721.
3. **Henricus Jacobus Rongen**, geb. Putt, ged. Waldenrath 18.1.1724.
4. **Regina Rongen**, geb. Putt, ged. Waldenrath 6.10.1726, overl. Putt 9.5.1760, ongehuwd.(innupta)
5. **Andreas**, geb. Putt, ged. Waldenrath 1.12.1728.

V. (zn.van IV).

JOANNES HENRICUS RONGEN, ged. Waldenrath 25.10.1712, overl. Scheivendahl 11.4.1771, tr. Waldenrath 3.8.1738 **Maria Catharina Essers** van Scheivendahl.

Uit dit huwelijk:

1. **Anna Margaretha Rongen**, ged. Waldenrath 6.5.1742.
2. **Joannes Petrus Rongen**, ged. Waldenrath 26.5.1748, jong overl.
3. **Maria Elisabeth Rongen**, ged. Waldenrath 13.6.1759.
4. **Joannes Petrus Rongen**, ged. Waldenrath 12.5.1762.
5. **Joannes Henricus Rongen**, ged. Waldenrath 11.9.1765.

V-2. (zn.van IV).

JOANNES ANDREAS RONGEN, gedoopt Waldenrath 5.4.1714, overl. Bochem-Geilenkirchen 5.3.1757, tr. Geilenkirchen 26.4.1741 **Maria Margaretha Donnacker**; (zij hertr. Geilenkirchen 23.4.1765 **Petrus Reinards**).

Uit dit huwelijk:

1. **Joannes Petrus Josephus**, volgt VI.
2. **Joannes Hubertus Rongen**, geb. Bochem 22/1, ged. Geilenkirchen 23.1.1745.
3. **Anna Catharina Rongen**, geb. Bochem 23/1, ged. Geilenkirchen 24.1.1747.

4. Johanna Maria Elisabeth Rongen, geb. Bochem, ged. Geilenkirchen 24.3.1748, tr. Geilenkirchen 28.10.1773 Arnoldus Kochs ex Nirm.
5. Joannes Rongen, geb.Bochem 9/5, ged. Geilenkirchen 10.5.1750.
6. Joannes Henricus Rongen, geb.Bochem 14/2, ged. Geilenkirchen 15.2.1753.
7. Petronilla Rongen, geb. Bochem 22/12, ged. Geilenkirchen 23.12.1754, tr. Geilenkirchen 4.11.1781 Joannes Wilhelmus Knibelen van Bochem.
8. Maria Catharina Rongen, geb. Bochem 6/10, ged. Geilenkirchen 7.10.1757, overl. Grotenrath 10.1.1832 (aetatis 77) tr. te Geilenkirchen 1.11.1784 Joannes Jansen ex par.Marienberg.

V-3. (zn.van IV).

ENGELBERTUS JOSEPHUS RONGEN, ged. Waldenrath 29.9.1717, overl. daar 11.1.1789, tr. Waldenrath 26.7.1746 **Maria Agnes Rademachers**, overl. Waldenrath 7.1.1759.

Uit dit huwelijk:

1. Anna Maria Elisabeth Rongen, ged. Waldenrath 23.1.1748, tr. te Waldenrath 2.6.1772 Jacobus Martinus Cuppers.
2. Joannes Petrus Godefridus Rongen, ged. Waldenrath 26.2.1750.
3. Joannes Henricus Joseph Rongen, ged. Waldenrath 6.1.1752.
4. Petrus Joseph, volgt VI-2.
5. Maria Gertrudis Rongen, volgt VI-3.
6. Joannes Henricus, volgt VI-4.

VI. (zn.van V-2).

(JOANNES) PETRUS JOSEPHUS RONGEN, geb. Bochem, ged. Geilenkirchen 10.3.1743, tr. Waldenrath 24.4.1770 **Anna Sophia Engelen** ex Waldenrath.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Magdalena Rongen, ged. Waldenrath 3.10.1775.

VI-2. (zn. van V-2).

JOANNES HENRICUS RONGEN, ged. Waldenrath 2.1.1760, tr. Waldenrath 27.11.1781 (3e+4e gr.bloedv.) **Anna (Maria) Elisabeth Cuppers**.

Uit dit huwelijk:

1. Joannes Godefridus Rongen, ged. Waldenrath 22.10.1783.
2. Petrus Josephus Rongen, ged. Waldenrath 25.5.1786, overl. aldaar 5.10.1796.
3. Maria Catharina Rongen, ged. Waldenrath 17.5.1789.
4. Maria Josepha Rongen, ged. Waldenrath 5.3.1790, jong overl.
5. Maria Josepha Rongen, ged. Waldenrath 16.3.1791, overl. aldaar 26.3.1791.

VI-3. (zn. van V-3).

PETRUS JOSEPHUS RONGEN, ged. Waldenrath 29.6.1753, tr. Waldenrath
Anna (Maria) Elisabeth Deckers, overl. Waldenrath 8.11.1792.

Uit dit huwelijk:

1. Catharina Gertrudis Rongen, ged. Waldenrath 11.8.1779, tr. te (?) 13.2.1798 Jacobus Ivens.
2. Lambertus Rongen, ged. Waldenrath 24.4.1782.
3. Joannes Petrus Rongen, ged. Waldenrath 5.6.1786.

VI-4. (dr. van V-3).

MARIA GERTRUDIS RONGEN, geb. Putt, ged. Waldenrath 6.1.1757, tr. te Waldenrath **Franciscus Spaetgens**.

Uit haar geb. Petrus Gerardus Rongen, geb. Putt, ged. te Waldenrath 23.11.1793, overl. Putt-Waldenrath 2.12.1793.

TAK E.

III. (zn. van II).

PETRUS RONGEN, geb. Putt ca.1658, tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

Ida (Idtgen) Rongen, geb.voor 1677.

TAK F.

IV. (zn. van ??).

LEONARDUS (LINNARDT) RUNGEN (RUNCKEN) van Stahe, later eigenaar te Tripsrath, overl. Geilenkirchen 20.8.1763, tr. Geilenkirchen 29.11.1716 (**Anna**) **Catharina Brull (Bruck)**, geb. Tripsrath, ged. Geilenkirchen 13.5.1695, dr. van Jacobus en Maria Jegers.

Uit dit huwelijk:

1. Anthonius Rongen, geb. Tripsrath, ged. Geilenkirchen 31.5.1717, jongeman van Hunshoven, tr. Frelenberg 13.2.1752 Anna Barbara Keufen, ged. Frelenberg 24.8.1724, dr. van Martinus en Sybilla Simons.
2. Anna Maria Rungen, van Tripsrath, tr. Geilenkirchen 18.11.1744 Joannes Petrus Huben, van Rischeden.
3. Johanna Catharina Rungen, van Tripsrath, tr. Geilenkirchen 15.1.1747 Henricus Essers, ex Worichen/Immendorf.
4. Joannes Jacobus, volgt V.

V. (zn. van IV).

JOANNES JACOBUS RUNGEN, geb. te Tripsrath, ged. Geilenkirchen 9.2.1731, ex "Mola prope Trips", tr. Geilenkirchen 1.10.1755 **Catharina Agnes Schneiders**, geb.ca.1732, virgine de Wallroth, overl.Geilenkirchen 25.3.1798.

Uit dit huwelijk:

1. Joannes Leonardus, volgt VI.
2. Joannes Antonius, volgt VI-2.
3. Ludovica Carolina Rungen , ged.Geilenkirchen 8.5.1760, overl. aldaar 27.2.1761.
4. Joannes Petrus Josephus, volgt VI-3.
5. Maximilianus Maria, volgt VI-4.
6. Nicolaus Leopoldus Rungen, ged. Geilenkirchen 28.8.1766.
7. Joannes Wilhelmus Rungen, geb. "Mola prope Trips" 22.6.1770, ged.Geilenkirchen 23.6.1770.
8. Anna Barbara Rungen, ged. Geilenkirchen 22.9.1774.

VL (zn.van V).

JOANNES LEONARDUS RUNGEN, geb. Tripsrath 23/6, ged. Geilenkirchen 24.6.1754, knecht te Merckstein, tr. Geilenkirchen 26.5.1786
Maria Margeretha Bloem, ged. Frelenberg 23.1.1753, dr. van Henricus en Maria Adelheidis Weitz.

Uit dit huwelijk:

1. **Henricus Josephus Rungen**, ged.Frelenberg 22.5.1788, overl. aldaar 18.10.1794.

VI-2. (zn.van V).

JOANNES ANTONIUS RUNGEN, geb. Tripsrath 10.8, ged. Geilenkirchen 11.8.1758, overl. Bruchhausen 15.4.1801, tr. Eygelshoven 4.10.1785
Johanna Maria Janssen, geb. Bruchhausen-Rimbarg, ged. Eygelshoven 31.1.1758, dr. van Petrus en Sybilla Flecken, weduwe Egidius Thevissen ex Tevern.

Uit dit huwelijk:

1. **Maria Agnes Rungen**, geb. te Bruchhausen, ged. Eygelshoven 14.3.1786, overl.Bruchhausen, par. Eygelshoven 26.3.1790.
2. **Joannes Jacobus Rungen**, geb. Bruchhausen, ged. Eygelshoven 9.12.1787.
3. **Joannes Leonardus Rungen**, geb. Bruchhausen, ged. Eygelshoven 20.9.1789, overl. Bruchhausen 4.4.1790.
4. **Petrus Josephus Rungen**, geb. te Bruchhausen, ged. Eygelshoven 19.3.1791, overl. aldaar 14.3.1793.
5. **Maria Catharina Rungen**, ged. Eygelshoven 13.4.1793.
6. **Maria Agnes Rungen**, ged. Eygelshoven 25.2.1796, tr. Ubach over Worms 14.4.1826 **Henricus Josephus Spaetgens**, geb.te Tuddern 2.7.1801, overl. Bruchhausen 9.2.1870, zn. van Joannes (+1818) en Maria Catharina Meyers (+1811)
7. **Anna Maria Rungen**, ged. Eygelshoven 10.5.1798, overl. Bruchhausen 7.3.1800.

VI-3. (zn.van V).

JOANNES PETRUS JOSEPHUS RONGEN, ged. Geilenkirchen
8.12.1761, tr. Marienberg **Maria Catharina Beek**, geb.ca.1768, overl.
Rimburg-Scherpenseel 13.8.1835.

Uit dit huwelijk:

1. **Maria Agnes Rongen**, geb. Rimburg-Scherpenseel, ged. Marienberg
31.5.1793.
2. **Joannes Antonius Rongen**, geb. Rimburg-Scherpenseel, ged. Marienberg
19.6.1797.
3. **Henricus Josephus Rongen**, geb. Rimburg-Scherpenseel, ged. Marienberg
21.9.1799, overl. Rimburg-Scherpenseel 6.4.1827, ongehuwd.
4. **Joannes Wilhelmus Rongen**, geb. te Rimburg-Scherpenseel 16.6.1802,
jong overl..
5. **Joannes Wilhelmus Rongen**, geb. te Rimburg-Scherpenseel 13.9.1805,
jong overl.
6. **Joannes Wilhelmus Rongen**, geb. te Rimburg-Scherpenseel 2.1.1809.

VI-4. (zn.van V).

MAXIMILIANUS MARIA RUNGEN, ged. Geilenkirchen 25.2.1764,
overl. Siepenbusch-Scherpenseel 26.1.1821, tr. Marienberg 31.5.1791 **Maria
Catharina Minten**, vidua ex par.Marienberg.

Uit dit huwelijk:

1. **Petronella Rongen**, geb. Siepenbusch, ged. Marienberg 9.10.1793, jong
overl.
2. **Petronella Rongen**, geb.Siepenbusch, ged. Marienberg 13.3.1796.
3. **Hermanus Josephus Rongen**, geb.Siepenbusch, gedoopt te Marienberg
1.8.1798.
4. **Joannes Antonius Rongen**, geb. Siepenbusch 24.9.1800, jong +.
5. **Joannes Antonius Rongen**, geb. Siepenbusch 1.3.1805.

RONGEN (RUND) **te Bruchhausen (gem.U.o.W.) I.**

VI. (zn.van NN).

JOANNES RONGEN (RUND), tr. Johanna Maria Hutschenmakers.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Sophia, volgt VII.

VII. (dr.van VI).

MARIA SOPHIA RUND, geb. ca. 1770 te Euckhoven, overl. Bruchhausen 1.4.1845, tr. Euckhoven ca.1793 Petrus Josephus Benders.

Uit haar (onwettig) Joannes Hermanus, volgt VIII.

VIII. (zn.van VII).

JOANNES HERMANUS RUND, geb. Ratingen 6.3.1794, overl. Bruchhausen 21.5.1859, tr. Ubach over Worms 9.2.1822 Maria Agnes Ringens, geb. Scherpenseel 8.8.1798, overl. Bruchhausen 7.10.1867, dr. Bartholomeus en Anna Gertrud Beyer. (getuige Godfried Rongen!!).

Uit dit huwelijk:

1. Petrus Joseph Rund, geb. Bruchhausen 25.12.1822, overl.aldaar 27.3.1885, klompenmaker, ongehuwd.
2. Anna Gertrud Rund, geb. Bruchhausen 27.7.1824.
3. Maria Agnes Rund, geb. Bruchhausen 1827.
4. Joannes Hubertus Rund, geb. Bruchhausen 25.6.1829, overl. aldaar 11.3.1830.
5. Maria Catharina Rund, geb. Bruchhausen 24.1.1831.
6. Maria Josepha Rund, geb. Bruchhausen 25.7.1833.
7. Anna Maria Elisabeth Rund, geb. Bruchhausen 5.1.1836, overl. aldaar 7.6.1883, tr. Rimbürg (kerk) 30.5.1869 Willem Beckers, geb. Aken 14.7.1837, overl. Rimbürg 27.4.1900.
8. Johanna Maria Rund, geb.Bruchhausen 29.11.1841, overl.Aken 23.2.1906, tr. Aken NN.Beckers. (NB:Het echtpaar woonde te Bruchhausen in huis nr.6).

RONGEN TE BRUCHHAUSEN II.

VI-1. (zn.van NN. (Neef van VI??)).

HENRICUS RONGEN (RUND, ROND, RONDEN), tr. Suggesterath Anna Sybilla Vossen (Joisten).

Uit dit huwelijk:

Joannes Godefridus, volgt VII-1.

VII-1. (zn.van VI-1).

JOANNES GODEFRIDUS RONGEN, geb. Suggesterath ca.1765, overl.
Bruchhausen 21.6.1827; tr. 1. **Anna Catharina Toben**, geb. ca. 1740, dr. van
Wilhelmus en Anna Gertrud Godschalk; tr. 2. Marienberg (kerk) 21.7.1801
Maria Anna Hoven, overl. te Rimburch 29.10.1813; tr. 3. Ubach over Worms
2.6.1815 **Maria Elisabeth Vohren (Fuhren)**, geb. ca.1792, overl.
Bruchhausen 6.10.1830, dr. van Joannes Leonard en Johanna Maria Heek.

Uit het 3e huwelijk:

1. Johanna Maria Rongen, geb. Rimburch 4.11.1815, overl. aldaar 11.3.1818.
2. Anna Catharina Rongen, geb. Rimburch 6.1.1817, overl. Bruchhausen
25.1.1902, tr. Rimburch (kerk) 21.2.1841 Jan Pieter Blonden, ged.
Merckstein 11.1.1802, overl. Bruchhausen 18.5.1875, zn. van Hubertus en
Anna Maria Heinen.
3. Henricus Joseph Rongen, geb. Rimburch 8.3.1819.
4. Anna Maria Margaretha Rongen, geb. Rimburch 17.7.1822.
5. Zoon NN, ged. en overl. Rimburch 20.3.1825.
6. Dochter NN, ged. en overl. Rimburch 6.7.1826.

I.

- Christian Rongen und Leonard Rongen.
Anno 1574 den 4e tag Deceb: haffen Mewiss Tegelbecker und Catarina Uxory, Christiaen Rongen und Ml.(Mettel?) Hens Eheleuth verkauft Leonhardt Rongen und Mettelen, uxory, funfdehalb vierthell landz ungefehrlich, gelegen uf de Belen, ein heuft Gort Elsen sohn Hein, ein sijde Leonhart Heinen, die ander Willem von Espelt.Kauffpfenninck d...funf und finftzich thlr.freyes geltz.
(*Heinsberg, Hagbuch X*).
- 1607: Eodem die haben Gordt Prunderen und Dilgen Borveltz verkauft und ufgedragen Johann Rongen und Jennen, uxory, ein ortgen hoffrecht mit ein orth schuir, ungefehrlich ein halb R(uthen), gelegen zu Scheivendahl, mit einen heubt die gemeine Straisz, mit dem anderen Gelders Erb, ein Seit der Mestwegh.Kauffpfenning funff und drissigh rht., Gotzhlr.3 alb., gilt auff ein gulden bichtgelt.(*Heinsberg, Hagbuch X*).
- 7.3.1617: Johan Rongen mit Leonhart Rongen.
Uf eodem ahm 7 Marty hatt Johan Rongen von Scheivendall und Jenna, uxori, verkaufft und ufgedragen Leonhart Rongen und Marien, uxori, ungefehrlich ein Bonre landts gelegen Zwischen Scheivendahl und Erpen, ein heufft Hermans fabri, ander heufft Thewis Knoren, ein Swidt die semptliche nachpaeren vaen Erpen, ander seidt Henricus fabri, Gerichtlich Kauffpfenningh den morgen drei und sechszigsten halben thlr. Heinsb. Wehrung, Gotshlr. dreishen alb.Ist losz frei.
(*Kauf- und Erbungsbucher Heinsberg von der Hagbank, Teil X, band 17, Seite 54.1617.*)
- Adam Rongen mit Johannen Rongen:10.11.1618.
Eodem Anno und die haben Adam Rongen und Wilm Elsen verkaufft und ufgedragen Johannen Houben und Tring, Uxory, drey firdell bosch am hohe busch, ein heubt hein von heffelt und Jennen Einmols, ein seidt verkeuffere, und johannes.Kauffpf.zwei und zwanzichste halbe thaller. Gotsheller 5 albus.
(*Kauf- und Erbungsbucher Heinsberg, von der Hagbank, X, 17, seithe 74r.*)
- 11.2.1628:Eodem anno et die haben Palm Welter, Adam Rongen und Jacob Tissen verkaufft und ufgedragen Wilhelmen houben und Marien, uxoris, einen halben morgen landts uf de pfeischen gelegen ein heubt Palm Welters und ander heubt.....beide seiten..... Palm. Kauffpf:48 albus frei pf.lendlich.
(*Hagbuch X, 17 Hagbank, seite 200r.*)

- 1630:Eodem anno et die haben lenhard Jongen und Mettel, uxori, verkaufft und uffgedragen Gerhardt heudmechers und sopheine, uxori, hausz und hoff in voriger erbungh gemelt zu waldenraidt ahnn strauch liegende, darab ein heufft gemeinstrass und verkauffers erb, ein seith Jan Nelis und stoffel Stommen, Kauffpf: jede roede 9 marck und 1 red.schilling, funfftehalb ungefehr. liecop lendlich, an gelts funffte halb
(Heinsberg, Hagbuch nr.10, Band 17, seite 22.).
- 8.5.1632:Adam Rongen und Zophija, Eheleuts, haben Erblich verkaufft und uberdragen Gortten Backers und Mercken, uxory, einen Morgen hoefrechten, mit einen heufft den Acher voeszfat, dasz ander heuft Jacop Elszen, mit einer seiden die pastorey.Kauff- penningh viertzigh sieben daller.Gotzheller 13 1/2 albus, gilt zwey rad.albus.
(Heinsberg, Hagbuch, X, Band 17, seite 238r.).
- 14.6.1631:ahm 14 Juny haben Jan Rongen und Utgen, Eheleuts, verkaufft unf Uffgedragen Jan Meyer und Feycken, Eheleuts, ungefehr einen morgen hoefrechten sampt dass daruf stehendes Gebeusz, gleich ess "Im Schall" gelegen ist beneben den Kirchhoeff und mit einen heufft die gemein strass, dasz ander die Pastorey, die ander seit Kert (=Areth) Kreuckels und Wincken Koningshs.Kauffpfenningh drey hondert und zehnn taler In all, Gotzheller 1 gl. gilt ausz ein halb malder Rogen /:desz vursz.Lienart Heinen sebende halb gr.Rogen.93 Rog bey meszen :\ und der Kirchen ein ort gr.Kop farin, Licop Lentlich.
(Heinsberg:Julich Gerichte X, Band 17, folio 174, 175).
- De erven van Jan Rongen verkopen in 1681 bog cens 6 morgen leengoed, behorend tot de eigendom van hun vader en gelegen naast het kerkhof te Waldenrath.In plaats van de eerder genoemde Jan Meyer is nu Merten Meyer de reingenoot van de nieuwe eigenaar.
(Julich Gerichte, X, Band 3.)

II.

- 24.6.1623:Erben Johann Rongen.
Eodem anno und die haben sembliche erbgenahmen Johannen Rongen seliger nemblich Leonardt Rongen und Corst Handers und die ander suster und broder verkaufft und uffgedragen dedrich Joris und Treine cheleuth drittenhalben morgen weiden ungefehr, ein heubt die straes, ander werner Winrichs, beide seiden margriet pijl, kauffpf:der morgen hondert thlr. gotzhld. zwolff albus und ist sagh, das einiche alb.daruf stendhen, so sall gelder selbige auch zalen.
(Bank von der Hagen. nr.X, Band 17).

- 8.2.1675: Bezahlung in der May und Herbstschatz des Kirchspiels Waldenrath: Jan Rongen, vor hin leinnardt rongen.
Jan Rongen, vor hin thonisz theiszen.
Roull Schommecher, vor hin leinnardt rongen. 4 alb.
Klasz Cuper vor, hin leinnardt rongen. 1 alb.
Leinnardt Rongen, nue peter Heinen. 4 alb.
(*Heinsberg: Julich Berg, Rechnungen III, 173.*)
- 1681: J. Jacobs und henrichen Paters, vasallis. Egbartslehn. Lennard Und Jann Rongen, gebruder Und Consorten mit Peter Driesch.
Anno 1681 den 23 Deceb. haben Leonard und Jann Rongen gebruder mit bewilligung und guttfinden haben Johannen Dreiszen und Rongen und Ersten Simons alsz angeber Vormunder Ihrer minderjeh.. bruder Schronfers Roellen Und Mettelen Rongen.
(*Heinsberg: Julich-Berg, Rechnungen III, seite 20r.*)

II.nr.3.

- 1681: Peter Driesch und Entgen Rongen, Eheleuth, ein hausz und hoff zur Putt, in Egbartslehn gelegen, von ungefehr einen morgen, darab ein vorhaubt die gemeinstrass, Ein seit Jan Driesch, die ander Arnolt Gordts; Von Erblasten frey; Kaufschilling dreite halb hondert funff und zwanzig Daller Heinszberger Wehrung, Godtseller ein blaumuss, Weinkauff lendlich. Actum praesentibus Daviden Jannesz Und henrichen Meyersz, vasallis.
(*NB: Jan Driesch of von den Driesch was een zoon van het echtpaar Driesch-Rongen; hij was gehuwd met Gertrud Kruckels.*)

III-A.

- 01.05.1683: Jan Rongen(x Grietgen) verkopen Peter Driesch (x Entgen Rongen) 7 vierdel land in het Egbartsleen.
- 30.10.1683: Reiner Schubben verkoopt Johann Rongen(x Grietgen Schubben) circa 1 morgen en 2 vierdel hoeffreidt, gelegen te Scheivendahl in het Egbartsleen.
- 11.03.1684: Jan Rongen(x Margaretha Schuppen) verkoopt Peter von den Driesch(x Anna Rongen) 4 vierdel land, gelegen in het Egbartsleen.

III-B.

- "Anno 1698 am 3 Novembris hatt Henrich Reiners fur sich und namens seiner unmundigen sohns Hansz Derich Reiners; so dan Gerard Reiners und Marcellus Cortgensz, wie auch Jacob Kruckels namens seines

Enkelen Derich Conrad Kruckels und als Vollmachtiger für Engelebrten, Margarethen Gertruden und Anna Leiszbethen Reinersz in Kraft am Gericht Walderath am 14.12.1697 ergangenen Confirmatorij Decreti erblich verkauft und übertragen an Theiszen Cupersz und Catharinen Frederichs, Eheleuten, Haws Hoff, Gardten und angehoriger Weide ad ungefehr anderthalb Morgen platzen im Heffelter Lehen gehorig, darab ein Vorhaubt die gemeine Strasz, dasz ander Arreth Huetmechers, ein Seith Jacob Kruckels, die andere Roel Rongen."

IV-A.

- 12.7.1710. Gerard Radermacher en consorten verkopen Martinus Rongen (x Judith Gottfrohn) huis, hof, tuin en weide, samen groot circa een morgen, gelegen te Putt, naast Leonard Rongen in het Egbartsleen.
- 23.3.1711. Johann Gordts (x Catharina Heiszen) verkopen land aan Arnoldt Walraffen (x Botterweck).
- 19.12.1719. Merten Rongen (x Judith Gottfrohn) verkopen Gerard Rademacher land in het Putterveld. (Egbartsleen).
- 6.2.1720. Merten Rongen (x Judith Gottfrohn) verkopen Derich Winckels (x Sophia Driesch): huis, hof, schuur, sambt Lagerholtzen, gelegen te Putt. Egbartsleen.
- 13.3.1747: De erven Merten Rongen, nl. Joes, Lennardt, Ida en Aldegonda Rongen, alsmede Gord N.N, dragen circa een morgen land in het Egbartsleen over aan Peter Radermecher.
- In 1730 wonen er volgens een parochianenlijst van Waldenrath: Peter Rongen in het dorp Waldenrath en in het gehucht Putt: Leonard Rongen en Peter Rongen.

V-A1.

- Joannes Dyonisius Plum hertr. Prummers 16.2.1794 Maria Elisabeth Rinckens.

VII-A3. (sterbe-urkunde):

- im jahr achzehn hundert und funfzehn den sechsundzwanzigsten juli erschienen vor mir leonard Lenards, burgemeister von waldenrath und des burgerstandes officiële beambter der H. nikolas Kuppers, alt 64 jahre, Ackerer, zu Straeten wohnhaft, Ehman des verstorbenen und hienderich Rongen, alt 29 jahre, Schreiners zu Straeten, welche angab ein Eijdam des verstorbenen zu sein, welche erklarten das am sechs und zwanzigsten juli achtzehn hundert und funfzehn, nachmittags um 5 uhr, gestorben seie

Elisabeth Gansen, Ehfrau von Niclas Cuppers, alt 56 jahren, geburtig in Straeten, wohnhaft zu Straeten, dochter von Johan Jansen und Catharina Hamechers, beide tod, zeitlebens wohnhaft zu Straeten und haben mit uns untenschieden nach erhebene Vorlesung.

Geschehen zu Waldenrath auf Jahr, Monat und Tag wie oben.

w.g. heinrich Rongen.

Nicolaus cuppers.

- Sterbe-urkunde.

30.9.1817 is overl. Nicolaes Cuppers, geb. te Straeten, oud 56 jaar (!), landbouwer te Straeten, zoon van Godfried Cuppers en Maria Catharina Kruckels.

VII-A3. nr.3.

- Het echtpaar woonde te Waubach, Onderste Straat, huisnr.A4, later ver-nummerd tot 5k, het ouderlijk huis van de bruidegom. Uit hun huwelijk werden 7 kinderen geb., van wie er 2 jong stierven.

VIII-A3.

- Mededelingen vom Standesamt Waldenrath dd.20.10.1936:
"Martin Joseph Rongen wurde am 30 November 1821 als Sohn der Eheleute Heinrich Rongen, Drechsler, und Anna Elisabeth Cuppers zu Straeten geb..Der Vater desselben, Heinrich Rongen, starb am 24.August 1853 zu Straeten als Sohn der Eheleute Martinus Rongen und Anna Barbara Joppen. Bei seinem Tode war derselbe 68 Jahre alt. Er war geb. zu Scheifendahl.Der Tod der Mutter desselben, Anna Elisabeth Cuppers, ist in der Zeit von 1853 bis 1882 in den hiesigen Registern nicht beurkundet!"
- Een rekening van schrijnwerker Martin Rongen, bestemd voor het kerkbe-stuur te Waubach over het jaar 1860, luidt als volgt:
N.13. Mitt Achtung eine Rechnung fur die Kirch an denn Wohlachtbahren Herrn Purgemeister Pelzer durch Rongen Schreiner in Waubach. 1860.

	Guld.	Zent.
Maij Eine Posz wo das Glocken seihl durchgeht, und ein Stuck im gebon	0	33
Junij An das Kreuz auf den Kirchhof daran 1 verbraucht zehn Eiche zichelholz	2	00
neunzich Schweren Drahtnagelss	0	25
Arbeitslohn	0	75

verbracht fur anzustreigen 1+1/2 Litter Ohl		
Grun weiss Gold und bleif als zusaemmen.	1	45
Julius auf die Pastorath das Gezonnen Tack und		
oben der Gang und 3 Dorpels gelecht am		
Tack an die Kuch am Pachhaus rund Pal-		
lenberg gerat gesetzt veunf Konfertrit		
gemacht.zusammen gerechnet.	3	50
Nagels verbraucht vur dito fur	1	35
ontvangen op heden		
14 Jaanuarij 1861M.Rongen.	suma. 9	63

- In een kerkboek uit het jaar 1738, getiteld: "Himmliche Tisch und Zucht-
schul, das ist: Sacramentalische Andachts-Ubungen / oder Grundliche
Unterweisung vom Hoch-heiligen Mesz-Opffer / usw." staat het volgende
geschreven op de binnenzijde van de voorste omslag: "Jesus Kreistus / Jar
1834 hab eych Dyeses boech gekauf eyn dye Stad achen / johanes frans
Korvers aus Waubaeg beyn eych genandt / Meyn Leben Stehd eyn gotes
hand".

Na zijn dood ging het misboek over op zijn dochter Maria Gertrud
Coervers, gehuwd met Martin Josef Rongen. Zij schreef op een voorzetpa-
gina met Duitse schrijffletters: "Dieses buch behort an Maria Gertrud
Corvers. 1896.23 Mei."

Op het laatste blanco blad achter in het boek schreef ze, ook ditmaal "mit
Deutschen Buchstaben":

"Der Geburts Tag von Maria Elisabeth Rongen der 18 Julius abents 9 uhr
ist es zur Welt geb. wurden 1848 der Geburts Tag von Franz Hupert Josef
Rongen der 31 Jennuar 1850 und der 23 Abril ist er gestorben 1850 der
Geburts tag von Johan Leonard Rongen der 23 Junie 1851 des Abens
gegen 10 uhr ist er geb. worden der Geburtstag von Cornelia Josepfina
Rongen der 4 Abril Morgens halb 11 ist es geb. wurden. 1853"

Daaronder staat nog een, nagenoeg verbleekt post scriptum, in hetzelfde
handschrift: "Der Geburts Tag von Franz Josef Rongen ist der 5. Januar
1855 des Morgens um

Aan de achterzijde bovenaan vervolgt de tekst met dezelfde schrifttekens:
"Der Geburtstag von Peter Dominikus Rongen der 18 Septemper des
Morgens 7 Uhr ist er geb. wurden".

De schrijver van de beide laatste zinnen is ongetwijfeld Martin Josef
Rongen, de echtgenoot van Maria Gertrud Coervers. Hij stamde uit
Straeten en bediende zich aldus van de Duitse taal.

Op 25 maart 1861, circa drie maanden voor de geboorte van zijn dochter

Treeske, de latere ordezuster Yutta, stierf hij aan longontsteking. De geboorte van de jongste dochter is door iemand anders genoteerd, waarschijnlijk de weduwe. Zij vulde ook het vergeten geboortjaar (1857) bij Peter Dominikus in.

"Der Geburtstag von Maria Tresia Hubertina Rongen den 4 Julie in het jaar 1860 des Morgens um 9 Uhr".

Hier maakte de schrijfster een fout; het geboortjaar moet namelijk 1861 zijn. Defamilie Rongen-Coervers bezat verder nog een z.g. Handpostille uit 1843, getiteld: ".....Unterrichts- und Erbauungsbuch"

Op de voorzijde met het titelbeeld staat in het Duits geschreven: "Mein Vaterkrank gewesen und er ist (gestorben) am 25 Marz in dasz jaar (1861). Ana Maria ist in dasz driezehnten (jaar). Cornelia Josefa Rongen ist 7 jaar alt, Franz Jopf Rongen ist in dasz siebente. Dominicus Rongen ist in dasz Vierte jaar"

Als schrijfster van deze regels komt slechts in aanmerking de oudste dochter, Maria Elisabeth Hubertina (Marjan) Rongen. De notities zijn geschreven na de dood van vader Martin Josef en voor de geboorte van Theresia, deze wordt immers niet genoemd. Nog op een andere bladzijde staat (in diverse handschriften geschreven) te lezen: "Dit boek behoort aan Rongen."

Den 11 September 1877 is te plegtigheid van onse kerkt dat sij geweidt is geworden.

Die Broederschap van den goeden dood is betaaldt van 1873 en 1874 van de moeder en Anna Maria Rongen.

Maria Elisabeth Rongen bij de Roosen Simons, blijde inkomst Straat Nr 53 Leuven belgi."

Op een andere blz.: "Maria Elisabeth Rongen bij de Heer Rongen."

Nog op een andere: "Aan de milicen Frans Rongen 2 regiment 2 battaljon 1 Compie te Maastricht provincie Linburg Holland."

NB: Anna Maria Rongen, ook genoemd naar haar doopnamen Maria Elisabeth werkte als dienstbode bij de pastoor van Waubach en vervolgens bij een zekere heer Roosen te Heerlen. Toen de laatste naar Leuven verhuisde, ging zij mee. In later dagen sprak ze nog altijd graag over haar dienstjaren bij de familie Roosen.

Tante Hanna, de zuster van Johann Hambuckers, die ook in Leuven woonde, zal haar waarschijnlijk in contact gebracht hebben met haar latere echtgenoot.

- Deelakte uit 1893:
De weduwe Maria Gertrud Coervers en hare kinderen delen als volgt: De moeder behoudt het levenslange vruchtgebruik van alle goederen. Van de kinderen krijgt Dominicus het ouderlijk huis met tuin te Wauabch en daarnaast nog een perceel bouwland. De andere kinderen krijgen ieder ook een stuk land. Dominicus moet voor zijn groter aandeel zijn zusters en broers na de dood van de moeder een van te voren vastgestelde som uitbetalen.
- Tweede akte uit 1893:
Hierin staat vermeld wie van de erven zijn of haar toegevalen lot zelf in ontvangst neemt. De erfdelen van Johan Hambuckers, Johan Forscheln, Dominicus en Theresia Rongen worden verpacht. De pacht bedraagt voor ieder stuk bouwland jaarlijks 8 franc, die aan de moeder dienen te worden uitbetaald. De aardappels in de huistuin zijn voor de moeder, de mest evenwel op het erf voor Dominicus. De moeder zal bij Frans Joseph gaan wonen en aldaar "gekleed en verpleegd worden", waarvoor de overige vijf erven ieder jaarlijks 4 Thaler of 14 franc moeten geven. Bijzondere uitgaven, ontstaan door ziekte of dood van de moeder, zullen eveneens over de andere erven verdeeld en omgeslagen worden.
- Akte uit 1898:
Na de dood van de weduwe Coervers op 13.4.1898 gaan de bezittingen, waarvan de overledene tot dan toe het vruchtgebruik had over op elk van haar kinderen. Opgemerkt wordt er verder dat de overledene voor een vierde deel gerechtigd is in de nalatenschap van haar kinderloze zuster Maria Agnes Coervers, gehuwd met Hubert Joseph Martens te Heerlen. Dit aandeel wordt geschat op f.2200, -.
- Successie-opgave fam. Rongen-Coervers in oktober 1898:
De ondergetekenden: 1. Johannes Hambuckers, fabrieksbaas te Burtscheid, als echtgenoot van Anna Maria Rongen; 2. Jan Leonard Hubert Rongen, timmerman te Nieuwenhagerheide; 3. Johan Forscheln, schoenmaker te Roer-Kempfen, als echtgenoot van Cornelia Josepha Rongen; 4. Frans Joseph Rongen, kleermaker te Waubach, gem. Ubach-over-Worms; 5. Maria Theresia Rongen, kloosterzuster te Ohio, en 6. Hubertina Heidendael, weduwe van Peter Dominicus Rongen, als moederlijke voogd van hare minderjarige kinderen Willem, Maria, Leonard en Gertrud, verklaren dat op 13 april 1898 te Waubach gestorven is Maria Gertrud Coervers, weduwe van Martin Joseph Rongen. Zij heeft als enige erfgenamen haar onder 2, 4 en 5 genoemde kinderen en de echtgenoten van de onder 1 en 3 genoemden achtergelaten, waarvan ieder voor 1/6e deel erfgerechtigd is; verder haar kleinkinderen, de onder 6 genoemde

minderjarigen, die tezamen 1/6 erven. Door dit overlijden gaat het vruchtgebruik, dat de overledene overeenkomstig de aanwezige delingsakte van 3.9.1893 toekwam van de goederen (gemeente Ubach over Worms, Sectie A 306, 307, 149, 135, 1577 en in de gemeente Rimburch Sectie A 608 en 624), thans over als eigendom aan de declaranten. Zij verklaren verder, dat de nalatenschap van de erflater bestaat uit:

a. Het vierde gedeelte van de eigendom van 12 aren akkerland en tuin te Ubach over Worms, Sectie C.196, 197, 487 en verder 53 aren huis, tuin, boomgaard, weide en akkerland te Heerlen, Sectie D 814, 1318, 1319, 1320, 1330, 1829, 1831 en 1832, Sectie E 963, 964, 965, 1190, 1191, 2153, 1234, 1235, 1236, 1188, 1189, 1276, 2405, 1071, 1072, 2238, 2239, 2589 en 2590; dit vierde deel in volle eigendom geschat op f.2200,-. De vruchtgebruiker van deze goederen is Hubert Joseph Martens te Heerlen, aldaar geb. op 8.5.1827, zoals uit de geboorteakte blijkt, die bij de nalatenschapsaanwijzing gevoegd is, die door het kantoor te Heerlen in september 1892 na de dood van Maria Agnes Corvers op 9 april 1892 ingediend werd. De nalatenschap bestaat vervolgens uit:

b. verschillende roerende goederen, tezamen geschat op f.48, -
De overledene had geen belaste goederen; door haar dood zijn geen periodieke uitbetalingen verleden of vervallen.

- Verkoopakte uit 1905:(Uittreksel voor Johann Hambuckers). Na de dood van Hubert Joseph Martens worden al zijn goederen ten profijte zijner erfenamen verkocht. Een helft gaat naar de familie Beyer, bij wie de heer Martens gewoond heeft. De andere valt toe aan de kinderen van de beide zusters van Maria Agnes Coervers, namelijk de erven Schobben en Rongen. De laatsten ontvangen aldus 1/4 der erfenis, die in zijn totaliteit f.30.000, - bedroeg, voor die dagen een niet gering bedrag.

VIII-A3.nr.7.

- Het overlijdensbericht van zuster Yutta uit de USA luidde:
"Ein ernstes "Memento mori" versetzte heute am Festo Maria Opferung die Gemeinde von Sankt Clara in Trauer, da der H.Gott von unserer guten Schwester Gutta nach nur zweitagigen Kranksein das Opfer ihres Lebens forderte, welches sie freudig und gern wie Maria im Tempel Ihm auch darbrachte. Schwester Gutta hatte fast ihr ganzes Ordensleben im Provinzialhause zugebracht, wo ihr die Anleitung der jungen Schwestern und Postulanten in den hauslichen Arbeiten oblag. Mit austerhafter Gewissenhaftigkeit und Liebe verbunden mit regem Gebetseifer besorgte sie ihr Amt. Leider wurde sie in den letzten Monaten haufig von rheumati-

schen Schmerzen heimgesucht, was indessen dieselbe nicht hinderte in gewohnter Weise tätig zu sein. So begab sie sich denn auch am Feste der hl. Elizabeth mit der Gemeinde zum Mittagsmahl ins Refectarium. Als das Dankgebet nach Tisch nahezu beendet war, bemerkten die neben ihr stehenden jungen Schwestern, wie Schwester Gutta's Hände niedersanken und ihr Kopf sich immer tiefer neigte. Sofort unterstützten sie dieselbe und mit Hilfe der Vorgesetzten gelang es die liebe Kranke in ein nahes Zimmer zu bringen, wo letztere bei vollem Bewusstsein, doch etwas schwerfällig ausserte: "Ich glaube, ich habe einen Schlaganfall bekommen, die meisten aus unserer Familie sind daran gestorben." Herr, Dein Wille geschehe! - Und tut's auch noch so weh!"

Schwester Gutta hatte sich nicht geirrt, ihre ganze linke Seite war von einem Schlaganfall gelahmt worden. Ins Krankenzimmer gebracht, horte gegen Abend ein hochwürdiger Franziskaner-Pater, der zum Unterrichten ins Kloster gekommen war, ihre Beichte und erteilte ihr auch die letzte Oelung. Wegen zu grosser Uebelkeit konnte sie leider nicht den lieben Heiland in der hl. Communion empfangen, doch wurde ihr diese Gnade am folgende Morgen zu teil. - Die liebe Kranke war sich des Ernstes ihres Zustandes vollständig klar bewusst und gab wiederholt ihrer Bereitwilligkeit, ja ihrer Freude, Ausdruck, schon jetzt zu sterben in Uebereinstimmung mit dem heiligsten Willen Gottes. Zu mehreren Schwestern sagte sie: "Ich gehe zu Schwester Gemma, um mit ihr zusammen unser silbernes Jubiläum im Himmel zu feiern." (Am 23. Jan. 1922). Da sich Schwester Gutta's Befinden am Sonntag nicht verschlimmert hatte, so wagte man schon zu hoffen, dass die Todesgefahr vorüber gehen würde, allein während der Nacht traf sie ein zweiter Schlaganfall, der ihr das Bewusstsein raubte und auch die rechte Seite lahmte. Nun aber hauffte der liebe Gott Seine Gunst bezeugungen auf die treue Braut Seines Sohnes! Stets weilten einige Schwestern betend an ihrem Sterbelager. Gegen 8 Uhr verrichtete der Hausgeistliche mit der versammelten Gemeinde die Kirchliche Sterbegebete und erteilte ihr die Generalabsolution. Als gegen ein Uhr mittags die Zeichen des nahen Endes sich einstellten, knieten wiederum die Vorgesetzte mit den meisten älteren Schwestern und dem ganzen Noviziat um das Sterbebett und nachdem einige Zeit laut gebetet worden war, begannen die Novizen Schwester Gutta's Lieblingslied "Maria rein" so andächtig und zart zu singen, dass alle sehr erbaut und tief ergriffen wurden, die es horten. Kurze Zeit darauf kam der Beichtvater, welcher ebenfalls mit der Gemeinde längere Zeit betete, die Kirchlichen Sterbegebete verrichtete und auch noch-

mals ihr die Generalabsolution erteilte. Kaum hatte er sich gegen 2 Uhr entfernt, als die gute Schwester Gutta ganz sanft ohne irgend ein Zeichen des Kampfes in die Ewigkeit hinuber schlummerte. R.i.p.s.
St.Clara Convent, Hartwell, den 21 November 1921.

IX-A32.

- Het echtpaar woonde te Waubach, Onderste Straat A120. Het huis, dat aan de straatzijde 2 grote vertrekken had, was gebouwd in 1818, zoals de sluitsteen boven de poortingang vermeldde. Frans Joseph Rongen, kleermaker van beroep, had het gekocht van Albert Melchers. Hij had daartoe een zware hypotheek moeten nemen, die hij eerst vele jaren later, met hulp van zijn kinderen, kon aflossen. Ook zijn ongetrouwde zuster Theresia (Trees) had hem geld geleend, maar toen zij kort daarna in het klooster trad, eiste zij haar geld op. Schoonzoon Harrie Gatignon startte op het erf een bakkerij, aan de straatzijde verscheen een winkel. In 1935 verkochten de kinderen Rongen het huis met het erachter gelegen land aan burgemeester P.D. Beckers, die de bouwval, tezamen met het ernaast gelegen huis Peters overdeed aan veldwachter H. Goossens. Deze liet de beide huizen in 1938 afbreken en bouwde ter plaatste twee woonhuizen en een winkelhuis, later Grensstraat 46, 48 en 50.

IX-A32, nr. 1.

- Albertus Ponsen was protestant. Hij beloofde zijn schoonmoeder dat hij zijn vrouw en kinderen in niets zou beletten het R.K. Geloof uit te oefenen. Hij hield inderdaad woord. Zelf gelovig en vol plichtsbetrachting was hij een stichtend voorbeeld voor zijn kinderen. Hij bad met hen aan tafel en zorgde dat zij altijd in kerk en godsdienstles waren. Op zijn sterfbed, een dag voor zijn overlijden, liet hij zich katholiek dopen.

IX-A33.

- P.D. Rongen was huisknecht en tuinman bij "Haus Giani", een z.g. "Susswährengeschaft". Bij zijn huwelijk in 1887 en ook nog in 1896 woonde hij op adres: Lutticherstrasse 110. Zijn echtgenote woonde bij haar huwelijk te Burtscheid, Jägerstrasse 6.
- ZUR FROMMEN ERINNERUNG AN DEINEN TEUREN GATTEN
PETER DOMINICUS RONGEN
geb. 18 september 1857 gestorben 2 juni 1896
gewidmet und gedichtet
H. HAMBUCKERS.

Welch Trauerkunde hellet zur frühen Morgenstund,
 Welch Klagelieder lellet uns der metallnen Mund?
 Wem gelten seine Lieder? Wem dieser Traurgesang?
 Wer ist es, der hinuber zur Ewigkeit gegang?
 Wer ist es, der geschieden von dieser Welt so fruh?
 Wer ist's der seine Lieben verlassen hat so fruh?
 Es ist mein theurer Onkel, der sanft des Todes traf,
 Ihn in dem nacht'gem dunkel, und noch beim suszen Schlaf,
 Er liegt sich betend nieder, auf seine Lagerstutt,
 Doch tot soll'n seine Flieder verlassen dieses Lutt,
 Kaum schlossen seine Lieder des Engels zarte Hand,
 Als er gewenckt wurd' wieder von einer andere Hand.
 "Du hast", sprach eine Stimme, "Jewandelt fromm und rein,
 du hast gesucht zu winnen den Himmel;er sei dein."
 Denn jetzo muszt du sterben, noch eh' vergeht die Nacht,
 du kannst nicht mit mir werben, zerbrochen ist dein Macht."
 "Du kannst nicht mit mir ringen, d'rum Mensch, erbege dich!"
 "Du kannst mich nicht bezwingen, Ich werde mahen dich!"
 Und kaum sind sie gesprochen, die Totesworte heisz:
 Da ward sein Herz gebrochen, aus trat der kalte Schweisz,
 Eine Hirnschlag hat sein Leben so fruh ein End gemacht,
 Er hat's zuruck gegeben Ihm der es einst gebracht.
 So muszt er von uns gehen zur schonen Himmelsau:
 Er konnt nicht wiedersehen sein Kinder, seine Frau.
 Er konnte ihr nicht reichen die Hand zum Abschiedsgrusz.
 So muszte er erleichen ohn' Worte, ohne Kusz.
 Er konnt nicht sterbend legen auf seiner Kinder Haupt,
 die Hand zum letzten Segen, ein Trost der ihm geraubt.
 Kein Wunsch ward ihm erfullet, kein Trost gespendet ihn;
 Es hatt zu rasch umhullet, die Nacht des Todes ihn.
 Zwar solltest fruhe wecken, O Tod, ihn fort von hier;
 doch konntest ihn nicht schrecken, nie bangte ihn vor dir.
 Denn eh' er legt' sich nieder, da sprach sein frommer Mund:
 "O, wecke Herr, mich wieder zur fruhen Morgenstund.
 "Doch sollt ich müssen sterben in dieser dunklen Nacht,
 "so bitt ich: lasz mich erben des Himmels ew'ge Pracht.
 "Vergib mir mein Vergehen, vergib sie alle mir;
 "Wenn zum Gericht ich gehen musz, dann sei genadig mir.
 "Verlasze nicht die Meinen. verlasse nimmer sie.

"Wenn bitter um mich weinen dann, Herr, willst trösten sie.
 "Und wollest ihnen geben des Glückes Sonnenschein,
 "Vor allem doch dein Segen, Mog' ihr Begleiter sein.
 "Dann wird die Trauer schwinden, verwandelnd sich in Freud,
 "Und ich kann Ruhe finden für Zeit und Ewigkeit."
 So hat er oft gesprochen, Euch vor der Todesnacht,
 In der sein Herz gebrochen, er nimmermehr erwacht.
 In der der ew'ge Schlummer ihn fortgerissen hat,
 Weder befreit von Kummer, von bangen Sorgen ward.
 Und als der Morgen graute, entschwunden war die Nacht,
 Als schon vom Himmel schaute der Sonne edle Pracht.
 Da ward sie uns die Kunde; es bracht sein treuster Freund
 Sie uns zur achten Stunde. Und bitter ward geweint.
 Und aus den Brustern rangen sich Schmerzenssaufzer los;
 Und heisse Worte schwangen sich vor dem Gatte groß,
 Für ihn, den teuren Toten, für ihn, den braven Mann's
 dem sich zu rasch gebeten des Himmels Freuden an!
 Der Fürder sollte schweben in morgenrothen Höh'n.
 Wo wird nach diesem Leben, ihn hoffend wiederseh'n.
 Und als er ward getragen dem kühlen Grabe zu,
 gefolgt von Trauerschaaren, ihm wünschend ew'ge Ruh',
 da in den Lüften sagten die Donner ihren Schmerz;
 In dumpfes Rollen klagten sie um das edle Herz.
 Und als am Sarge knieten zum letzten Male wir
 Um Grabe, dort geriethen in lautes Schluchzen wir.
 "Schlaf' wohl in Gottes Frieden, Ruh'sanft auf Wiederseh'n!
 "Du warst zu gut hinunden, drum muszt du von uns geh'n."
 Dann ward die Gruft geschlossen; Jetzt war begraben er;
 Und abermals sie flossen die Thränen um ihn sehr.
 "O, mog' er Ruhe finden im kühlen Erdengrund;
 "O, mag die Trauer schwinden, wie 's bat sein frommer Mund.
 "O, möge er genießen das Glück, das er erfleht;
 "Auf uns der Segen fließen, wie bat er im Gebet.
 "Dann wird zum guten lenken, sich alles mit der Zeit,
 "Bis Gott auch uns wird schenken, wie ihm die Ewigkeit."
 Drum tröstet euch, ihr Lieben; besonders, Gattin du,
 die du zurückgeblieben, Wunsch ihm die ew'ge Ruh.
 Leb fort mit ihm im Geiste, begleite dich sein Blick,
 der ihn zu kommen heizte, zu ihm, zum höchsten Glück.

Wird ferner fur dich sorgen:Er kennt der Menschen Not.
 Drum frage nicht nach Morgen, Er gibt dir's taglich Brot.
 Doch wenn dich Sorgen drucken, wenn einsam fullest dich.
 Wenn nichts dich kann beglücken, und nichts kann trösten dich
 Dann gehe hin zum Grabe, frag ihn um seinen Rat;
 Und neuer Muth dann habe, um was dein Herz ihn bat.
 Er wird's von Gott erfliehen;fur dich sein Erdensgluck;
 Nur Freude, Wohlergehen und nimmer Miszgeschick.
 Drum schau, auf Gott vertrauend, der Zukunft in's Gesicht;
 Auf seine Hülfe bauend dir nie der Muth gebricht.
 Dann wird dir leicht das Leben, leicht mog's um's Herz dir weh'n,
 Bis Gott euch einst wird geben, ein Freud'ges Wiedersehn.

- De weduwe Rongen-Heidendael trouwde te Waubach op 15.7.1908 weduwnaar Cees Kobben.Diens volledige voornamen luiden:Nicolaas Joseph Ceasar Nonnatus. De namen Ceasar(keizer) en Nonnatus(niet geb.) waren hem toegevoegd, doordat hij met de keizersnede ter wereld was gekomen, een voor die dagen uiterst zelden voorkomende gebeurtenis.Het doopboek van de parochie St.Joseph te Waubach vermeldt achter zijn doop:"Par sectionem ceasaream, matre viventi ad lucem productur, coope-rantibus Jaegers et Akens, medicis"(Door middel van de keizersnede, ter-wijl de moeder leefde, werd N.J.C.N.Koebben geb., in samenwerking met de artsen Jaegers en Ackens). De laatsten waren afkomstig uit resp. Heerlen en Kerkrade. Zij kregen bij het slagen van een dergelijke operatie van de staat een toelage van f.100, -. Van rijkswege moesten dan wel aan de doopnamen van de boreling de namen Ceasar en Nonnatus worden toe-gevoegd. Zijn geboortehuis stond "in d'r Gang".Zijn vader Marcellinus, afkomstig uit Geleen, was boerenknecht te Scherpenseel.Het gezin ver-dween later uit Waubach. Zijn eerste huwelijk was door de vroege dood van zijn echtgenote en beide kinderen van korte duur geweest.Hij werd dagloner en knecht bij de burgemeestersfamilie Pelzer en Beckers. Nagenoeg 50 jaar bleef hij aldaar in dienst.Van zijn verdiende centen wist hij een aardig kapitaaltje op te bouwen, waarvan hij een deel leende aan de heer Eijdem, waarmee deze in 1900 in de "Kiehr" een huis bouwde, waarin Cees tot aan de terugbetaling van de hypotheek over een kamer beschikte. Ook oefende hij vele jaren het ambt van onbezoldigd velwach-ter in de gemeente Ubach over Worms uit.

X-A31.

- M.H.Timmers overleed ten gevolge van een val uit het raam van de eerste verdieping tijdens het ramen lappen, huis Op de Heugden, op 2.9.1928. Haar zoon Jacob kwam op de ongeluksdag juist met groot verlof thuis uit militaire dienst. Negen dagen later overleed zij in het ziekenhuis te Heerlen. Haar echtgenoot woonde tot sept. 1938 in het cafe-huis, Kampstraat 34 te Schaesberg. Het herbergiersleven werd hem echter ietwat noodlottig. Hij begon teveel te drinken en op aanraden van zijn zoon ging hij bij de laatste inwonen, huis Op de Heugden 50.

X-A32.

- Het echtpaar vierde op 4.9.1971 onder grote belangstelling z'n gouden huwelijksfeest.

X-A34.

- Uittreksel uit het geboorteregister te Aachen: "Am 17. September 1888, nachmittags 5 Uhr, wurde geb. Wilhelm Winand, Sohn des Tagelohners Peter Dominikus Rongen und der Anna Hubertina Heidendal. Wohnung: Aachen, Luttischer Strasse 2"

X-A34.nr.1.

- Kapelaan Wittevrouwenveld-Maastricht 1940-1952. Kapelaan Sint Pancratius te Heerlen 1952-1965.
Pastoor H. Pastoor van Ars te Eygelshoven 1965-1975.
Weekend-assistent te Huls-Simpelveld 1975-1992.
Pastoraalwerker in "De Dormig" Landgraaf 1975-1992.
Assistent Zusters H. Sacrament, Kerkrade 1975-1992.
- Kapelaan D. Rongen nam afscheid van Heerlen. (L.D. 11.10.1964)
Zondagochtend 11.10.1964 werd in het Pancratiushuis door de parochie St. Pancratius afscheid genomen van kapelaan D. Rongen, die na 12 jaar zijn beste krachten aan Heerlens hoofdparochie gegeven te hebben, nu als pastoor is aangesteld in de parochie van de H. Pastoor van Ars te Eygelshoven. Daar volgt hij pastoor Widdershoven op.
Pastoor-deken mgr. ir. H. Bemelmans toonde zich de tolk van de parochianen door aan het begin van de afscheidsreceptie zich tot de vertrekkende kapelaan te richten in een speech, waarvan de hartelijkheid het won van de lengte. "Ik dank u namens de parochianen voor het geestelijk werk en het leraarschap dat gij in de afgelopen 12 jaren in Heerlen hebt verricht. Velen hebt gij gevormd en onderricht. Ge zijt voorgegaan in het offer, hebt

gediend in de kerk, hebt biecht gehoord, huisbezoeken afgelegd, zieken gesteund en gezonden opgemonterd. Ik mag u wel zeggen als pastoor dat ik het altijd goed met u heb kunnen vinden. Bij deze woorden wil ik dan ook graag een persoonlijk woord van dankbaarheid insluiten." Vervolgens overhandigde de spreker de kapelaan uit naam van de parochianen een geschenk onder couvert met deze woorden: "Goede vriend Nelis, nogmaals hartelijk dank voor de prettige samenwerking en het beste voor je toekomst. "Ik ben hier graag geweest", sprak daarop de kersverse pastoor Rongen. "Alhoewel de deken in zijn toespraak alleen mijn goede eigenschappen heeft genoemd, ben ik me er toch van bewust ook vele fouten te hebben gemaakt. De parochie St. Pancratius is qua structuur geen gemakkelijk werkterrein. Van de mensen heb ik echter begrip en medewerking ondervonden. Men slikt de onvolkomenheden. Ik heb in Heerlen gelukkig vele vrienden kunnen maken en ik hoop dat ze me trouw zullen blijven. Als pastoor wordt men namelijk teruggeworpen op zichzelf en daardoor een beetje eenzaam. Hier heb ik kunnen werken naar mijn zin. De jeugd die ik heb mogen onderrichten, heeft me jong en gezond gehouden. De woorden van de deken betreffende de samenwerking wil ik nog eens onderstrepen. Deken, u heeft mij alle hulp gegeven die ik nodig had. De mensen hebben me eveneens alle hulp gegeven. Ik ben dankbaar dat ik hier 12 jaar heb mogen werken. U allen bent altijd welkom te Eygelshoven. Ik heb echter geen eigen wagen maar wel vlakbij een station ter beschikking. Nogmaals hartelijk dank voor uw medewerking en vriendschap." Na deze woorden begon de receptie. Als eerste kwam in de kwaliteit van kerkmeester de president-directeur van de Staatsmijnen drs. A. Rottier, de scheidende priester de hand drukken. Vele parochianen en afgevaardigden van de parochiele verenigingen volgden dit voorbeeld. Zij allen sterkten pastoor Rongen in zijn bewering vele vrienden te bezitten in Heerlen.

- Pastoor Rongen in Eygelshoven geïnstalleerd. (L.D. 16.12.1964).

Zondag 15 december is tot pastoor van de H. Arsparochie geïnstalleerd pastoor D. Rongen. Om half 5 werd de nieuwe herder aan de parochiegrens in de Hopel ontvangen door het kerkbestuur, de harmonie Sint Cecilia, de schutterij Sint Sebastianus en snoezige bruidjes, die stonden te verdrinken in een gestaag neerplensende regen. Kapelaan Daemen en burgemeester mr. H.J. Boyens, vergezeld door het gemeentebestuur, heetten hem van harte welkom. Deken G. Heynen van Kerkrade verrichtte de installatie met als getuigen de pastoors Habets en Vliegen. Tijdens de daaropvolgende plechtige Eucharistieviering dankte pastoor Rongen allen zonder uitzondering voor het vertrouwen in hem gesteld en voor de feest-

lijke ontvangst. In de hal van de kleuterschool St.Gabriel vond in de avonden een druk bezochte receptie plaats. Vertegenwoordigd waren vele geestelijke en wereldlijke autoriteiten, onder wie burgemeester drs. Th. Gijsen van Kerkrade en echtgenote. Vertegenwoordigers van de mijnen, kerk- en schoolbestuur, deken ir. Bemelmans van Heerlen vele collega's van de nieuwe herder, praktisch alle plaatselijke verenigingen en tal van particulieren.

- Pastoor D. Rongen zilveren priester te Eygelshoven. (april 1965).
Op zondag 25.4.1965, Beloken Pasen, vierde de parochie van de H. Pastoor van Ars, het zilveren priesterfeest van pastoor D. Rongen
Om 10 uur werd hij door de verenigingen aan de fraai versierde pastorie afgehaald en in feeststoet door verschillende straten van Eygelshoven naar de kerk begeleid, waar enkele bruidjes een welkomstsversje opzegden. Geassisteerd door de kapelaans Danen en Plum droeg de jubilaris de feestmis op, tijdens welke het kerk.zangkoor een meerstemmige mis uitvoerde. Emeritus mgr. ir. H. Bemelmans van Heerlen hield de feestpredikatie. Na de H. Mis vond er in de parochiezaal een receptie plaats die alle verwachtingen overtrof. Veel inwoners van Eygelshoven en uiteraard ook vele Heerlenaren kwamen hun gelukwensen aanbieden. Het voltallig gemeentebestuur gaf acte de presence, evenals afgevaardigden van de gemeente Kerkrade. Het gemengd zangkoor St.Jozef en de harmonie St.Cecilia zorgden voor feestelijke muziek tijdens deze receptie. De heer Peters bood namens de parochie een feestgeschenk onder couvert aan. Pastoor Rongen werd in 1918 te Schinveld geb.. Hij maakte z'n studies achtereenvolgens aan het Bisschoppelijk College te Sittard, het Klein-Seminarie te Rolduc/Kerkrade en het Groot-Seminarie te Roermond. Hier werd hij op 9.3.1940 tot priester gewijd Direct daarna volgde zijn benoeming tot kapelaan in de parochie van O.L.Vrouw van Lourdes te Wittevrouweveld-Maastricht. In 1952 werd hij als kapelaan verbonden aande Sint Pancratiusparochie te Heerlen, waar hij 12 jaar verbleef.
Op tal van scholen in de mijnstad heeft pastoor Rongen in dat dozijn jaren godsdienstles gegeven, te weten op het St.Claracollege, de school voor opleiding tot kleuterleidster en de school voor opleiding tot huishoudleres. In 1965 was hij tevens de initiatiefnemer en mede-oprichter van de later zo sterk uitgroeide Volksuniversiteit van Heerlen.

XI-A35, nr.1.

- drs. economische wetenschappen; trainer-journalist.

XI-A36.

- Neomistenfeest Wim Rongen op 6.4.1958.

Begeleid door een feeststoet, met voorop de Sint Jorisband, vele bruidjes en schoolkinderen, toog de neomist Wim Rongen met zijn familie en een rij van geestelijken om half 10 uur naar de St-Annakerk. De jonge priester werd aan het altaar geassisteerd door drs J. Bohnen, directeur van het Bisschoppelijk College te Sittard, kapelaan dr. F. Hennissen en een achterneef van de neomist, pater Florens Heidendael, Assumptionist. Een neef van de neomist, kapelaan D. Rongen van de Pancratiusparochie te Heerlen hield de feestpredikatie. Het Kerkelijk Zangkoor o.l.v. de heer B. Scheepers zong op voortreffelijke wijze de Missa Brevis van Anerio. Aan zijn ouderlijke woning, Bekkerweg 55 te Heerlen, werd de neomist toegesproken door de heer J. van Grunsven, die de felicitatie van het huldigungscomite overbracht. Nettie Boesten zei een versje op en vervolgens dankte de weleerwaarde heer W. Rongen voor alles wat de parochie voor hem via de bemoeienissen van het feestcomite had gedaan. De hiernavolgende receptie werd druk bezocht. Wij zagen er o.a. burge-meester M. van Grunsven, de wethouders Jongen en Schutgens, burge-meester Coenders van Sittard, pater dr. Gerards, mr. Palmen, dr. E. Driessen, dr. Scheepers, de heren Fr. Dohmen, J. Maenen, mej. Van Basten-Batenburg, pastoor Van Kellenaarsen vele andere geestelijken; uiteraard waren er talrijke familieleden, vrienden, burens en bekenden. Tijdens de receptie bood het buurtcomite enkele zeer bijzondere boekwerken aan. De buurt offereerde een fraai radiotoestel en een schrijfmachinebureautje. Het ouderlijk huis van de neomist en de weg naar de kerk waren stijlvol versierd.

X.nr.1.

Dhr. J.H. Reinartz, MAVO-leraar, ging op 1.9.1971 met pensioen. Tot aan zijn dood was hij sinds 19.. kerkmeester van de H. Familie-parochie te Schaesberg.

X-4, nr.8.

Dhr. Pagen was secretaris der gemeente Schinveld van 19..-19..
Op 1.2.1984 ging hij met pensioen.

XII-A35.

- drs. geschiedenis, leraar en conrector te Utrecht. Zijn echtgenote is eveneens drs. geschiedenis en docente aan de universiteit te Utrecht.

XII-A39.

- drs. bewegingswetenschappen, leraar lich.opvoeding en consultant beweging voor ouderen in de provincie Zeeland. Zijn economische levensgezellin is drs.psychologie en sociologie en ondernemster, nl. houdster van een adviesbureau voor diagnostiek.

Namenstrager RONGEN im Hauptstaatsarchiv Dusseldorf.

Julicher Gerichte X, Heinsberg Nr.17:

Folio 129v:

24.6.1623: sembtliche Erbgenahmen Johann Rongen selig, nemblich Leonardt Rongen, Corst Handers und die ander Suster und broder verkaufft.....

Folio 176v+r:

24.5.1626... Leonardt Rongen und Mercken uxor i dreyfirdell landts zu Überhofen ins Ambt Millen gelegen.....

Folio 229v:

14.6.1631: haben Jan Rongen und Itgen Eheleuth verkaufft und uffgedragen.....

Mannkammer Heinsberg, Nr.185:

Folio 56r:

22.9.1640: haben Adam Rongen und Henrich Janszen alsz Vormundern vur Palmen Welters Kindern...zur Abzahlung der Schulden verkaufft und uffgetragen Johann Heffelt Grietgen Eheleuth funff fiertell landts....

Folio 105r:

28.5.1655: haben Adam Goszens und Maria Eheleudt erblich verkaufft und übertragen Johann Rongen und Elisabethen uxori anderthalb morgen landts in Eggarts lehen gelegen, darab ein vorheufft der weg ausz dem Putt nach Heinszberg gehendt.....

Folio 119r:

29.6.1658: ist Leonardt Rongen geerbt worden in einen Morgen Landts in Peltzeren Lehen gelegen.....

Folio 164r.

28.2.1665:haben Peter, Leonardt und Driesz Rongen gebruderen Erblich verkaufft und übertragen Heinen Hamachers und Catharinen seiner Ehelicher Hauszfrauen, einen Morgen Landts...in Walderader Velt gelegen und in Mangelsz Lehen gehorig, ein Vorheufft gelders Erb,der ander Peter Rongen.....

Mannkammer Heinsberg, Nr.186:

Folio 7.

27.2.1677:haben Crein Deckers Und Jen seine Eheliche Hauszfrau anderthalben Morgen Landts....verkaufft und Überlassen an Drieszen Rongen.....Egbarts Lehen.

Folio 9.

24.7.1677:hat Petern Rongen Tochter Otgen erblich Übertragen Aredten Gotschalcks Und Otgen uxori funff und ein halb Viertel Landts Ungefehr.....Mangels Lehen.

Folio 20.

23.12.1681: haben Leonard Und Jan Rongen gebruder übertragen in Egbarts Lehen.....

Folio 26.

1.5.1683:haben Closz Schuppen, Jan Rongen Und seine Hauszfrau Grietgen.....Erblich verkaufft Und übertragen ahn Peteren Driesch und deszen Hauszfrau Entgen Rongen Ungefehr sieben firtell Lehnguets in Egbarts Lehen gehorig.....

Folio 29r.

11.3.1684:haben Jan Rongen und Margareth Schuppen Eheleuth erblich verkaufft und übertragen an Peteren Driesch und Anna Rongen uxori Ungefehr funfftehalb firtell Landts in Egbartts Lehen gelegen.....

Folio 33.

22.4.1684:hatt Johan Janszen Und Gertrudt Eheleuth erblich verkaufft undt übertragen an Drieszen Rongen Und Anna

Voeszen uxori Ungefehr Vier Morgen Und ein firrtell
Landts im Heidener Lehen gelegen.....

Folio 42r.

21.3.1686:haben Simon Leuersz Und Lieszbeth Krommen, Eheleuth,
Erblich verkaufft und ubertragen an Peteren Driesch und Anna Rongen
uxori drey firrtell und funfften und driefiertell RodenLandts in Egbarts
Lehen gelegen.

Folio 46r.

19.8.1686:erblich verkaufft und ubertragen an Peteren Driesch
und Anna Rongen Eheleuthen.....Egbarts Lehen.

Folio 47.

19.8.1686:hatt Jenn Maaszen zu Verhutung von dem Herrn Statthalteren
befohlenen execution wegen an Remiszen Limborg schuldigen Capitalsz
Und Interesse erblich verkaufft und ubertragen an Leonarden Rongen Und
Idtgen Heutsz Eheleutehn funff firrtell Landts in Egbarts Lehen ge-
legen.....praesentibus Daviden Jennesz und Johannem Weidmann, vasallis.

Folio 55r.

24.1.1690:haben Driesz Rongen und Anna Voeszen Eheleuthe erblich
Verkaufft Und ubertragen ann Peteren Driesch und Anna Rongen uxori
anderthalben Morgen und sieben roden Landts in Egbarts Lehen ge-
legen....

Folio 57r+58.

24.3.1691:haben Roell Rongen und Dillgen Kuppers Eheleuth erblich
Verkaufft und Ubertragen an Leonarden Rongen und Idtgen Heutsz uxori
einen Morgen hoffrechten in Egbarts Lehen gelegen, darab ein Vorhaubt
die Landstrasz dasz ander der Walderader wegh.....

Folio 62r.

21.4.1692:haben Andriesz Rongen und Anna Eheleuthe erblich verkaufft
und ubertragen an Henrichen Reinersz in Wittib standt anderthalb Morgen
Landts in Egbarts Lehen.....

Folio 63.

21.4.1692:ist Davidt Jennesz alsz Beschudter und Mercken Palmen seiner

hauszfrau in Krafft am 19. Aprilis 1679 zwisschen Tewiszen Perboum und Mewiszen Kruckelsz mit Andrieszen Rongen geschehenen Kauffs geerbt worden ihn einen Morgen Landts in Egbarts Lehen ungefehr, darab ein Haubt Gerardt Kruckelsz Erben.....

Folio 64.

13.6.1692:haben Maasz Geffers und Leiszbeth Krickelberg Eheleuthe erblich verkaufft und übertragen ahn Peteren Drieschen und Anna Rongen uxori drey fiertell landts im Thorener Lehen gelegen.....

Folio 71r+72.

25.5.1693:haben Peter Driesch und Anna Rongen Eheleuthe erblich Verbeutet und übertragen an Johannem Wihrtsz und Sophia Krickelbergh uxori Ungefehr einen Morgen Landts in Krickelbergsz Lehen gelegen Jahrlichsz auszgeltend ein Viertell Roggen; hingegen haben Johan Wihrtsz und Sophia Krickelbergsz Eheleuthe erblich verbeutet und übertragen an Peter Driesch und Anna Rongen seiner ehelichen hauszfrauen Ungefehr zwey Morgen Landts im Thorener Lehen gelegen, eine seith Tewiszen Kruckelsz Erben, ander Peter Driesch, jährlichsz auszgeltend drey frl. Roggen weniger 1/2 Kan; und auch 3 frl. Haberen weniger 1/2 Kan.....

Folio 72.

18.7.1693:haben Lenard von der Hagen und Maria Mullenstrohr Eheleutheerblich verkaufft und übertragen an Peter Driesch und Anna Rongen uxori einen halben Morgen Landts im Thorener Lehen.....

Folio 83v+r. 6.12.1694:haben Tewisz Deckers und Christin Rongens Eheleuthe erblich verkaufft und übertragen an Leonarden Rongen und Ida Thoren uxori drey fiertell landts, ein Vorhaubt Birgdener fueszp-fatt, ein seith Peter Driesch.. in Egbarts Lehen gelegen.....Actum praesentibus Daviden Jennesz und Simon Bergsz, vasallis.

Folio 83r.

6.12.1694: haben Merten Hauszmann und Magdalena Jacobs Eheleuthe erblich verkaufft und übertragen ahn Peteren Driesch und Anna Rongen uxori ungefehr zwey undt einen halben fiertell landts in Egbarts Lehen gelegen.....

Folio 100.

6.7.1696: haben Andriesz Rongen und Anna Voeszen Eheleuthe erblich verkaufft und ubertragen ahn Wilhelmen Janszen und Utgen Cupersz uxori einen Morgen landts im Heidener Lehen gelegen.....

Folio 100.

6.7.1696: haben Andriesz Rongen und Anna Voeszen Eheleuthe erblich verkaufft und ubertragen ahn Gerard Cupersz anderthalben Morgen Landts im Heidener Lehen gelegen...

Folio 108.

12.3.1697: haben Andriesz Rongen und Anna Voeszen Eheleuthe erblich verkaufft und ubertragen an Hendrichen Reinartz und Lizabeth Scheeren uxori Ungefehr Viertelhalb Viertell Landts im Heidener Lehen gelegen

Folio 112.

10.9.1697: haben Lenardt Und Roell Rongen alsz Veraidete Vormunder der schwachsinnigen Mettel Simonsz zu folg am Gericht Walderoth d.6.dieszes ergangenen gerichtlichen Decreti erblich Verkaufft und Ubertragen an Peteren Hanrahd Und Mercken Cupers Eheleuthen Ungefehr einen halben Morgen Weyden im Heidener Lehen gelegen.....

Folio 119.

6.11.1698: haben Johan Haanen und Entgen Cupersz Eheleuthe erblich verkaufft und ubertragen ahn Roelen Rongen und deszen mit seiner ersten Ehefraw Odilia Cupersz selger gezielhten Sohn Johann Rongen Hausz und Hoff zur Strahten im Heffelter Lehen gelegen ad ungefehr Viertelhalb firrtell Plätzen.....

Folio 256r:

10.7.1716: haben Henrich Hoven (und) Ohleth Kruckels Eheleuthe Erblich verkaufft und ubertragen....ahn Peteren Rongen (und) Anna Elisabeth Reiners uxori einen Morgen ackerlandts im Heidener Lehen gelegen.....

Folio 257r:

26.10.1716: hatt Peter Rongen alsz ahngeordneter Uffhalter des Heidener Lehns den gewohnlichen Uffhalters Aydt an platz des Jasparen Hanrath extense aufgeschworen....

Naamdragers RONGEN, voorkomend in:
1. JULICHER GERICHTE, Band X, Heinsberg,
HAGBUCH.1566-1586/1613-1634.

(naar aantekeningen van L.Schreinemachers).

- 02.04.1571 Leonhardt Rungen.
- 04.12.1574 Leonhardt Rongen en Christiaen Rongen.
- 16.12.1581 Peter Rungen.
- 12.05.1582 Christiaen Rungen und seine vorkinder.
- 07.03.1617 Johan Rungen von Scheivendahl und Jenna, uxoris.
Leonhardt Rungen.
- 20.01.1619 Leonard Rongen.
- 24.06.1623 Johann Rongen erben, nemblich Leonhard.
- 24.05.1626 Leonardt Rongen und Mercken, uxori.
- 24.01.1626 Leonhardt Rongen und Zyllen (Sophien), uxoris.
- 14.06.1631 JanRongenundUtgenuxoris verkopen "einen Morgen Hoffrecht
samt des darauf stehenden Gebausz" an Jan Meyer und Feyken
"im Schall gelegen zu Waldenrath, beneben dem Kirchhoff, mit
ein Heuft die Gemeinstrasse, das anderediePastorei,
dieandereseitAreth Kreuckels und Wincken Koinings"
(Egbartslehn). (Julicher Gerichte, Band X, Band 17,
pag.174/175).
- 08.05.1632 Adam Rongen und Zeuchen, Eheleuth.
- 18.12.1632 Lennert Rongen ende Mettel uxoris.

2. JULICHER MANNKAMMER LEHNSBUCHER: nr. 162-II.

(notities uit de verkoop- en overdrachtregisters).

- 8.02.1648 Johan Rongen en Aredt Tiberath verkopen Stoffel Backhaus eine Hoffrechte mit Haus und Hoff zu Waldenrath an die Lindt geleghen. (Mangelslehn).
- 28.05.1655 Adam Goszens(x Maria) verkopen Johann Rongen(x Liesgen) 1 morgen und 2 vierdel land in Putt, in Egbartslehn.
- 29.06.1658 Leonhard Rongen heeft geerfd 1 morgen land in het Peltzerlehn.
- 28.02.1665 Peter, Leonhard en Dries Rongen, gebroeders, verkopen land aan Heinen Hamachers.

3. JULICHER MANNKAMMER LEHNSBUCHER: 162-III.

- 27.02.1677 Crein Deckers(x Jen) verkoopt 1 morgen en 2 vierdel land, in Egbartslehn gelegen, aan Dries Rongen.
- 24.07.1677 Peter Rongen dochter Etgen verkoopt Aret Gottschalcks (x Otgen) 5 vierdel land in Mangelslehn.
- 23.12.1681 Leon.+ Jan Rongen, gebruder en hun onmondige Geschwister.
- 23.12.1681 Roell Rongen(x Mettele) verkopen Peter Driesch(x Entgen Rongen) een huis en hoff te Putt in (Egbartslehn) groot circa 1 morgen, een hoofd de gemeene straat; een zijde Jan Driesch; ander zijde Arndt Gordts voor 125 dahler.
- 22.04.1684 Johann Janssen(x Giertrud) verkoopt Dries Rongen (x Anna Vaessen) 4 morgen en 1 vierdel land in het Heidenerlehn.
- 19.08.1686 Jann Maessen verkoopt Leonard Rongen(x Idtgen Heutz) 5 vierdel land in Egbartslehn.
- 24.01.1690 Dries Rongen(x Anna Vaessen) aan Peter Driesch (x Anna Rongen) 1 morgen, 2 vierdel en 7 roeden land in het Egbartslehn.
- 17.02.1691 Roell Rongen(x Dilgen Cupers) aan Leonard Rongen (x Idtgen Heutz) 1m.hoffreyden in Egbartslehn.
- 24.03.1691 Roell Rongen(x Dilgen Cupers) aan Winandt Janszen (x Catharina Schlauen) 5 vierdel land in Egbartslehn.

- 21.04.1692 Andries Rongen(x Anna Vaessen) aan Henricus Reinertz, weduwnaar, 1 morgen en 2 vierdel land in Egbartslehn.
- 21.04.1692 Tevis Perbaum en Mevis Kruckels mit goedvinden van Andries Rongen erven 1 morgen land volgens deling dd. 19 april 1679.
- 29.05.1692 Dries Rongen (x Anna Vaessen) verkopen Goedten Godtschalck (x Maria Vaessen) 3 morgen land in het Heidenerlehn.
- 30.05.1692 Jan Vihrtys en zwager Maes Heffen verkopen Peter von den Driesch (x Anna Rongen) 1 morgen land in het Krichelberglehn.
- 13.06.1692 Maes Heffen(x Leysbeth Krichelberg) aan Peter Driesch (x Anna Rongen) 3 vierdel land in het Thorenerlehn.
- 25.05.1693 Peter Driesch(x Anna Rongen) en Johann Vihrtys (x Sophia Krichelberg) ruilen een morgen land in het Krichelberglehn tegen 2 morgen land Thorenerlehn.
- 18.07.1693 Leonard von den Hagen(x Maria Mullenstroh) verkopen Peter Driesch(x Anna Rongen) 1/2 morgen land Thorenerlehn.
- 06.12.1694 Tevis Deckers (x Christina Kolgens) aan Leonard Rongen (x Ida Thoren) 3 vierdel land in het Egbartslehn.
- 06.12.1694 Merten Hauszmann(x Magdalena Jacobs) aan Peter von de Driesch (x Enken Rongen) 2 vierdel land Egbartslehn.
- 04.05.1695 Leonard Ronckartz en zijn eydom Peter Vraetz verkopen Palm Palme n(x Christina Schmitz) 1 morgen land.
- 18.01.1696 Lysbeth Schniders en haar minderjarige kinderen verkopen Peter Driesch(x Anna Rongen) 2 morgen hofferet in het Egbartslehn.
- 06.07.1696 Andries Rongen(x Anna Vaessen) aan Wilhelm Janszen (x Utgen Cupers) 1 morgen land in het Heidenerlehn.
- 06.07.1696 Andries Rongen(x Anna Vaessen) aan Gerard Cupers twee morgen land in het Heidenerlehn.
- 12.03.1697 Andries Rongen(x Anna Vaessen) aan Hendrik Reinartz (x Lysbeth Scheeren) 3 vierdel land Heidenerlehn.
- 18.09.1697 Leonard en Roell Rongen, voogden van de zwakzinnige Mettel Simonsz, verkopen Peter Hanrahd(x Mercken Cuppers) een halve morgen land in het Heidenerlehn.
- 03.02.1698 Trincken, wittib Schmetz en haar kinderen verkopen aan Heinrich Jopen(x Gertrud Hilgers) een halve morgen land. Egbartslehn.
- 06.11.1698 Johann Haanen (x Entgen Cupersz) aan Roell Rongen (x I. Odilia Cupers) en hun zoon Johan:huis en hof te Straten

- met nog 3 vierdel plaats aldaar in het Heffelterlehn.
- 07.01.1699 Gerardt Herffs namens zijn schoonmoeder Drieszgen Heutmans, weduwe Peter Dahmen, verkoopt Peter Driesch (x Anna Rongen)land in het Krichelberglehn.
- 19.11.1699 Frans Joppen(x Mercken Janszen) verkoopt diverse percelen land aan de meestbiedende.
- 27.03.1702 Herman Bernardts(x Catharina Schommartz) aan Peter Driesch (x Anna Rongen) land in het Krichelberglehn.
- 15.01.1706 Lenardt en Jakob Henrichs, Bruder, verkopen Roelen Rongen 1 morgen land in het Heidenerlehn.
- 22.04.1706 ErvenPeterJoppen, nl.Gerard, Adelgunde enAnna Joppen en Johan von Sauren verkopen Jan Panhausz land in het Henszwerdenlehn.
- 26.06.1709 Merten Lenardts (x Helena) verkopen Peter Rongen (x Anna Lisbeth Reiners) land in het Heidenerlehn.
- 12.07.1710 Gerard Radermecher en consorten aan Merten Rongen (x Judith Gottfrohn) huis, hof, tuin, weide, groot circa een morgen, gelegen zu Putt, es.Leonard Rongen.Egbartsleen.
- 23.03.1711 Johann Gordts(x Catharina Heiszen) aan Arnold Walraffen (x Botterweck) land in het Egbartslehn.
- 06.04.1716 PeterJanssen enzijn kinderenReiner, Jorisz en Catharina verkopen Peter Driesch(x Anna Rongen) 1 vierdel land in het Heidenerlehn.
- 10.07.1716. Henrich Hoven(x Oleth Kruckels) aan Peter Rongen (x Anna Elisabeth Reiners) 1 morgen land.Heidenerlehn.
- 26.10.1716 Peter Rongen "als ahngeordneter Uffhalter des Heidener Lehens den gewohnlichen Uffhalters aydt am platz des Jasparen Hanraths extense auffgeschworen."
- 14.02.1718 Erven Merten Heutz, nl.Jan en Reiner Heutz, Johann Joppen en Leonard Rongen verkopen Merten Heutz (x Catharina Eyssen) 1 morgen en 2 vierdel hoffrecht, gelegen in Egbartslehn.
- 19.12.1719 Merten Rongen(x Judith Gottfrohn) aan Gerard Rademecher land in het Puttervelt.(Egbartslehn).
- 06.02.1720 Merten Rongen(x Judith Gottfrohn) an Derich Winckels (x Sophia Driesch) huis, hof, schuur "sambt Lagerholtzen." (Egbartslehn).
- 04.03.1721 Fransz Joppen(x Mercken Jansen) aan Johan Driesch (x Girtrudt Kruckels) 1 vierdel en 8 roeden land in het Egbartslehn.

IV. JULICHER MANNKAMMER LEHNSBUCHER: 162-IV.

- 08.10.1725 Reinier Rongen draagt over aan Johan Winckens, coelebs een halve morgen land in het Putterveld.(Egbartslehn).
30.04.1732 Peter Rongen(x Gertrud Ritzen) aan Johan Gotzen (x Gertrud Beumers) 1 vierdel plaats in het Putterveld in Egbartslehn.
10.09.1733 Hilger Heutzs aan Leonard Rongen(x Anna Reiners) een halve morgen land in het Hasselterveld.

V. JULICHER MANNKAMMER LEHNSBUCHER: 162-V.

- 15.01.1734 Joannes Rongen(x Gertrud Schebben) aan Wilhelm Claehsen (x Maria Schebben) 6 vierdel land Thorenerlehn.
12.12.1739 Reiner Rongen(x Catharina Daniels) aan Leonardt Lennartz (x Maria Margaretha Hanrath) 2 vierdel land in het Thorenerlehn.
27.05.1744 Leonard Rongen(x Anna Margaretha Baumans) aan Leonard Rongen (x Anna Reiners) 3 vierdel land.(Egbartslehn).
13.03.1747 Erfgenamen Martin Rongen, nl.Joannes, Leonardt, Ida en Aldegonda Rongen, alsmede Gord N.N. verkopen Peter Radermecher 1 morgen land.Egbartslehn.
21.01.1750 Peter Rongen koopt van de erven Engelbert Reiners 2 vierdel land "hinter de Strathen" in het Hesselterlehn, idem aldaar 2 vierdel van Peter Schefens en nog 1 vierdel "auff den Birgdener wegh", alles Hesselterlehn.
23.12.1751 Peter Rongen aan Leonard Rongen 3 vierdel plaats in Egbartslehn.

NB. Uit Julicher Mannkammer Lehnzbucher: 162-VI.geen notities.

VII. JULICHER MANNKAMMER LEHNSBUCHER:162-VII.

- 21.09.1756 Hubert Philippen aan Hendrik Rongen 3 vierdel land in het Krichelbergleen.
- 11.03.1760 Leonard Rongen (x Margaretha Baumans) en Peter Vraetz (x Mechel Rongen) dragen over aan Gordt Gordts twee vierdel plaats, gelegen in het Egbartslehn.
- 12.12.1770 Matheis Jennen en Joes Rongen verkopen Hendricus Engelen2 vierdel land in het Egbartslehn.
- 13.12.1770 Matheis Jennen en Joes Rongen dragen over aan Hendricus Kaufman 1 vierdel land in het Scheivendalerveld. (Egbartslehn).
- 12.06.1771 Wilhelm Corsten aan Laurensz Rongen:huis en hof gelegen zu Waldenrath.(Mangelmanslehn).
- 06.09.1771 Laurenz Rongen aan Reinerus Cuppers: 9 vierdel land in het Lobintenlehn.

VIII. JULICHER MANNKAMMER LEHNSBUCHER: 162-VIII.

- okt...1790 Peter Rongen(x Anna Sophia Engelen) koopt van de grootjarige kinderen van de wed.Merten Joseph Thonissen, geheten Maria Elisabeth Thonissen, 2 morgen en een vierdel land in het Scheivendahlerveld.(Egbartslehn).
- 29.10.1791 Joes Jacobus Reinartz aan Leonardus Johsens (x Anna Elisabeth Rongen) 3 vierdel land in het Waldenratherveld, zijnde Mangelmanslehn.
- 29.10.1791 Niclaes Schuffers(x Cornelia Janssen) en Gillis Henrichs (x Anna Elisabeth Janssen) dragen over aan Leonard Rongen (x Maria Agnes Smits) 2 vierdel land in het Putterveld.

Naamdragers RONGEN, voorkomend in de Franse bevolkingslijsten van het Duitse grensgebied, anno 1799, 1801 en 1803.

1799: GROTENRATH

269. Nicolas Rongen, 32 jaar, journalier.
Margaretha Freins, 31 jaar, vrouw.

1799: HUNSHOVEN

77. Antoine Rongen, 37 jaar, journalier.
Magdalena Rongen, 33 jaar, vrouw.
Gertrud Rongen, 48 jaar, zijn tante.
326. Marie Rongen, 56 jaar, fileuse, inwonend bij Maria Cath.Derichs weduwe van 50 jaar, eveneens fileuse.

1801: HUNSHOVEN

Antoine Rongen, 44 jaar, journalier, aldaar sinds 1783.
Madeleine Rongen, 47 jaar, vrouw.
Elisabeth Rongen, 15 jaar, dochter.
Maria Gertrud Rongen, 61 jaar, tricoteuse.
Nicolas, Leonard, Maria Agnes, Jacques, Guillaume en Elis.Rongen, kinderen beneden de 12 jaar.

1799: GEILENKIRCHEN

117. Henri Rongen, 60 jaar, ouvrier, aldaar sinds 60 jaar.
Barbara Rongen, 20 jaar, dochter.
486. Jean Jansen, 40 jaar, ouvrier.
487. Maria Catharina Rongen, 38 jaar, vrouw
938. Henri Palmen, 28 jaar, ouvrier.
Gertrud Rongen, 26 jaar, vrouw.

1803: GEILENKIRCHEN

Hubertus Rongen, 60 jaar, journalier.

Jean Jansen, 45 jaar, cultivateur.
Catharina Rongen, 44 jaar, vrouw.

NB: Peter Josef Rongen, geb. en ged. Geilenkirchen huwt te Waldenrath
24.4.1774 Anna Sophia Engelen. Getuigen waren: Joes Henricus en
Wilhelmus Rongen.

1799: FRELENBERG

119. Leonard Rongen, 40 jaar, ouvrier, sinds 1784 aldaar, 15 jaar.
Margaretha Weitz, 40 jaar, vrouw, sinds 1759 aldaar, 40 jaar.

1799: MARIENBERG

170. Pierre Jos. Rongen, 36 jaar, journalier, aldaar sinds 1795.
Maria Catharina Beek, 31 jaar, vrouw, idem sinds 1768.
Twee kinderen Rongen onder de 12 jaar.

1801: FRELENBERG

- 12 Leonard Rungen, 45 jaar, journalier, aldaar sinds 1787.

1799: RANDERATH

160. Henri Rongen, 49 jaar, aldaar sinds 1778.
Helene Falry, 45 jaar, idem sinds 1745. (2 kinderen onder 12 j)
Maria Anna Rongen, 22 jaar, idem sinds 1777.
Jean Rongen, 19 jaar, idem sinds 1780.
Godfried Rongen, 15 jaar, idem sinds 1785.

277. Herman Rongen, 40 jaar, aldaar sinds 1777.

349. Derich Keller, 42 jaar, halfer, aldaar sinds 1781.
Sibilla Rongen, 38 jaar, vrouw, aldaar sinds 1785.

1803: RANDERATH

Herman Rongen, 43 jaar, domestique.
Theodor Rongen, 47 jaar, ouvrier.
Antoine Rongen, 17 jaar, cordonnier.
Pierre Jos. Rongen, 12 jaar.
Jean Guillaume Rongen, 3 jaar.
Maria Anna Rongen. 25 jaar.

1799: WURM

214. Benedict Scheren, laboureur, 52 jaar aldaar.
Anna Rongen, vrouw. aldaar sinds 1767.

1801: WURM

128. Peter Rongen, 40 jaar, dagloner, aldaar sinds 1.5.1761.
Maria Sybilla Peters, 35 jaar, vrouw, * 7.2.1764, aldaar 7 jaar.

Peter Rongen, 36 jaar, dagloner, * Wurm 8.3.1763.

Mechtildis Dohmen, 36 jaar, vrouw, * 7.2.1765.

Josepha Rongen, jonger dan 12 jaar.

Lodewich Rongen, idem.

Maria Rongen, weduwe, 36 jaar, * 4.5.1745, aldaar 32 jaar.

Joes Scheren, 33 jaar, (haar man?)* 7.7.1768, aldaar 33 jaar.

148. Frans Willem Rongen, 34 jaar, taglohner, * 7.5.1767.
Gertrudis Langen, 33 jaar, vrouw.(en 2 kind.onder 12 jaar).

61. Peter Rongen, 65 jaar, ackermann, * 5.5.1736.
Catharina Bolten, 63 jaar, vrouw, * 7.3.1738.
Franzies Rongen, 26 jaar, zoon, * 6.7.1775.
3 Kinderen Rongen onder 12 jaar: Maria, Catharina en Hendrik.

1803: WURM

Antoine Rongen, 41 jaar.

Pierre Rongen, 37 jaar, journalier.

Magdalene Rongen, 28 jaar.

Henri Rongen, 21 jaar.

Maria Rongen, 57 jaar.

Frans G.Rongen, 36 jaar.

1799: GANGELT

315. Francois Rongen, 24 jaar, journalier, aldaar sinds 1775.
Marie Gertner, 27 jaar, vrouw, idem sinds 1799.

514. Jean Rongen, 51 jaar, journalier, aldaar sinds 1779.
Catharina Ingenhut, 53 jaar, vrouw, aldaar sinds 1779.
Leonard Rongen, 27 jaar, zoon, aldaar sinds 1789.
Nicolas Rongen, 20 jaar, aldaar sinds 1779.
Een kind onder de 12 jaar.

1801: GANGELT

532. Jean Rongen, 53 jaar, journalier, aldaar sinds 1779.
Catharina Ingenhut, 55 jaar, vrouw, aldaar sinds 1779.
Leonard Rongen, 29 jaar, zoon, aldaar sinds 1790.
Nicolas Rongen, 22 jaar, zoon, aldaar sinds 1779.
Sophie Rongen, 18 jaar, dochter, aldaar sinds 1783.
Andre Rongen, 13 jaar, zoon, aldaar sinds 1788.

1803: GANGELT

- Johann Rongen, 53 jaar, journalier.
Leonard Rongen, 31 jaar, zoon, officier de sante.

1799: PRUMMERN

94. Francois Zumfeld, 46 jaar, ouvrier, aldaar sinds 1779.
Sophie Rongen, 46 jaar, vrouw, sinds 1753 aldaar.

1801: IMMENDORF

114. Francois Zumfeld, 57 jaar, journalier.
Sophie Rongen, 57 jaar, vrouw. (NB:Zie ook 1799 Prummern).

GRAFSTENEN RONGEN te WALDENRATH

Anna Rongen	* 06.12.1878	+ 01.10.1962.
Elisab. Rongen, geb.Savir	* 16.01.1898	+ 14.03.1945.
Karl Rongen	* 1898	+ 1967.
Josef Rongen	* 1902	+ 1966.
Magdl. Rongen	* 04.09.1864	+ 25.06.1949.
Jakob Rongen	* 06.07.1935	+ 30.03.1945.
Gertrud Rongen	* 1862	+ 1949.
Lambert Rongen	* 1907	+ 1969.
Leo Rongen	* 1899	+ 1976.
Maria Rongen	* 1899	+ 1977.
Leonhard Rongen (kerkhof Gangelt)	* 1905	+ 1963

NOTITIES RONGEN

- 24.5.1628 Ged. te Gangelt:Dries Rongen's dochter Liskén.
- 3.6.1644 tr. te Gangelt Lennart Rongen van Critzrath en Jennen Schmetz, dochter Engen van Stahe.
- 21.?.1680 Ged. te Gangelt Mathias Rongen, zn.van Gerardus en Maria Martini.
- 08.10.1747 Martin Rongen overl., adolescens ex Putt.
- 23.04.1755 Henricus Rongen overl., adolescens ex Putt.
- 24.12.1755 Maria Rongen overl. te Waldenrath.
- 24.01.1764 huwt te Waldenrath Joannes Rongen en Anna Maria Jeulpen.(?).
- 03.10.1775 ged. te Waldenrath Magdalena Rongen, dr. van Petrus Rongen(*en ged. te Geilenkirchen) en Sophia Engelen ex Wl.
1803. Huwelijk (burgerlijk) gesloten tussen Anna Gertrudis Rongen en Jacobus Ivens.In het jaar X van de Franse Republiek wonen ze te Straeten.(Getuige Anna Elis.R.)
- 05.10.1894 Burg. huwelijk te Geilenkirchen tussen Rongen Maria Gertrud uit Straeten (dr. van Peter Joseph Rongen, landbouwer, en Gertrud Elisabeth Claszen) en Kruckels Hubert, geb.Hatterath 22.8.1860, overl. Halle/Saale 1944, zn. van Franz Joseph Kruckels en Maria Josepha Kruckels (achterneef en achter-nicht).

- 21.05.1911 overl. te Aachen Wittwe Josef Rongen, geborene Anna Worms,
geb.Aachen 5.3.1827, tr.14.2.1854 Josef
Rongen, overl.13.11.1908, oud 82 jaar. In 1904 vierden zij hun
gouden huwelijksfeest.(bidprentje).
- 12.11.1919 tr.te Schinveld Maria Wilhelmina Rongen, oud 36 jaar, geb.
Rheydt, dr. van Lambert, rentenier te Schinveld, en wijlen
Maria Luise Houtmans, ...en Antonius Abbenhuizen, oud33jaar,
geb.teRheden, wachtmeester te Roermond, zn.van Antonius en
wijlen Johanna Elisabeth Gussenhoven.
- 1959 overl.te Grotenrath Reinier Rongen, geb.in 1877, echtg.
vanBarbara Timmers, overl.aldaar in 1967, geb.1877.

ADRESSEN

L.M.W.H. Rongen	A gen Giezen 44	Heerlen 415763
W.M.A. Rongen	Heerlerbaan 13	421977
R.T.H. Rongen	Horatiusstraat 71	Heerlen 714865
J.A.J. Rongen	Zandweg 190	Heerlen 410663
H.W. Rongen-Navis	De Heugden 14	Heerlen 740139
J.M.T. Peters-Rongen	Bekkerweg 55	6417 BT Heerlen 716452
H.M. Rongen	Eglantier 53	Hoensbroek 271872
K. Rongen	Middelste Wehr 26	Hoensbroek 219192
E. Rongen	Aan de Put 35	Landgraaf 311097
M. Rongen	Achterstraat 31	Landgraaf 317207
F.G.W.J. Rongen	Pasweg 51	Landgraaf 310832
J.F. Rongen-van Es	Op de Heugden 100	Landgraaf 317683
G.F.J.G. Thomas-Rongen	F.Ruttenstraat 16	Landgraaf 310200
M.G. Reinartz-Rongen	Pasweg 11	Landgraaf 318373
J. Rongen	Niersprinkstr.4	Kerkrade 463227
G.H.F. Rongen	St.Pieterstr.228	Kerkrade 453409
L. Rongen	Richerstraat 15	6461 VP Kerkrade 453984
J.M.J. Rutten-Rongen	Bosweg 21,	6571 CD Berg en Dal,
08895-43380		
J.J.H. Hoffmann-Rongen	Piusstrasse 8,	D-5100 Aachen, 09/4924163392
W.P.M. Rongen	Sweelinck 47	5831 KP Boxmeer 08855-4977KD
Verreck-Rongen	Prinses Irenestraat 41	6463 BN Kerkrade
Pagen-Rongen	Op de Nobel 125	6411 GD Heerlen

De Nieuwe Kerk van Waubach of Ubach over Worms in het Hertogdom van Limburg. ¹⁾

De eerste gedachte voor het bouwen dezer kerk gaf over 7 jaren (1862) een brave en godvruchtige Waubacher, te weten: de Hoogeerwaarde Heer Janssen, gewezen pastoor van Simpelveld.⁽²⁾ In zijn testament, kort voor zijn dood geschreven, legateerde hij tot dat einde zesduizend Nederlandsche gulden of twaalfduizend en zevenhonderd franken.⁽³⁾

Om de parochie krachtiger tot dat groot werk aan te zetten, bepaalde hij, dat, ware deze kerk 5 jaren na zijn afsterven niet voltrokken of ten minste voor goed begonnen, zijne godvruchtige latings tot de buitenlandsche Missien zou overgaan. Wegens de verandering van bouwplaats leed de uitvoer des laatsten wils van Waubachs weldoener eenige vertraging.

In 1868 sloeg men moedig de hand aan het werk. Volgens het bestaande plan werden de fondamenteuten uitgegraven, de grondmuren gemetseld en op een meter hoogte boven de grond opgevoerd. Gedurende den winter wierden de werken gestaakt; maar in den tusschentijd werden vele karrevrachten gedaan, om de bouwstoffen op de plaats te bezorgen. De naburige gemeenten achtten het zich ter ere en wedijverden om voor het opbouwen van Gods huis mede te helpen.

De nadere voorbereiding tot het groote feest der zegening van den eersten steen geschiedde op den 3e Zondag na Paaschen, waar de H. Kerk viert het beschermfeest van den H. Joseph, patroon van genoemde kerk en parochie. Een kind van Waubach, de Eerwaarde pater Theophile Reinartz, Recollet-Franciscan te Mechelen, in de provincie van Antwerpen, zong om 10 uren eene zeer plechtige Hoogmis, waaronder zijn oom, de Eerwaarde Heer Deken van Tongeren, in het hoogduits predikte. Na de parochie geluk gewenscht te hebben over de nieuwe, schoone en gottische kerk, wier eersten steen den 19e April moet gelegd worden, zette hij allen krachtig aan, om bij de plechtigheid talrijk te verschijnen en om tot dat groot werk vlijtig mede te werken.

De pelgrim van Rome verhaalde ons dan de bijzonderste trekken zijner reis en gaf ons eene zeer belangrijke levensschets van onzen H. Vader, Pius IX.

Gedurende eene uur onderhield hij onzen aandacht over de merkwaardigste plaatsen, door hem in de eeuwige stad bezocht. De catacomben of onderaardsen kerken, het coliseum, het vatikaan, de verwonderlijke Sint-Pieterskerk, de voetwassing door Zijne Heiligheid zelve aan 13 arme priesters op witten don-

derdag gedaan, de pauselijke mis van Paaschdag en de apostolische zegen, aan stad en wereld gegeven, wierden vooral uitgeheven en beschreven. De kristelijke redenaar eindigde zijn verhaal met een treffenden oproep te doen aan de welbegoederde en godvruchtige parochie van Waubach ten voordeele van den onsterfelijken Pius, om Zijne Heiligheid in deze drukkende tijdsomstandigheden door vurige gebeden en milde giften te ondersteunen. Sedert lang was de 19e April bepaald voor de plechtige zegening van den eersten steen. Het feest werd zondags avonds en des maandags morgens aangekondigd door het geluid der klokken en door het geschut der kamers. Reeds van zaterdags waren de straten van de oude tot de nieuwe kerk (*) met den-
nenboomen beplant, en met triumphbogen versierd. Op den toren, als ook aan de voorgevels der huizen zag men vele vaandels wapperen. Een weinig na half 10 begon de plechtigheid met de hoogmis, gehouden door een Waubacher, den Eerwaarden Heer Mostart, kapelaan te Simpelveld en gezongen door het zanggenootschap van Rimburch. Na het evangelie beklom de Eerwaarde Heer deken van Tongeren, oom van den celebrant, den predikstoel en hield een hoogduitsche aanspraak, die gedurende 40 minuten aller aandacht heeft gaande gehouden. Het voorwerp dezer verhandeling was de waarde en de heilichheid der nieuwe kerk. De toehoorders, welke geheel den tempel vulden, hebben met groot belang gehoord, dat de nieuwe kerk de derde is, welke sedert goed 160 jaren in Waubach wordt gebouwd.

De eerste kerk of kapel bouwden in het begin van de 18e eeuw twee rijke en godvruchtige echtelieden, genaamd Dominicus Werden en Maria Reinartz, die terzelter tijd een deel hunner goederen legateerden voor het onderhoud van kapel, rector en koster (*). In 1806 (lees 1802!) werd de kapel van Waubach van de moederkerk Eygelshoven afgescheiden en tot parochie verheven. De tweede kerk werd gebouwd in 1818 (*). Voor deze deden gemeente, kerkfabriek en de zalige Heer pastoor Welter vele en groote sacrificien. Deze werd gebouwd op dezelfde plaats waar de oude kapel had gestaan; de toren alleen bleef behouden. Wegens de slechte ligging, alsook wegens gebrek van kerkstijl, besloten fabriek- en gemeenteraad, de derde kerk op het nieuw kerkhof, hoog en droog gelegen, te bouwen. De kerk, sacristij en toren inbegrepen, is 180 voet lang en 52 voet breed. Het koor heeft 7 vensters en de kerk 24 pilaren, waarvan 12 gansche, die het welfsel van het middenschip dragen en 12 halve, die de twee nevenschappen vormen en derzelver muren versieren. Het middenschip is binnenwerks 63 en de toren 180 voet hoog. Stonden verre zal dit nieuwe monument gezien worden. Krachtig en dringend heeft de redenaar

ons aangezet, opdat toch niemand onzer aan dit groot werk zou vreemd blijven. Priesters en leeken, rijken en armen, grooten en kleinen, moeten zich de hand geven; de bewoners van Waubach en Groenstraat (?) moeten allen een hart en eene ziel hebben om den Heere eenen grooten, schoonen en oprecht kristelijken tempel te bouwen. De godvruchtige parochie van Waubach kan veel verrichten, wanneer eenieder krachtig wil medewerken. Op uwen bouw en op uwe goede medewerking zijn aller oogen gevestigd; geheel de omstreken van Waubach houden u in het oog; op uw werk ziet af - wij hopen uit den hemel - uw edelmoedigen weldoener, de Hooogerwaarde Heer Janssen van Simpelveld, die de eerste gedachte en de eerste middelen voor de nieuwe kerk heeft gegeven; hij bidt met ons, dat gij uwe harten, uwe gaven en uw werken voor het welzijn der Kerk moget vereenigen; op uwen arbeid zien neder zoo vele heilige zielen, wier lichamen op het oud en nieuw kerkhof de verrijzenis des vleesches en het algemeene oordeel verwachten. Wanneer de gelukzaligen dezer parochie, die zich met God eeuwig in de hemel verheugen, wanneer de lijdende zielen des vagevuurs, die voor hare zonden aan Gods gerechtigheid nog moeten betalen, tot hare familien konden terugkeeren, alle zouden zich voor de nieuwe kerk verklaren, alle, zeg ik met innige overtuiging, zouden hunne verwanten, hunne broeders en zusters krachtig, tot medewerking opwekken en aandrijven.

Op uw werk ziet neder de zalige Heer Welter (?), die voor de kerk van 1818 zoveel geofferd heeft; op uw werk zien neder de twee groote weldoeners van Waubach, zaliger gedachtenis, Dominicus Werden en Maria Reinartz, welke de eerste kapel niet alleen uit hun vermogen bouwden, maar ook kerk, rector en kosten met goede stichtingen beschenkten.

Moedvol dan en krachtig, zeg ik nog eens, de hand aan het werk gelegd, de Heer zal uwe bemoeijingen zegenen, hij zal u zegenen in uwe gezondheid, die hij zal bewaren en versterken; zegenen zal hij u in uwe kinderen, die hij in verstand, wijsheid en genade zal doen opwassen; hij zal u zegenen op uwe velden en in uwe schuren, die hij met eenen rijken oogst zal beladen; hij zal u zegenen in al uwe ondernemingen. Wanneer de eeuwige waarheid ons stellig verzekerd, dat de geringste aalmoes, bij voorbeeld een stuk brood, een dronk water, aan de armen uit liefde Gods gegeven, niet onbeloond zal blijven, welken heerlijken loon hebben dan op den anderen kant des grafs te verwachten degenen, die volgens hunne middelen voor dit Godshuis bijdragen.

Dankbare harten zullen eens den naam en de medewerking dezer weldoeners prijzen en zegenen.

De aanspraak sloot met het volgende gebed: "O heilige Joseph, bruidegom van de reinste aller maagden, voedstervader van Jesus en patroon van deze

parochie! bescherm dezen tempel en degenen, die er aan arbeiden van al wat hun zou kunnen schadelijk zijn, bewaar uwe pleegkinderen en vooral die medewerkers, van alle kwalen des ligchaams en der ziel, en in den sterfstand die vroeg of laat voor ons allen moet slaan, die onzen onsterfelijken geest van ons sterfelijk ligchaam moet afscheiden, in den beslissenden stond die voor ons den hemel of de hel zal openen, wees dan met Maria Gods Moeder, onze beschutter en beschermer, opdat wij bij Jesus uwen Zoon en onzen rechter genade, vergiffenis en zaligheid mogen bekomen“.

Na de hoogmis, omtrent half 12, trok de processie, ondanks een aanhoudende regen, naar het nieuw kerkhof(“) om den eersten steen te zegenen. De klokken luidden, het geschut donderde, het zanggenootschap zong een zoetluidend en harmonisch Magnificat, eene groote menigte priesters waren er bij tegenwoordig, die voorafgegaan waren door een twintigtal in het wit gekleede meisjes, die aan de bijzonderste familien der parochie toebehooren. Deze droegen den steen op eene smakelijk versierde handbaar. Geheel het volk bad met luider stem den Rozenkrans om de bescherming van den H. Joseph en den zegen des Hemels over de nieuwe kerk af te smeeken. Plechtig, zeer plechtig was het oogenblik dat de eerste steen uit de oude tot de nieuwe kerk wierd overgedragen. Rond om de grondmuren waren honderd groote dennenboomen, geschonken door een lid der bouwcommissie, geplant; deze dienden nu tot sieraad van het feest en later zullen zij dienen als steigeringen voor het koor en de drie schippen. Geheel de plaats binnen de muren was met vaandels, bloemkransen, lofspreuken en jaarschriften versierd, dank aan de ijverige medewerking der jonge dochters, die te dien einde eene algemeene collect in de parochie hadden gehouden.

Zoodra de gebeden en ceremonien door den Zeer Eerwaarden Heer Quodbach, kanonik van het Kapittel van Roermond en pastoor-deken van Kerkrade, over den steen verricht waren, werd deze ter zijde van het hoogaltaar in de muur gemetseld. Geheel de geestelijkheid, de Kerk- en Gemeenteraad, alsook vele andere personen van Waubach en omstreken kwamen met den hamer op den steen kloppen en hunne offrande nederleggen. De Eerwaarde Heer Dekan van Tongeren sloot het kerkfeest met de lezing van het proces-verbaal, op perkament geschreven en met een verzegeld glas in den steen opgesloten.

Dit opschrift door eenen professor van het seminarie van Kloosterrade in het latijn gemaakt, luidt als volgt: “In het jaar des Heeren 1869, den 19e April, onder de gezegende regering van Paus Pius IX en onder het landsbestuur van onzen Doorluchtigsten Koning van Holland, Wilhelmus III, met toelating van onzen Hoogwaardigsten Heer. Joannes-Augustinus Paredis, bisschop van

Roermond, terwijl de Eerwaarde Heer Henricus-Hubertus Huppertz pastoor en Mijnheer Petrus-Dominicus Pelzer burgemeester was, in het bijzijn van den Eerwaarde Heer Joannes-Leonardus Reinartz van Waubach, deken te Tongeren, heeft de Hoogerwaarde Heer Egidius Quodbach, pastoor en deken te Kerkrade, dezen eersten steen der parochiale kerk van Waubach gezegend en gelegd ter eere van de Allerheiligste Drievuldigheid en van het Heilig Kruis, alsook van de Allerheiligste Moeder Gods, onder de bescherming van den Heiligen Joseph, den bruidegom van Gods Moeder, de heilige en onbevleete Maagd Maria. Deze plaats heb ik gekozen en geheiligd.....opdat daar mijne oogen en mijn hart ten eeuwigden dage zouden blijven.(II Paral. VII. 16.). Dezen dag zult gij als eene groote gedachtenis houden.(Exod. XII, 14)“.

Dan voegde hij er bij omtrent deze woorden: “Als Waubacher bedank ik in den naam der parochie den Zeer Eerwaarden Heer Dekken Quodbach voor de gebeden en zegeningen, die hij over steen en kerk komt te verrichten; ik bedank de Eerwaarden Heeren geestelijken, die met hunne tegenwoordigheid dit familiefeest hebben willen vereeren; ik dank den Heer bouwmeester voor het schoon plan hetgeen hij voor Waubach heeft uitgedacht en hetgeen hij volgens de regelen der kristelijken kunst zal voltrekken; in den naam van kerkfabriek en gemeenteraad dank ik hartelijk de naburige parochien, welke door onderschrijvingen in geld, boomen en karrevrachten zoo bereidwillig en zoo edelmoedig de nieuwe kerk hebben willen begunstigen. Wanneer het dekenaat Tongeren in eene tijdreeks van 30 jaren 17 nieuwe kerken van 20, 30, 40, 50, 60, 70 duizend franken heeft gebouwd, wanneer de hoofdparochie van Tongeren eene half miljoen of 500.000 franken besteed heeft om de prachtige, wijd en breed vermaarde Lieve Vrouwekerk in haren oorspronkelijken stijl en luister te herstellen, waarom zou dan het rijke Waubach niet 70, 80, 90 duizend franken kunnen bijeenbrengen om den Heere des hemels en der aarde eenen schoonen en passenden tempel te bouwen? Eene 33-jarige ondervinding als deken heeft mij geleerd, dat, waar pastoor en burgemeester, kerk en gemeenteraad voor parochiegebouwen, als kerken, pastoorijen en scholen, zich de hand geven, de zaken van zelve gaan, zonder al te groote bezwaarnis en met goed gevolg. Het kristelijke spreekwoord, “Eendracht maakt macht“, vindt hier zijne toepassing en zal voor Waubachs kerk gezegende vruchten dragen. En gij, lieve kinderen, die den eersten steen hebben gedragen, gij die aan kristelijke en mildadige familien toebehoort, wanneer wij priesters en uwe ouders eens zullen overleden zijn, dan zult gij de plechtigheid van dezen dag aan uwe tijdgenoten verhalen, en deze zullen met u zeggen, als zij hier voorbij gaan of de kerk bezoeken; dank, eeuwigden dank aan de weldoeners van dezen kostbaren tempel, zegen aan hun aandenken op de aarde en vrede aan hunne onster-

felijken zielen in de eeuwigheid!!!!

De Eerwaarde Heer Huppertz, bijna 50-jarige priester en sedert 45 jaren pastoor in Waubach ontving de geestelijkheid ter middag en Mijnheer Pelzer deed hetzelfde met de Heren Burgemeesters en met verscheidene andere weldoeners der kerk. Overal heersten vreuge, geluk en tevredenheid over den goeden uitslag van het familiefeest van den dag, hetgeen lang in het geheugen der ooggetuigen zal leven. De Zeer Eerwaarde Heer Deken van Kerkrade deed op het einde van het eten een gansch godvruchtig voorstel, hetgeen alle medegasten diep heeft getroffen; hij vraagde een Miserere en De Profundis voor de zielrust desgenen, die over 6 jaren door zijn godvruchtig legaat den eersten steen voor het bouwen der nieuwe kerk van Waubach heeft gelegd.

De bouwcommissie houdt door haren sekretaris eene nauwkeurige rekening over de inkomsten en uitgaven der nieuwe kerk. In deze wordt geplaatst eene gottische tafel, waarop geschreven worden de toelagen van Staat, provincie, gemeente en kerkfabriek; de giften aller weldoeners, zoo wel de penning der armen als het goud der rijken, alsook de namen der parochien, die op eene of andere wijze den nieuwen bouw hebben willen begunstigen. Volgens het thans bestaande godvruchtig gebruik worden dagelijks na de heilige Missen en andere goddelijke diensten voor de weldoeners der kerk bijzondere gebeden gedaan.

Een woord over de steenzegening.

Geene kerk mag gebouwd worden zonder de toestemming van den Bisschop der plaats; deze heeft ook het recht van te bepalen, of en waar die moet gebouwd worden. Het is ook het ambt van den Bisschop, den eersten steen der nieuwe kerken door zich zelve of door eenen van hem gestelden priester te zegenen. Op den vooravond der zegening moet deze een houten kruis planten op de plaats waar later het hoogaltaar gezet wordt. Door het kruis, het werktuig onzer verlossing en den standaard onzes heils, neemt de kerk bezit van den grond, bestemd tot Gods huis. De steen moet volgens voorschrift vierkantig zijn en voor hoeksteen dienen. De officiant is door verscheidene priesters bijgestaan om de gebeden, gezangen en ceremonien met eene zekere plechtigheid te verrichten; hij begint zijne heilige bediening, door de plaats, die het kruis draagt, met gewijd water te besproeien en men zegt of zingt een kort gebed met den 83e psalm van David, die met deze woorden begint: Hoe lief zijn Uwe tabernakels, o Heer der krachten etc. Hij voegt daarbij een ander gebed, om Gods huis te plaatsen onder de bescherming van de allerheiligste

maagd Maria, van den patroon der kerk en van alle heiligen. Dan zegent hij den steen, terwijl hij bijzondere gebeden leest. Ook krabt hij met een mes op de 4 hoeken van den steen een kruis en zegt deze woorden: In den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes, Amen, en bidt dan als volgt: Zegen, o Heer! dezen steen en vergun door de aanroeping van Uwen H. Naam aan allen die voor het bouwen dezer kerk met een zuiver inzicht medehelpen, de gezondheid des lichaams en de zaligheid der ziel. Daarna wordt de litanie van alle Heiligen gebed of gezongen, om hunne voorspraak bij God en hunne bescherming over den nieuwen bouw in te roepen. De officiant spreekt dan een gebed, wat ons herinnert aan het wonderbare gezicht, hetgeen de Patriarch Jacob in Bethel heeft gehad, en hetgeen hij heeft willen vereeuwigen door het oprichten van eenen steen, dien hij met olie zalfde, terwijl hij uitriep: Deze plaats is waarlijk heilig: Hier is het huis Gods en de Poort des Hemels. Vervolgens zingt men den 126e psalm, die met deze woorden begint: Wanneer de Heer voor dit Huis niet zou medewerken, dan arbeiden tevergeefs degenen die hetzelfde bouwen. Hij plaatst dan den steen in het fundament en zegt: "Wij leggen hier den eersten steen in de Naam des Vaders en des Zoons en des heiligen Geestes, opdat hier het ware geloof en de vreeze Gods met de broederlijke liefde heerschen en dat deze plaats bestemd blijve voor het gebed en om in te roepen en te loven den naam van onzen Heer Jesus-Christus, die als God met den Vader en den heiligen Geest leeft en regeert. Hij besproeit nog eens den steen met wijwater, zeggende: "Heer! besproei mij met hyssop en ik zal gereinigd worden, wasch mij en ik zal witter zijn dan de sneeuw". Alle fondamenten gaat hij dan zegenen, terwijl de zangers deze antiphoon zingen: O! Quam metuendus est locus iste! Vere non est hic aliud, nisi domus Dei et porta coeli! (O! hoe ontzaggeijk is die plaats! Hier is waarlijk Gods huis en 's hemels poort); zij zingen dan met blijde en feestelijke stemmen den 86e psalm, beginnende met deze treffende woorden: "Zijne fondamenten zijn op de heilige bergen; de Heer bemint Sions poorten boven al de woonplaatsen van Jacob gevestigd."

De ceremonie sluit dan met 2 schoone gebeden, waardoor de officiant vraagt aan den almachtigen en barmhartigen God de genade, dat hij zelve deze plaats moge bezoeken en zegenen, en dat door de verdiensten zijner heiligen dezelve worden de vrees des duivels en de intrede voor den engel des vredes, dat hij hemelse zegeningen aan het gebouw moge verleen opdat, hetgeen op zijn bevel is gesticht, ook door zijn zonderling toedoen moge voltrokken worden. De gebeden en ceremonien der zegening van eene nieuwe kerk gelijken bijna aan degenen, die wij hebben beschreven; maar geene ceremonie is zoo leerrijk, zoo plechtig en zoo hartroerend als eene kerkwijding, die door den bis-

schop alleen kan gebeuren, ook is deze de langste van alle ceremonien die de kerk heeft; dezelve duurt 3, 4 tot 5 uren; ook heeft zij veel betrekking met hetgeen op ons gebied is bij het H.Doopsel. Ons ligchaam is de tempel onzer ziel, zoo als de kerken van het nieuwe verbond de woning van God zijn. Wenschelijk ware het, dat de parochianen met aandacht en in den geest des geloofs tegenwoordig waren, wanneer zij gelegenheid hebben, om eene dezer drie kerkfeesten bij te wonen; deze herinneren hun wat zij aan den tempel hunner ziel verschuldigd zijn; zij moeten hem eerbiedigen, omdat hij eens tot onsterfelijkheid en voor de eeuwige glorie des hemels moet verrijzen.

¹⁾ Deze gemeente draagt in de officiële stukken gewoonlijk den naam van Ubach-over-Worms om ze te onderscheiden van de parochie Ubach in Pruisen. Deze twee gemeenten, tusschen welke eene kleine rivier, genaamd Worm vloeit, maakten eertijds deel van het oude kanton Rolduc, grensstadje van Pruisen. Ubach-over-Worms behoort nu tot het dekenaat Kerkrade en tot het justitiekantoor Heerlen. De parochie telt goed 1000 zielen, maar de gemeente heeft eene bevolking van omtrent 1300 inwoners. Dezelve paalt aan de parochien van Nieuwenhagen, Eijgelshoven, Rimborg en Marienberg; deze laatste maakt deel van Pruisen.

²⁾ De Eerw.Heer Joannes-Petrus-Josephus Janssen werd geboren in Waubach den 24 Junius 1806, priester gewijd den 19 Mei 1830, eerst rector en naderhand pastoor te Bemelen bij Maastricht, in het dekenaat Meerssen, waar hij eene nieuwe kerk bouwde. Behalve eene aanzienlijke geldsom gaf hij al het daartoe noodige hout. In 1848 werd hij pastoor te Simpelveld, in het dekenaat Kerkrade, waar hij de kerk van binnen en buiten herstelde; met deze herstelling was hij nog bezig op het oogenblik van zijn afsterven op den 3 Junius 1863.

³⁾ Door genoemd testament begunstigde hij Paus, kerken en kloosters. Aan de H.Vader Pius IX, voor wien hij den diepsten eerbied beleed, gaf hij 1000 gulden of 2110 franken bij wijze van St.-Pieterspenning voor zijn sterfjaar. Hij legateerde vaste goederen aan de parochien van Bemelen, Brunssum, Simpelveld en Waubach, die hij met geestelijke diensten voor zijne ziel en voor zijne overleden verwanten belastte. Bij het laatste bezoek, hetgeen de Eerw.Heer Deken van Tongeren, zijn neef en boezemvriend, hem korte dagen voor zijn afsterven deed, maakte hij hem zijn legaat voor Waubachs nieuwe kerk bekend en droeg hem de zorg over van zijn godvruchtige wil aangaande dit punt te doen volbrengen. Deze voorbeeldige priester blijft in de gebeden der begiftigde parochien en in de heilige Misoffers zijner medebroeders aanbevolen.

4) De oude kerk, ingesloten en bedekt door huizen en boomen is op eenen natten en steenachtigen grond gelegen; dezelve blijft behouden, om naderhand een onderwijsgesticht er van te maken. De nieuwe kerk wordt gebouwd op het nieuwe kerkhof, van waar men verscheidene dorpen en torens kan tellen. De twee kerken liggen 250 stappen van elkander. Eene schoonere bouwplaats dan deze ware moeilijk te vinden. De nieuwe kerk gaat de 2 dorpen, Waubach en Groenstraat, die de parochie uitmaken, zamen verbinden. Binnen 50 jaren is de Misweg zoo zeer met nieuwe huizen bebouwd, dat dezelve maar een groot dorp vormen. De onderwijzer heeft reeds eene bouwplaats tegen over de nieuwe kerk gekocht. Men verzekert dat een tweede wel gezeten grondbezitter van Waubach het besluit reeds heeft genomen, om op een groot en hem toebehoorende land, kort bij de kerk gelegen, een voor zijn bedrijf passend huis weldra te timmeren.

5) De twee genoemde stichters bouwden in 1706 de oude kapel van Waubach en begiftigden dezelve met 25 morgens bouwland (omtrent 9 bunders en 10 groote roeden), 3 mudden rogge, 6 riddalers en 2 schellingen tot onderhoud van den rector met voorbehouding van het collatierecht ten voordeele der gevers en hunner afstammelingen. Den 30 Junius 1707 wierd deze donatie wettig goedgekeurd en opgericht als beneficie door den Hoogwaardigsten Bisschop van Luik, met last voor den rector op zon- en feestdagen de H. Mis met onderwijs te houden. De eerste rector van dit geestelijk beneficie was de Eerwaarde Heer Petrus Werden, zoon der twee stichters.

6) Gedurende de twee jaren van het bouwen dezer kerk heeft de parochie veel ongemak geleden. Eene schuur heeft de gelovigen lang gediend voor het uitoefenen hunner godsdienstige plichten en voor het ontvangen der H. H. Sakramenten. Later moesten zij deze schuur verlaten en eene schuilplaats zoeken in het oude kapelleke van Nieuwenhagen. Op Zon- en feestdagen trok men processiechewijze 's morgens met het Allerheiligste Sakrament heen en 's avonds kwam men op dezelfde wijze terug. Het Allerheiligste rustte in eene kamer der pastorie. Alle deze moeilijkheden zijn weggeruimd door het bouwen op eene nieuwe plaats.

7) Het naaste punt van Groenstraat is op eenen afstand van 650 stappen of 6,5 minuten van de nieuwe kerk. De twee uiteinden van dit langwerpig dorp zijn 15 minuten van de westzijde en 18 van den oostkant af gelegen. Van het uiteinde van Waubach tot aan de nieuwe kerk heeft men geen 10 minuten.

8) De Eerwaarde Heer Tilman Welter was een koorheer der naburige abdij van Rolduc. Van het jaar 1809 tot 1824, zijn sterfjaar, was hij pastoor in Waubach. Veel, zeer veel heeft hij gedaan voor de kerk van 1818; deze werd op zijn voorstel gemaakt. Hij begon met 500 kronen aan te bieden. Aan hem

is men nog verschuldigd het groot tabernakel, hetgeen zich van zelve opent en toesluit door eene mecanique, alsook de standbeelden van den Zaligmaker, van Maria en de 12 apostelen in natuurlijke grootte en kunstig gesneden. Het is ook aan den Eerwaarde pastoor Welter, dat Waubach heeft te danken de merkwaardige partikel van het H.Kruis; dezelve heeft den vorm van een kolonneken en is 5 centimeters lang, 8 millimeters breed en 5 millimeters dik; dezelve bevindt zich in het middenpunt van een schoon latijnsch kruis, hetgeen berust op een wel gewerkt voetstuk en wiens armen met gesteenten versierd zijn. De partikel is geplaatst tusschen twee ronde kristalglazen en wordt vastgehouden door twee engelen, die nedergeknield zijn. De Reliquiekas, die dit alles insluit, is van verguld koper en heeft eenen zekeren kunstprijs.

⁹) Kerk met kerkhof en omgekeerd kerkhof met kerk verbinden, is eene oprecht kristelijke gedachte; dewijl deze plaatsen ons betere gelegenheid geven om voor onze overledene ouders en verwanten te bidden; dewijl de afgestorvenen in de zegeningen en H.H.Missen die daar geschieden, deelachtig worden; eindelijk dewijl dezelve geholpen worden door de voorspraak der heiligen, die daar vereerd worden en wier beenderen in de altaren rustten. Volgens voorschrift der burgerlijke Wet moeten de steden hunne kerkhoven op eenen zekeren afstand van de stad op de noordzijde hebben, maar de parochien van het platte land kunnen deze H.H.Plaatsen rond de kerk bezitten. De graven van Waubach zullen eens in de gedachtenis van kinderen en kinds-kinderen roepen, hetgeen vader en moeder, oom en tante, broeder en zuster zaliger voor het bouwen en versieren der nieuwe kerk gedaan hebben.

(Tongeren, drukkerij van M.Collee, 1869).

Naschrift:

Bovenstaande brochure is geschreven door Leonard Reinartz, sinds 21.12.1836 pastoor-deken van Tongeren. Hij was geboren te Waubach in de Bovenste Straat, thans huis Hofweiden nr.18, op 23.6.1806 als zoon van Joannes Dominicus Reinartz en Maria Gertrudis Hanssen.

Op 19 mei 1830 werd hij te Luik tot priester gewijd. Nog in hetzelfde jaar volgde zijn benoeming tot kapelaan te Houthem/Sint-Gerlach. Vijf jaar later werd hij parochieherder aldaar.

In het dekenaat Tongeren liet hij verschillende kerken bouwen en restaureren. Met zijn dorpsgenoot en vriend, pastoor J.P.J.Janssen van Simpelveld, ijverde hij sterk voor de bouw van de nieuwe kerk te Waubach. Nagenoeg bij alle grootse kerkfeesten gaf hij acte de presence. Zijn liefde voor het Godshuis te

Waubach legde hij neer in de twee brochures, die hij schreef naar aanleiding van de kerkebouw in Waubach. Het eerste in 1869 bij de eerstesteenlegging, het tweede in 1870, toen de bouw in volle gang was. (zie Jaarboek O.C.G.L.1992).

Op 19 mei 1855 stichtte hij een studiebeurs voor de opleiding van priesters en religieuzen. De gegadigden hiervoor moesten in eerste instantie afstammelingen zijn van de stichters van de kapel te Waubach in 1706. Een stamboom en parenteel moesten daartoe door een der afstammelingen worden bijgehouden. Waren er geen "afstammelingskandidaten" voor de studiebeurs, dan kwamen ook andere priesterstudenten uit Waubach en Nieuwenhagen in aanmerking. J.L.Reinartz overleed te Tongeren op 24.7.1871. Hij was Ridder in de Leopolds-orde. Helaas heeft hij de inwijding van "zijn" kerk te Waubach niet mogen beleven. Een gedenksteen met inscriptie siert zijn graf in Tongeren.

H.G.

Eine Einquartierungsliste vom Jahre 1736 aus der Freiherrlichkeit Alsdorf

bearbeitet von Kurt Faßbinder, Baesweiler

Unter den Beständen des Staatsarchivs in Lüttich (Archives de l'Etat a Liege) befinden sich die Bestände des „Archives du château de Lexhy“ in welchem u. a. die Archivalien der Familie von Blanckart aufbewahrt werden, der die Freiherren von Blanckart als letzte Herren der ehemaligen Freiherrlichkeit Alsdorf angehören. Das Inventarverzeichnis dieses Archivs wurde von Francoise Lecomte erstellt und ist 1973 vom Archives Générales du Royaume, Rue de Ruysbroeck 2-6, B-1000 Bruxelles, im Druck erschienen. Es enthält 2597 mehr oder weniger umfangreiche Archivstücke. Die Archivnummern 2346 - 2366 betreffen Alsdorf.

In mehrfacher Hinsicht ist eine Einquartierungsliste aus dem Jahre 1736 interessant. Zum einenmal gehen aus ihr die Alsdorfer Bürger, bei welchen Militärpersonen einquartiert waren, hervor, als auch Hand- und Spanndienste zu denen sie herangezogen wurden. Neben den Logierkosten sind auch die Dienstleistungen verschiedenster Art in den damals gängigen Münzen Pattakon, Schilling und Stüwer taxiert und ausbezahlt worden, die einzelnen Beträge sind hinter den jeweiligen Leistungspositionen angeführt. Zum anderen male bringt uns die Liste interessante Einblicke über die personelle Zusammensetzung des Offizierkorps von Regimentsstab und Leibkompanie der „Königlichen Dänischen Majestät Dragoner-Regiment von Aelenfeld“

Die Originallisten sind in der damaligen flämischen Amtssprache abgefaßt. Die Übersetzung erfolgte durch den Verfasser.

Aufnahme und Taxierung von der durch die Freiherrlichkeit Alsdorf getragenen Einquartierung

vom 3. und 4. bis zum 5. May 1736

Von Herrn Obristen und Grafen von Aelenfeld mit seinem Regimentsstab und der Leibkompanie

Ihrer Königlich Dänischen Majestät Dragoner.

Beim Herrn Pastor dieser Freiherrlichkeit waren von Herrn Grafen von Aelenfelt einquartiert der Obrist des vorbezeichneten Regiments, mit vier Knechten und mit drei Pferden und acht Hunden	Patt.: 4	Schill. 0	Strs. 0
Darüberhinaus haben in seinem Hause während der Einquartierung neben dem Herrn Obristen verschiedene Offiziere und der Prediger des Regiments Mittag- und Abendmahlzeit genossen. Zu wissen den ersten Mittag neun Personen und des abends drei, den zweiten Tag des mittags sieben Personen und des abends wiederum drei. Dafür wurde taxiert:	8	2	0
Darüber hinaus hat vorbezeichneter Herr Pastor zum Nutzen des Herrn Obristen und der anderen Offiziere 43 und $\frac{3}{4}$ Wein, jeder im Wert von 2 Aachener Mark und für 4 Schillinge Branntwein geliefert.	$\frac{6}{19}$	$\frac{9}{3}$	$\frac{5}{5}$

Matthys Gossens hat den Herrn Major des vorbeschriebenen Regiments beherbergt mit drei Knechten und Pferden am ersten Tag und Nacht, am zweiten Tag ist noch einer seiner Knechte mit Pferd hinzugekommen. Ihm muß für Trinkgeld an die Knechte, weil der Herr Major nicht mehr als einen Salat bei ihm genossen hat, 4 Schillinge dafür taxiert.	5	0	0
---	---	---	---

Matthys Hülsgens hat den Auditeur¹ mit

¹ Rechtskundiger Beisitzer eines Militärgerichtes.

einem Knecht und einem Pferd beherbergt.
Derselbe Auditeur hat noch mit einem

Patt.: Schill. Strs

anderen Offizier am ersten Tag zu
Mittag gegessen und am zweiten Tag zu fünf
Herren das Frühstück und den Branntwein.

Wofür taxiert wird:

$\frac{2}{26}$	$\frac{3}{6}$	$\frac{0}{5}$
----------------	---------------	---------------

Die Witwe Jan Cremers hat den Adjutanten
mit seiner Frau und seinem Knecht und zwei
Pferde beherbergt. Der besagte Herr Adjutant
mit seiner Frau haben auch Kost und Trank
zwei Tage bei ihr genossen worüber eine
Auslösung an sie taxiert wurde:

3	0	0
---	---	---

Jan Naus hat den Regimentsfeldscherer² mit
zwei Knechten und zwei Pferden beherbergt:

3	0	0
---	---	---

Anthön Herpers hat den Prediger³ mit einem
Knecht und zwei Pferden beherbergt. Der
vorstehende Prediger hat das Frühstück
genommen und mit zusammen noch vier
anderen Offizieren den ganzen Nachmittag
Bier und Branntwein getrunken. Wofür an ihn
taxiert wird:

2	2	0
---	---	---

² Wundarzt, Chirurg.

³ Feldgeistlicher

	Patt.:	Schill.	Strs
Franz Daemen hat den Profoß ⁴ mit seiner Frau und einem Kind, einen Knecht und zwei Pferde beherbergt, wofür 3 Pattacons taxiert werden.	3	0	0

Der Schöffe Schoenen hat den Herrn Capitain ⁵ mit drei Knechten und vier Pferden. Derselbe Herr hat meistens bei dem Herrn Obristen gegessen, vorbehaltlich eines males, als er mit noch drei anderen Offizieren in seinem Hause gegessen hat. Hierfür wird taxiert:	5	0	0
--	---	---	---

Der Schöffe Colbergh den Cornett ⁶ mit einem Knecht mit drei Pferden:	2	4	0
---	---	---	---

Willem Claessen den Quartiermeister mit einem Knecht und zwei Pferden	2	2	0
--	---	---	---

Herman Gotzen den Wachtmeister mit dem Knecht und fünf Pferden	2	2	0
---	---	---	---

Joes Leisten den Wagenmeister mit zwei Knechten von dem Herrn Obristen mit 8

Pferden, auch an Gelt mußte er zwei Schillinge

⁴ Polizeimeister

⁵ Hauptmann bzw. Rittmeister

⁶ Fähnrich, Fahnenjunker (Bei der Reiterei der Träger der Standarte)

	Patt.:	Schill.	Strs
herausgeben, dieses zusammen taxiert:	6	0	0
Henrich Herpers hat einquartiert zwei Houtboisten ⁷ und zwei Pferde	2	0	0
Joos Herpers den Paucker ⁸ mit seiner Frau und einem Kind	1	2	0
Josef Zentis hat einquartiert einen Houtboisten mit einem Pferd	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u><u>33</u></u>	<u><u>4</u></u>	<u><u>0</u></u>
Lambertus Beeck einen Dragoner mit einem Pferd zu	1	0	0
Willem Lüsgens desgleichen	1	0	0
Peter Offergelt desgleichen	1	0	0
Merten Mahr desgleichen	1	0	0
Joos Hilgers desgleichen	1	0	0
Lambertus Petermans desgleichen	1	0	0
Hilger Cardaun desgleichen	1	0	0
Thys Herpers desgleichen	1	0	0
Rex einen Dragoner mit einer Frau und ein Pferd	1	2	0
Witwe Hermannus Voncken 2 Dragoner und 2 Pferde	2	0	0
Hendrich Gobbels einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Reinart Cüsters desgleichen	1	0	0
Gerhardt Schiffers desgleichen	1	0	0
Jan Cardaun desgleichen	1	0	0
Jan Belten desgleichen	1	0	0
Joos Vlecken hat einen Tag und eine Nacht einen Dragoner und ein			

⁷ Regimentsmusiker

⁸ Schläger der Kesselpauke

	Patt.:	Schill.	Strs
Pferd beherbergt	0	4	0
Peter Meuser desgleichen	0	4	0
Francis Wolffs hat den Corporal ⁹ mit seinem Pferd beherbergt was ihm mit vorheriger Kenntniss des Herrn Schultheis und Schöffien erlaubt wurde. Sechs Schützen wurden deshalb umlogiert ¹⁰	2	0	0
Andries Brewers einen Dragoner mit einer Frau, zwei Kindern ud einem Pferd	1	4	0
Gossen Hilgers einen Knecht und drei Pferde von dem Herrn Obrist	2	0	0
Gerardt Carduck einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Gillis Maeßen einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Niclas Zentis einen Dragoner, eine Frau und ein Kind mit einem Pferd	1	3	0
Joes Belten einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Peter Gobbels desgleichen	1	0	0
Willem Zentis einen Dragoner mit einem Pferd einen Tag und Nacht	0	4	0
Joes Contzen einen Dragoner und zwei Pferde	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	30	1	0
Vaes Leesmeister einen Dragoner und ein Pferd	1	0	0
Lambertus Bergs desgleichen	1	0	0
Hilger Cardaun einen Knecht mit zwei Pferden von dem Herrn Obrist	1	4	0
Hermannus Lesmeister ein Pferd	0	4	0
Reul Vlecken ein Pferd, ebenso aufgeschlagen			

⁹ Unteroffizier

¹⁰ Hier handelt es sich um Schützen aus der Freiherrlichkeit Alsdorf.

	Patt.	Schill.	Strs
zwei neue Hufeisen und einen eisernen Band ¹¹			
an einem Bagagewagen	0	5	5
Hilger Naus einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Hilger Rutzevelt desgleichen	1	0	0
Bertram Lehnen desgleichen	1	0	0
Jacob Geusen desgleichen	1	0	0
Willem Geusen desgleichen	1	0	0
Matthys Palmen einen Mann und eine Frau einen Tag	0	4	0
Niclas Voncken zwei Dragoner mit zwei Pferden	2	3	0
Merten Zentis einen Dragoner mit zwei Pferden	1	4	0
Hendrich Maeßen einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Joes Maeßen einen Dragoner mit einer Frau einem Kind und einem Pferd	1	4	0
Anthon Carden einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Witwe Gossen Petermans desgleichen	1	0	0
Joes Vaesbender desgleichen	1	0	0
Willem Maeßen ein Dragoner mit einer Frau, einem Kind und einem Pferd	1	4	0
Hendrich Kehmer einen Dragoner mit einer Frau und einem Pferd	1	2	0
Jordan Müller einen Dragoner mit			

¹¹ Felgenreifen

	Patt.:	Schill.	Strs
einem Pferd	1	0	0
Gillis Cüsters hat in seinem Hause drei tage und Nächte die Stabs- wache gehabt mit 13 Mann und 5 Pferden	9	0	0
Willem Faber einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Anthon Thielen einen Dragoner, eine Frau mit einem Pferd	1	2	0
Niclas Cremers einen Dragoner , mit einem Pferd	<u>1</u> 35	<u>0</u> 1	<u>0</u> 5
Niclas Brewers desgleichen	1	0	0
Philipp Hanssen desgleichen	1	0	0
Joes Roemgens vier Dragoner und vier Pferde	4	0	0
Willem Hahn einen Dragoner mit einem Pferd	1	0	0
Hendrich Scheiffers desgleichen	1	0	0

Es folgen:

Patt.: Schill. Strs

Die Vorspannleistungen zum Fortbringen der Bagage der obengenannten Stabs- und Kompanie-Bagage. Die Rückkehr der Dienstleistenden erfolgte noch am gleichen Tage.¹²

Zuerst Joes Kolberg eine Karre mit zwei Pferden	1	0	0
Joes Naus junior ein Pferd	0	3	0
Joes Hilgers eine Karre mit zwei Pferden	1	0	0
Willem Lüsgens mit einem Pferd	0	3	0
Witwe Merten Rützevelt eine Karre mit einem Pferd	0	5	0
Franz Wolffs mit zwei Pferden	0	6	0
Joris Hennes eine Karre mit mit einem Pferd	0	5	0
Hans Godert Erberich ein Pferd Vorspann	0	3	0
Willem Korver desgleichen	0	3	0
Der Müller eine Karre mit zwei Pferden	1	0	0
Gossen Hilgers mit einem Pferd	0	3	0
Gillis Cüsters mit seiner Karre und einem Pferd	0	5	0
Matthys Palmen mit einer Karre und drei Pferden	1	3	0
Joes Roemgens eine Karre mit einem Pferd	0	5	0
Lambertus Berghs mit einem Pferd	0	3	0
Reinert Cüsters desgleichen	0	3	0
Matthys Gossens zwei Pferde	0	6	0
Jan Cardoun ein Pferd	0	3	0
Hendrich Kehmer desgleichen	0	3	0
Arnold Zentis desgleichen	0	3	0
Dries Voncken desgleichen	0	3	0

¹² Hand- und Spanndienste

	Patt.:	Schill.	Strs
Niclas Brewer mit einem Pferd	0	3	0
Anthon Thielen desgleichen	3	0	0
Anthon Herpers desgleichen	0	3	0
Willem Lesmeister desgleichen	0	3	0
Thys Hülsgens mit zwei Pferden	0	6	0
Hermann Lesmeister desgleichen	0	6	0
Matthys Schoenen mit einem Pferd	0	3	0
Joes Herpers desgleichen	0	3	0
Hendrich Herpers desgleichen	0	3	0
Merten Mahr desgleichen	0	3	0
Jan Naus desgleichen	0	3	0
Witwe Johann Cremers desgleichen	0	3	0
Niclas Voncken desgleichen	0	3	0

Den 3. May hat der Knecht von
Joes Leisten mit einem Pferd dem
Quartiermeister den Weg nach
Linnich gewiesen und mit dem
zweiten Pferd den Quartiermeister
von der Kompanie den Weg nach
Herzogenrath gewiesen

0	3	0
---	---	---

Am gleichen Tage haben **Merten**
Zentis und **Philipp Hanssen** den Herrn
Major den Weg gewiesen nach Herzogenrath,
wobei jeder mit seinem Pferd taxiert jeder
einen Schilling

0	2	0
---	---	---

Den 4. May hat **Joes Naus junior** einem
Ordonanz-Dragoner den Weg nach
Herzogenrath gewiesen taxiert zu

<u>0</u>	<u>1</u>	<u>0</u>
6	3	0

Folgt: Die Designatie¹³ von dem nach Herzogenrath am 7. Januar geleisteten Vorspann zum Abzug der Bagage der Kaiserlichen Kürrassiere:

	Patt.:	Schill.	Strs
Hendrich Kehmer hat eine Karre mit einem Pferd gestellt	0	5	0
Gillis Cüsters Vorspann mit einem Pferd	0	3	0
Reiner Cüsters desgleichen	<u>0</u>	<u>3</u>	<u>0</u>
	7	6	0
Joes Roemgens die Karre mit zwei Pferden	1	0	0
Vorspann Joes Herpers mit einem Pferd	0	3	0
Frans Wolffs , Schöffe, die Karre mit zwei Pferden	1	0	0
Vorspann Merten Mahr mit einem Pferd	0	3	0
Witwe Peter Wolffs die Karre mit zwei Pferden	1	0	0
Hans Willem Schoenen mit einem Pferd	0	3	0
Joes Colberg die Karre mit zwei Pferden	1	0	0
Vorspann Matthys Schoenen mit einem Pferd	0	3	0
Hans Godart Erberich Vorspann mit einem Pferd	0	3	0
Joes Hennes desgleichen	0	3	0
Hermann Lesmeister mit 2 Pferden	0	6	0
Hendrich Herpers mit einem Pferd	0	3	0
Willem Lüsgens desgleichen	0	3	0
Willem Korver desgleichen	0	3	0
Den 1. Januar 1736 hat Lambertus Berghs einen Offizier nach Linnich geführt	0	2	0
Den 4. Februar hat Johann Cardaun einen			

¹³ Designation, Bezeichnung

	Patt.:	Schill.	Strs
Ordonanzreiter nach Willer ¹⁴ geführt	0	2	0
Den 26. Dezember hat ein Knecht des Schöffn			
Wolffs einige Kürassiere nach Übach fortgeführt	<u>0</u>	<u>2</u>	<u>0</u>
	8	7	0
	7	6	0
	20	4	0
	35	1	5
	30	1	0
	33	4	0
	26	6	5
	<u>162</u>	<u>6</u>	<u>0</u>

Desgleichen sind auf Geheiß des Schöffn Schoenen über diese Aufnahme und Taxierung uns Schultheis Schöffn und Bürgermeister in der Menge verteilt vier Pattacons, vier Schillinge und zwei Stüber welche hiermit eingebracht werden. Damit niemand der Vorbeschriebenen Teile von dieser vacatie¹⁵ einfordert so soll der Collecteur¹⁶ dieses Manko bezahlen und in Rechnung stellen. Danach beläuft sich die gesamte Taxierung auf hundertsiebenundsechzig Silbertaler, 2 Schillinge Luycks¹⁷,

¹⁴ Gereonsweiler vor Linnich

¹⁵ Geld, Diäten

¹⁶ Sammler, Steuereinnahmer

¹⁷ Brabanter Gulden lütticher (courant gangbare Münze)

Alles das aufgenommen unter dem Einverständnis von Schultheis, Schöffen und Bürgermeister respce. den 12. und 13. July (1736) und haben gezeichnet C: **L. Limpens**; **Matthys Schoenen**, Schöffe; **Francis Wolffs**, Schöffe; **Hilger Geusen**, Schöffe; **Joris Hennes**, Schöffe; **Joes Colbergh**, Schöffe; **Francis Wolffs**; Bürgermeister in fidem¹

Darüberhinaus hat der Collecteur Geusen in Gegenwart des Herrn Schultheiß (Limpens); Schöffen Colbergh, und dem Bürgermeister Francis Wolffs zu Herzogenrath bezahlen müssen an den Sekretär der Generalstaaten Schulden für vacante Portionen² elf Pattacons und einen Schilling.

¹⁷ zur Beglaubigung (bes. einer Abschrift)

¹⁷ offene Anteile

VREUGER

Wen ich allewiels óp d'r maat of in der supermaat mich de tessje aan 't vulle bin, mit freut en greunte, winker en zoeëmer, in alle soate en moate, in alle kluere...da ving ich dat ummer inne ónvuërsjtelbare riëkdóm.

Ieësjtens umdat v'r ós (in teëgestjelling mit lûj oët veuel anger lenger) dat alles permittére kanne; mar wat vur mich nog mieë telt is 't versjil tussje noe en wie ich nog kink woar!

Zoe'n 60-70 joar geli-jje goof 't in d'r winker, zieëker vur d'r geweune miensj mar a paar soate greunte. Greunte in blik woar ing ganse zeldzaamheid, iëskès en diepvries goof 't nog nit, dus ing gów hoësvrouw (wie mieng mam in woar) houw d'r ganse zoeëmer vuërgeszörgd...oët ózze gaad boeëne en erte geweekt, zoewie alle soate freut, die v'r houwe. Eppel woëte óp plenk i g'ne kelder, mar óch boaven óp de kli-jjerkas bewaard. En natúrlík woëte veuel oafte gemak: eppel sjelle, de kitsj droët snieje, in sjiëve snieje en dan óp sjtram gesjpanne koades gedruëgd.... nog get ouw gardienkes drumhin, dat ging vliege en ging vuëgel dra koame en da woar dat ing delicatessen, woëe noe nieks mieë dra ka tieppel!

Sjnipperboeëne woëte in de baar i-gemak, zoeë-wie witte koeël (kappes). Dat woar mich e werk: Nit alling 't i-make, mar óch nog mondelank 't reenmake van d'r sjtee en de hote plank en d'r katoene lap, die boaven-óp 't i-gemaks loge.

En went viër da de naas óptrókke vanweëge d'r ruëk, deë doavanaaf koam, da sjoebbet de mam: al dat werk en da doogt 't nog nit!!
't Woar noe eemoal nit angesj!

In d'r tied, dat ós hónder mieë eier lagte es wie viër nuëdig houwe gónge die noa ing baar mit waterglaas i, doa hole ze zich dan inne kótte tied dri. En i ge veld woëte moeëre i-gekoeld, kólrabele, breedloof enzoewieër. Went v'r al geld gehad huije, vur óp vakans te goa, da wuër doa noe noeëts tied vur geweeë, va alle werk um 't i-make erum. Erpel woëte i-gekelderd vur d'r ganse winker en die moeëte da geregeld umgerap weëde, angesj kroge ze lang sjuët en dat moch nit. In later joare goof 't poeier vur uvver de erpel te struije, da dónge ze nit zoe flot sjéte.

Trouwens, viër woare zoe vroeë, wie inne gek, went d'r pap endlich mit de ieësjte nuj erpel oët d'r gaad koam. Teëge deë tied woare de ouwe bouw gaar nit mieë te eëte: oëtgedruëgd, rumpeligge knauwele, mit sjwatte plekke en lang sjuët... In deë tied woëte da bi-j ós veuel pannekeuksjkes

gebakke, riës gekokt, bôttermilksap, mit of zónger proëme of roziëne en havermoutsap, woeë ich gaar nit vroeë mit woar.

En went ich da eemoal in de “ouw doeës” gedoake bin, da kunt mich nog zoeveuel in d'r zin, wat ich al bouw vergeëte woar.

Ich ziën mich da es kink noa de “bewaarsjoeël” goa, bouw ing hoaf sjtónð lope...mar dat maket ós nieks oët. Viër houwe ging mam, die ós mit d'r auto noa sjoeël brach en aafhoalet....Alling d'r dokter en d'r directuër van de koel houwe inne auto!

Viër kankte zoegaar de nómmere van dón auto's van boëte. Doe houwe de Limburgse auto's nog ing “P” op ‘t nómmersjild en doanoa d'r nómmmer. Die “P” hónt v'r trouwens nog lang gehad. Ich weet nog wie d'r daag va hùij, dat v'r noa d'r kreeg, wie ich al getrówd woar, óp e gegeëve moment toch zoeë riëk woare, dat viër ós óch ee autöke koeëte aasjaffe. Dat woar ‘t ieësj inne “Tempo”,.. óp 3 raar. Wens te e bietje nietsj inne boch umvoors, da kieppet deë um. Wie v'r later inne “richtige” auto houwe (inne besjteltwage) góngge v'r óch al ins óp vakans. De autobane in-Dütsjland woare doe nog ing oase va rów, zoeë noe en dan inne teëgelikger... en went deë óch ing P óp ‘t nómmersjild houw, woeëet va bi-jtskanke gewink! Dat woare heimatsklänge.... Get angesj wie die ri-jje bleëk, die noe um dich erum broëze. ‘t Woad “file” woar ós ónbekank!!

En die sjoeëlbensjkes van doe, wie hónt ós rukge dat volgehoute..of ste inne reus woars of inne klinhe kroëkesjtóp, dat spjieëlet ging rol.

Dat bensjke woar vur ós allenuij ‘t zelfde de groeëte kroge inne krómme ruk en de klinge koëte koom de hendjes boave ‘t lessenaartje kriëge!

De “lijfstraffen” woare zoegaar nog nit oët d'r moeëde. Wie ich graad in de ieësjte klas van de “groeëte” sjoeël woar, houwe v'r d'r insjpektuër óp bezeuk! Deë vroget noa d'r aa-wiëssjtek. Des goof ‘t ginne. Ee van die meëdjies, die woare bliëve zitte koam doe d'rmit eroët: d'r sjtek loog in sjtuksjkes gebroake in de kas, dem houw de juffrouw óp de rukge van de kinger kapotgehoue!!

En sjtremg, dat ‘t doe woar!! Alles woar geregeld; en boëte de regels moch ste dich nit begeëve. Bi-j ós óppen sjoeël, woe de begiëne ‘t zage houwe, moeëts te dich al gans ansjtendig beneëme. Jónge woare doa nit vertroane, alling meëdjies.

De sjoeël en de kirk, dat woar ee geheel. ‘t Woeëd geweun verwaad, das te giddere mörge noa de mès góngs, weer of gee weer. Dat woeëd óch gecontroleerd en óp de rapporte, gidder kwartaal, sjtóng dus e punt vur “kerkbezoek”. Me góng natürlík óch te kommunie en moch dus nieks eëte (en

zoegaar ginne sjloek water drinke) vanaaf d'r oavend van te vuëre; dat woar noa eemoal zoeë, dat woar geweun en doa hool me zich dra. 't Woeëd e bótrekke mitgenoame en dat oot me vuër sjoel of ónger sjpieëltied. Wen 't erg sjlech weer woar, mochte v'r bi-j hoeëg oëtzonde-ring noa de klas !!! Ing kiër d'r mond mit de ganse sjoel biechte goa; bi-j ós woare veer biechsjeul, allenuij bezat. Mar v'r mochte nit goa, woe v'r wolle.

De juffrouw of de zuster, die mit ós góng, sjplitset geweun .zoeveuel noa pastoeër, zoeveuel noa d'r rector, noa kaploan zus of zoeë.

Doe hots nieks te melde..viër woare richtig inne tróp taam sjöap!!

Noa 't biechte kroge v'r ummer ing penitentie óp. Die penitentie woar gaar nit erg, 't biechte zelf woar 't ergste wat ze ós kóste aadoeë. Pastoeër woar d'r letste, woe viër hin wolle vur te biechte. Went deë ginne zin houw vur zich deë ónnuëzele biechkal van ós aa te huëre, sjtellet deë zich vuër de benksjkes bi-j ziene biechsjeul en da góng dat zoeë: "Wie van jullie doodzonde heeft gedaan kan komen biechten, de anderen kunnen naar huis gaan".

Da góng ste durch g'n eëd va ieëlend. Doeëdzung hots te nit gedoa en voetlope durvet ste nit. Da mar mit razele kni-jkes noa d'r biechsjeul i. Vuër dat ste get koeëts zage hoeëts te al: "Heb je doodzonde gedaan?" En viër, sjiëf va angs: "Nee, meneer pastoor". Da werpet heë mit ziang groe-ete hank e krútske uëver ós hin en zag: "Ga maar naar huis". 't Woar egelik gans gemakkelig en d'r man hat 't mesjen gaar nit sjlech bedoeld, mar viër sjtervete bouw va ieëlend en v'r houwe óch noeëts 't geveul, dat v'r e reen zieltje houwe... !! Protestere en demonstrere koame in ós vocabulaire nit vuër.

Óch wat de kli- jjer betróf moeëte v'r ós aa sjtreng regele laote. Braaf bis a g'n haos gesjloate! Mouwe nit kóttér eswie d'r elleboag en lengte bis óppen kni-j! Die paar ónnuëzele klidjes, die viër houwe, woare mieëtstens zelf genieënd. Ieësj inne flinke zoom dri, da nog ee ópnieënsel...dat kós alles oëtgeloeate weëde, wens te wer droët gegrujd woars; aan de mouwe en óch went nuëdig aan d'r zoom koeët dan desnóeëds nog ing sjtriëp aagenie-end weëde. Wen ste zoen hendige mam hots wie ich, woar dat klidje mit ing sjun passende "garnéring" nog sjunder wie vuërheer!!

Zöksjkes moch óch nit...lang hoaze, die ummer óp de kni-jje gesjtóp woare, want oane valle weëdt me joa nit groeët. Aafdanke dóng me ieësj, went get bis óp d'r droad versjlieëte woar.

Bókse, "jóngesbókse" woar absoluut ónmeugelik. Jeans en spijkerbroeken,

vur meëdjies...dat zouw doeëdzung zieë geweeë.

In de handwerkles lieërete vi ós ege hoaze sjtrikke. Ich weet nog, dat ich e paar van dikke broëne katoën gesjtrik houw. Ich woar erg tevri-jje mit mich zellef, dat mich die lestige veësjte en tieëne partij zoe good gefloeft woar. Mer gee hoar óp miene kop houw dra gedach, dat ich die viës, stiëf prengele óch zouw mótte drage.

V'r lieërete óch nog wie viër te kót gewoeëde hoaze en zökke moeëte aasjtrikke!!

Mar óp e gegeëve moment kós mieng mam nit mieë teëge de troane óp, die ich giddes kiër vergoot, vanweëge de zelfgesjtrikke hoaze. Ze houw e paar adresse va lÿj die nog vroëë woare, mit datginnige wat viër aafdankete. In gikker geval, ich woar van de ieëlend aaf.

En toch, achteraaf gezieë, hónt ze lÿj van ós gemak, die mit 't leëve zint veëdig woeëde, óch went 't döks gaar nit zoe gemaklich woar. V'r hónt in d'r kreeg veëdig mótte weëde mit alle ermood en óngemaak, deë deë mit zich brach. En v'r hónt ós doa good durchhingesjlage.

Da mót ich wer denke aan alle manére die viër oëtvónge um mit 't bietje eëteswaar, wat v'r doe houwe, toch veëdig te weëde.

Wie viër 't moeëte doeë, van datginnig, wat v'r óp de bóngs kroge, hónt v'r 't sjwoar gehad.

Engs 1939 woar d'r soekker al óp d'r bóng.

Juni 1940 broeëd, meël, kaffe en tieë.

Aug 1940 zeep.

Sept 1940 vlees.j

Okt 1940 kieës.

Nov 1940 eier, kook en gebak.

Apr 1941 milk en erpel.

Juni 1941 jam.

Nov 1941 cacao en cacao-produkten.

Mei 1942 tabaksprodukten en sjnûts.

Sept 1942 taptemilk.

Dec 1942 zuidvruchten.

Aug 1943 greunte en freut.

Juli 1944 alle soate vusj.

Doe koame surrogate in d'r handel, mar dat woar nit veuel soeps. 't Goof bon-vri-jje-kook, deë nit sjmaket, soepblöksjkes va gekluërd zaot, kaffe-en tieës surrogate. En bi-j alles koeëts te mar beëter nit weëte, woeë 't va gemak woar!

Op 't lets woare 40 soate distributie-kate in umloop. Priêze woare gaar nit meê bi-j te haote. Durch d'r "sjwatte handel" woar ee artikel weêd wat d'r gek d'r vur goof.

Ee vuêrbild: D'r officiële priês van kieësje woar 5 cent d'r kilo. In de sjtad Amsterdam kostete ze Fl. 1,50, effe boête de sjtad 50 cent. Inne freutteler verkoch ze vur Fl. 1,35 aan ing verpleeginrichting....Lûj, die te erm woare vur zich dat ginnige te gèlle woêze volgens de bongs rech óp houwe, verkochte ee deel doava in d'r sjwatte handel, vur duur geld aa riêke lûj en koeëte zich da selver wer get vur te eëte aasjaffe....!! Went v'r ins e paar priêze vergliêke mit noe:

Umsjtriëks 1932-34 kostet ing "damesjapon" bi-j C&A Fl. 4,90, ee ont-bijtlaken 32 cent, inne badhanddook 17 cent. Ee diner in e good restaurant Fl. 1,25. Pianolesse 50 cent de sjtônd, danslesse 40 cent de sjtônd. In 1935 kostet ing auto-rieles inne gôlle of 15 gôlle inins tot en met 't riêbewiês! Benziên 7 cent d'r liter. In 1924 woêd 't fietsepleëtje i-geveurd, Fl 2,50 't joar.

"Armlastige, tweederangs burgers" hovete nieks te betale, mar die kroge da waal e fietsepleëtje mit e loak dri, zoe dat gidderinne koeët zieê wat loos woar!!

En, me moech nit vare oane pleëtje an d'r fiets. Op d'r sjoeêlweêg koam ich ummer langs ee hoês, woe ze waarsjienlik veul bierebeum houwe. Doa sjtóng d'r ganse zoeëmer ee plakkaar in de vinster: "8 kilo bungeltjes voor een kwartje".

Ich zien 't nog sjtoa! En lekker dat die woare. Mieng mam doog ze i-make, mit soekker en essig en da woare die zoe roeêd wie kieësje...Nit mieê i te dinke 8 kilo vur e kwartje. Mar de anger priêze woare noavenant: inne kilo erpel 7 cent, soekker 49 cent, kaffe 77 cent (d'r kilo!!), inne liter milk 10 cent, ee ei 4 cent, ing billige sigaar 15 cent. En mit de lieëg luëntjes va doe woar 't nog e kunssjtuk um de endjes aanee te kneupe.

In de mieëtste hoêshouwes woare joa óch nog ganse sjwerm kinger. Went urges ee hoêshouwe woar, wat e joar ginne nu-jje beebie houw krieëge, kroge ze pastoeër óp bezeuk en da kroge ze de leviete geleêze. Aan de pil dach nog ginne in deê tied.

Wie die oêtgevónge woar en d'r bevolkingsaawas veul lieëger woêd, goof 't óch d'r penicilline, bouw alle krankhete koeëte geneêze weêde en zoe sjloog d'r balans wer noa de anger ziej uêver....Nog mar ins uêver de distributie-bongs gekald, die v'r in d'r kreeg houwe. Gidder weêk sjtóng in de siedung, wat vur bongs dat in de kómmende weêk an de ri-j woare. Dat

woar vur de hoësvrouwe nog ins inne hoop extra werk vur dat erbermlich klee bietje, wat ze d'r vur kroog. Da mó't ich wer dinke aan alle manére, die viêr oêtvónhe um de rantsoene get aa te lenge, zoeëdat ing hoësvrouw toch nog ummer get ansjendigs óppen dusj koeët zette. Recepte woeëte ónger de vrouwlûj oêtgewesseld, wie me koake en bakke kós, noa venant wat óp de bóngs te kriêge woar. V'r houwe ummer mar gans wieë'nig bó'tter of vet. En dat is graad, wat me in de kuêke ummer tekót koam...Ich han noe nog sjrifte mit eges-gesjrieëve recepte wie me mit wieë'nig materiaal 't eëte zoe lekker meugelik koeët make. V'r woeëte ummer raffeneerder in 't improvisére. Um 't rantsoen meël aa te lenge, makete viêr zelve erpelsmeël.: V'r trokke veuel erpel in ózze gaad; doa woeëd e groeët deel va gesjeld, geraspeld in ing groeëte bú't gedoa, veuel water dróp en lotte bezinke....minstens inne daag, da woar ing dikke loag erpelsmeël ónge in die bú't, 't water woeëd aafgesjód en d'r erpelsrasp vurzichtich aafgekratst (deë woeëd da vur kniengsvoor gebroek) dan hós te 't sjunste erpelsmeël vur bi-j 't geweune meël te menge, vur te bakke, saos en boedieng te make en zoewieër...

V'r trokke óch e flink sjtuk soekkerkroeëte in ózze gaad; went die richtig riêp woare, woeëte ze reengesjroeëd. In sjtukker gesjni-jje, in inne groeëte keëtél óp e zach vuur langsam i lotte koake, dan hots te d'r lekkerste soekkerkroeëte-zeem. Dan woeëd nog van de zoeër milk (of taptemilk) klatsjkieës (hang-op) gemak. Óp de bó'ttram mit get van ózze zeem dróp, dat woar ing délikates....! Went v'r al ins va ózze leverancier get rubzoad kóste loskriêge góng deë durch de muële en da houwe v'r get oalig vur ins ing kieër erpel te bakke; dat woar get wie kermis!!

V'r hant zoegaar bi-j ózze sjlechter de bruj goa gèlle woeë de woeëesj dri koakete; mieng mam doog da waal greuns oê't d'r gaad d'rbi-j en dat woar dat te eëte... Mar doa woar dan óch alles mit gezag!

Is 't e wónger, dat mich noe nog dóks de gedanke óp d'r leup gont noa vreuger, wen ich in d'r supermaat mie keërke vol an 't lane bin?

Mar dat woar dus in de kreegsjoare. Ich houw 't egelik nog uvver de sjoe-eljoare.

Wie ich de lieëgere sjoeël aaf houw, "moch" ich goa "wiejer" lieëre..Ich zaan expres "moch"; de mieëtste meëdjes moeëte zich e werkhoës zeuke. Ich bin mien ouwesj ummer dankbaar geweë, dat die mich miene zin lote doeë, want ich doog nieks lieëver wie lieëre. Ich bin óch noe nog uvvertúgd, dat de jóng lûj van hûj, zich mit veuel mieë plezeer achter de beuker zouwe zette, went ze nit mooste mar mochte! Dat is e gans groeët

versjil. Óch in die joare woar nog ummer alles gaus sjtremg en aafgemeëte wat moch en wat nit moch. Ich woar in Heële in de klómpsjtroat óp de MULO.

Neëver ózze sjpieëlplei woar d'r Heëlesje-Kino/Sjouwborg. Doa hónge al ins bilder oët van de wieënige films, die doe gedrieënd woeëte; mar viër hovete ós nit te riskére, vur ónger de middagpaus doahin te goa kiekke. Doe goof 't nog ging seksfilms wie noe, mar toch woar kino geliëk mit "zung". Doa sjtóng v'r óch wer ónger 't rezjiem van begiengkes, al woar 't dan ing angere orde es wie die van mieng lieëgere sjoeël. Mar die woare eëve braaf en viër woare wer de taam sjöapkes.

Toch woar 't inne sjunne tied.

Wen ich noe zieën, dat puntjes van 13 joar al zoe nuëdig mit peksjkes condooms i gen tesj mótte lope..... Viër rézete doe al daag mit d'r sóg van Egelze noa Heële.

Doa rézete óch de jónge van de Ambachsjoëel en de MTS mit, mar v'r huije vur gee geld in dön hön koepee's goa zitte... en die jónge hole zich óch apaat. Die woare döks waal e bietje ónduëgender wie viër..en viër kóste doa va mitprofitére!

In Sjaesberg woar in deë tied inne sjitationschef deë ummer get te rauwele houw óp de jóng lûj. En dan kroog deë óch zien sjtroaf! De jónge van de ambachsjoëel hóng mit alle man oët de vinstere van d'r sóg en viër medjes ing koepee wieër óch en went 't da zoe wied woar, dat d'r sóg bouw moeët vertrekke, da ropete vieër gans hël in koë: "Hoe groot is 't Sjefke?" En da moeët deë klinge, diekke, grellige Sjef d'r "potleëpel" umhoeëg hoate, téke vur d'r masjinist vur te vertrekke.

Viër loge nuij doebbel van d'r lach, went v'r zoge, wie dat Sjefke zich ópvroot van grël. Deë huij ós 't lifste nuij d'r nak umgedrieënd!

Mar ja, heë huij óch e bietje vrundligger kanne zieë da wuër 'm dat nit gebuërd.

In deë tied zouw ich óch miene ieësjte fiets ha krieëge. Doe woeëte v'r nog nit mit inne fiets i gen heng geboare!..Miene pap houw mich beloafd "Wens doe die Mulo-diploma has, gel ich vur ós allebi-j inne fiets..ich bin hel an 't spare..." Mien mam kroog ginne, die houw al zempligge kieëre probere te fietse. Mar die sjtiëget vur giddere lanterepoal aaf, dus dat vóng d'r pap voetgewórpe geld en de mam woar al lang vroeë, dat ze nit hovel. Mar, wie 't zoe wied woar, woar 't geld nog nit bij-jenee; doa woeëd evvel nit gerauweld of getranseneerd, wie dat noe gewunde is; d'r pap sjparet geweun wieër en 't joar doanao woar 't da zoewied. Ich moeëet evvel ieësj

nog fietse lieëre (op inne ouwe fiets). D'r pap hool d'r fiets achter aan 't sjtulke vas, dat ich nit umkieppet en da mar wakgelentére probéere... Wie ich 't ónger de kni-j houw zow ich mit d'r pap 't Zóndes tuurkes goa make. In de weëk houw d'r pap ginne tied en alling wool ich nit. Mar deë zoeëmer vergeët ich noeëts mieë, went 't de ganse week óch sjtralende zón woar gewee, 't Zóndes woar reëge of sjórm of get angesj, wat nit doget! V'r hónt dat ieësjte joar in gikker geval nit veuel plezeer van d'r nuije fiets gehad. Wie v'r d'r ieësjte kieëer d'rmit noa heem koame in d'r duuster, maket de mam ós óp get attent: (zie woar nog carbidlampe gewend en viër houwe doe al inne dynamo, woeë de lamp óp brank) mar de mam zag: "Dinkt ieër óch dra, dat iër de lamp oët makt". Noe mót ich de sjoeëltrekes nit vergeëte, die viër óp de MULO makete...dat woare mich evenementen! Zoeë woar dat doe: bóttremkes i gen tesj en da mit de begiengkes en de leraresse gezellig same sjpatsére noa d'r Hekseberg en doa get piek-niecke en get balsjpelkes doeë; nieks rees noa Praag of Pariës of god-wit woeë ze noe hin gónt.....

Wat woare viër wieënjig gewend of vérvend. Mar viër vónge dat inne prachtige daag (de woad hartsjtikke en cool, klasse en gaaf, zoewie sjit en consortie houwe v'r nog nit in ós vocabulaire). Ich kuët noe nog waal ing ganse ri-j durch ós nitgebroekde jóng-luuts-woad hi-j ópschriëve, me is joa, óch went me oad weëdt, nit automatisj blink en doof; mar wat hat 't vur zin. Weë mit jóng lüj umheet, wit, dat d'r aaveur ónbepérk is. Wen ich mich 't "openbaar vervoer" van noe bekiek, dan kan ich joa óp ing gemekligge maneer alle kankte oët réze. Dat woar in mien kingertied waal angesj. Viër doge dat zoeë: went ós familie van 't Dütsj bi-j ós óp bezeuk koam, sjtappet die in Herzogenrath oët d'r sóg en viër hoalete dön da aaf. Te voot va Egelze, woeë ich doe woeënet noa 't sjtasion va Herzogenrath en da gónge v'r same óch wer te voot mit d'r bezeuk trük!

Ich woar 5 joar, doe moeët ich de mandele geknip kriëge. Ich góng aan de hank van d'r pap noa 't sjpetaal va Kirkroa, kroog de mandele geknip en doe góng 't wer óp heem aa, evvel bi-j d'r pap óp d'r "poekkel", "flinke meid" zagte miene pap en mien mam da. Alles gans geweun! Ich moch mich waal, e paar weëke later, gans noa miene ege zin e paar nuj sjoon oëtzeuke bi-j d'r Brull. Ich houw mich óch nog, oane 't te wieëte, de allerduurstte oëtgezóch. Ich dink, dat dat d'r pap en de mam toch e bietje sjwoargevalle is...mar ich han ze doch kriëge!

En wie hónt v'r doe d'r tied kapotgekriëge? Ginne radio, ginne televisie, va pick-up, va bandrecordere mar gans te sjwiëge. Sjpelkes goof 't koom;

mens erger je niet, domino, ganzesjpel....en in d'r zoeëmer boëte mit d'r bal sjpieële, hinkeler, frenkele, koadsjpringe..went 't mar allenuij nit veuel kostet, want 't geld woar erg raar in deë tied.

En 't soaves, góng me vural in d'r winkter veuel vrenger noa bed wie noe. Nieks centrale verwarming, nieks thermostaat, hoeëger drieëne! D'r koalekachel woëd zoe zuinig (en mit versjtank) gesjtok, dat heë 's nachts nit durchbrennet. Went 't da kouwer woëd góng ste van alling noa bed. De forneus houw me noa 't middigeëte al oët lotte goa...get gedéks dróp, dat 't nog inne tied lank werm bloof. Vur 't gedeks houw miene pap hinger 't hoës inne bak gecementeerd. 't Gris, wat v'r zellever oët de koale zévete, koam doa dri, get leem oët d'r gaad, d'r luëter noa 't wesje en good umsjuppe..dat woar good en billig sjtoakes!

Mar egelijk houw me joa óch nit veuel vrij-je tied, alle werk moeët mit de heng gedoa weëde: ging wesjmasjiëner, ging sjtofzuigere, ging speulmasjiëner, ging druëgtrommele, ging mixere, ging kuëkemasjiëner, geelektrisch- of gaas koaksjtel of bakoave. Alles, alles woar handwerk!!

Alling al vuër te wesje houw mieng mam twieë daag nuëdig; in de week zette, witte wesj koake, óp de bleek lekge, bóngte wesj alles apaat behandle, dat de kluëre nit durchee lopete en dat nieks krimpet. Minstens 3 búdde mit werm water vulle vur óp te sjpeule. 't Wesje zellef woëët mit de "wesjmasjieng" gedoa...ing hote búit op dri-j puët, inne deksel, woëe aan d'r óngerkrank ee krúts mit veer knúp hóng. Went d'r deksel tów woar moeëts te d'r hote erm boave óp de masjien mit de hank hin en heer sjloa, deë an dat hote krúts vaszoot. Doamit sjlódderet de wesj in de "masjiën" hin en heer. Zoeë woëët ze reen. Viër houwe ummer inne wekker d'r bijsjtoa, doamit viër joa nit te lang sjloge; noa htegstens 10 minute houw me da de kneup aaf!...Huije v'r doe zoen slipjes gehad wie noe...en zoenwient sigge sjurtjes en sjortjes, da wuër dat allenuij nit zoe sjlim gewee! Mar die lang, wiej manslujbókse en óch de vrouwlútsbókse, die van ónge bis óppen kni-j en die ste va boave bis a gen hoas koeëts óptrekke...en woëe in de bri-jte twieë man dri huije gepast....Dat alles kunt mich noe nog dóks in de gedanke, went ich mie wesjke an 't verzórgje bin. Ging hank weëdt mie naat; d'r wesjautomaat mit de centrifu dónt alle werk vur ós, óphange in ing verwernde ruimte of in d'r druëger sjtóppe. Vreuger hots te de heng in d'r winkter dóks sjtiëf bevrore, vuërdat ste die wesj boëte óp de dröad hots hange. Dan woar doa nog 't sjtriëke...Viër houwe dri-j sjwatte iëzere. De forneus woëd good heet gesjtok en mit reen lappe good aafgeveëgd, dat de iëzere blietse-blank woare; in d'r zoeëmer extra vreug 'ts mörgens,

angesj woeëd 't dich al koalig van de hits..en da zörge, dat de iêzere genauw de richtige temperatoeër houwe (en hole).

Kunsveëzele goof 't nog nit, alling katoên en wol en zuver ziej. Katoên woeëd good heet gesjtriêke. 't Mieëtste woar óch nog gesjtiêfd. Dat moeët me vur 't sjtriêke alles nog ins i-vuchte, in nette rôlkes gerold en da woeëd alles zoe glad wie e bret

gesjtrieêke. Alles, wat va wol woar, moeët zoewiezoeë óp de hank gewesje weëde en went 't druëg woar gans vurzichtig mit inne vuchtige dook mit "fingerspitzengefühl" sjtriêke.

Wat óch de welt gans verengerd hat, is d'r plestiek! Denkt uch ins alles voet, wat va plestiek gemak is. Da bliet wurklioch nit veuel mie uëver. Op e gegeëve moment houwe v'r d'r iëesjte radio. Dem houw inne vrunk va miene pap zellever gebówd.

D'r zalle al waal fabrieksradio's zije geweë, mar die kanke zich geweun lûj zich doe nog nit permitére. Mar, wat woar dat ee wóngér, dat doa moe-ziek oët dat keske koam, al woar dat da mit veuel gektums en gekraks; da woeëd al ins gezag: "Sjtél dich vuër, dat me die lûj kuët zieë...." Weë dach doe aa tillevisie!!

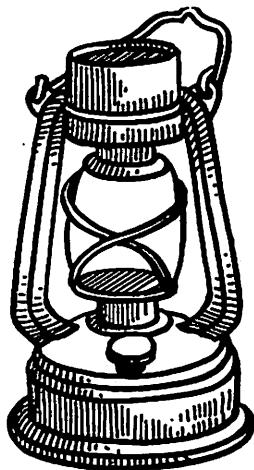
Zoegaar noe hoat ich nog waal ins d'r gek d'r mit wen ich aan d'r tillefoon zit en zaan:"E geluk dat te nit kans zieë, wie ich d'r bi-j zit". En da vilt mich i, dat 't óch al tillefoons mit bild gieët....en zoe geet dat mar wieër. Alling bin ich bang, dat v'r óp d'r doeër letterlik en figuurlik in de welvaart versjtikke. D'r afvaalhoop weëdt ummer gróttér; en ginne wit mieë woehin d'r mit. Ich darf nit dra dinke!!

't Supermaatsysteem is natürlík sjood, dat alles inkel en doeëbel en dri-doeëbel vuërverpak weëdt. In ós winkelke vreuger doog de madam hinger de tieëk alling datginnige wat nit ónverpak mitgenoame koeët weëde in siedóngspapier i-wikkele.

De eëteswaar woeët in ing sjpitse tuut gedoa en óp de weëgsjoal aangewo-agd. De tuutte hóngé boave de tieëk aan ing sjtang. De klante houwe inne kórf of ing tesj bi-j zich. Nieks plestik tuut! Die woare gelukkig nog nit oëtgevónge. Viër mótte noa waal alle waar zellever hoale. In miene kinger-tied en óch doanoa nog koam ál a gen duër: de bekkerskaar, de greunte-kaar, d'r vusjkeël, d'r sjlechter, d'r loemelekeël, d'r sjieëresliëp, d'r sjtee-noaligsman...wens te bi-j dem d'r sjteenoalig gegole hots, kroog ste e bledje vur te leëze: de Automaat. Doa woar e vervolgvèrhóalke drin en óp 't eng sjtóng da ummer: "Hoe 't Pijpje Drop verder vergaet, staat in de volgende Automaat". Óch Piggelmee koam doa dri vuër. Behalve de

siêdóng goof 't nit zoeveuel te lêze. V'r woare geabonnerd óp de Katho-
 lieke Illustratie en in de sjoeël kroge v'r óch zoeë noe en dan e bledje.
 Alles erg braaf, natúrlík! Van dat bledje kan ich mich nog de tekening
 vuërsjtelle: inne dikke gemútliche pastoeër óp inne sjtool, de heng gevou-
 we óp d'r boêk en doa drónger zie artikel:" Meneer Pastoor komt praten!"
 D'r gówwwe man zal waal al ing ieëwigheed doeëd zieë, mar heë is nog
 ummer nit gans vergeëte.

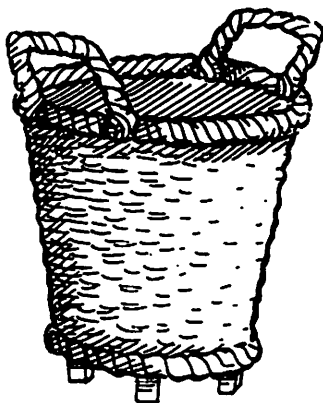
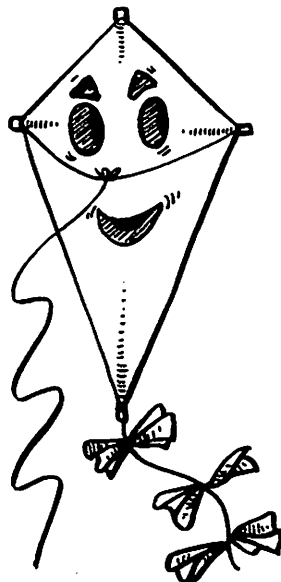
Óch de nieënesje, went me die nuëdig houw, koam i gen hoës, de fliknie-
 enesje, die da óch waal ins e klidje maket. D'r sjoester koam de sjoon
 hoale vur te reparére of te "flikke", wie viër zagte en brach ze óch wer
 trük, went ze veëdig woare. Wie v'r gaas en lektrísj houwe, koam óch nog
 d'r meterópneëmer. Mit al die lútj woeët me óngemerik ége en went 't erg
 koad of sjlech weer woar, woar mennige van dón vroeë, wente zich binne
 effe koeët werme en zich ing hete tas kaffië koeët drinke... Van sociale
 contacte gesjproake!! 't Koeët gaar nit gebuëre, dat urges ee aod miensj
 krank of zoegaar doeëd i ge bed loog, wie me dat noe ummer dökser lieëst.
 Alle noabere kanke zich óngeree en went urges hulp nuëdig woar, dan
 woeët die oane beheij van alle kankte gegeëve. Ich herinner mich nog, dat
 ing noabersvrouw van ós inne beebie kroog, wat v'r noe e couveusekindje
 zouwe neume. Couveuses goof 't nit, de mam van 't kink woar te ermzie-
 elig vur óp te sjtoa en mien mam adoptéret einfach dat ganse hoëshouwe.
 Mam en kink woeëte optimaal verzörg en de res van 't hoëshouwe en dat
 van ós d'rbi-j koam óch nieks te kót. Ós noabere aan de anger ziej houwe 8

kinger, doava woar nog ee sjwoar gehandicapt en 't woar ing ganse zörg, um die allenuij te geëve, wat ze nuëdig houwe. 's- Mörge koam doa ing groeëte pan oëtgebakke spek ôppen dusj en doa soppet zich gidderinne zien sjni-ije broeëd dri, dat woar noe graad ging luxe moaltied, mar de kinger zint nuij groeët en sjterk d'rva woëde! Ich woar doa ins óp de sjloapkamere. Nieks wie sjtruëzek óp hote bedplenk, mar 't rook doa lekker umdat 't sjtruë ummer óp tied vernuijd woëët. In miene kampeertied later han ich óch al ins óp sjtruë gesjloape. Doa sjlieëp 't zich gans good dróp, mót ich zage!!.....

Wen ich mich noe de verlichting bekiek, wie v'r alle soate sjieëmerlampe, sjpots, neonverlichting enzowieër in gebroëk hant, da denk ich aaf en tów aan dat ee gaaslempke, woëë viër 't mit moeëte doeë...ich woar e joar ef zes, wie v'r óp sjtroom aagesjloate woëëte. Wat ing weelde. Alling mar e knüpke umdrieëne en doe hots lich. Gee geklungel mieë mit gaassjtrumpkes, die zoe gauw kapot woare, gee kettinksjke mieë vur de gaaslamp oët en aa te make....Geweun e knüpke umdrieëne en de lamp floeppet aa..... In de 50-60 joar tussje doe en noe is ezoeë venel oëtgevónge woëde, goods en sjlechts.....dat 't nit mieë bi-j te hoate is.

(door mevr. E. Mofers)

JAAROVERZICHT 1996

januari

- * Het jaar begint. De burgemeester ontvangt de goede wensen op het gemeentehuis.
- * Heerlen is boos op de omliggende gemeenten omdat ze de afspraken tot bestrijding van de geluidsoverlast in de HORECA niet voldoende nakomen. Terwijl toch samen een beleid afgesproken. Landgraaf zegt het afgesproken niveau niet te kunnen halen.
- * Landgraaf zorgt voor een positief saldo in de bevolkingsgroei van Oostelijk Zuid-Limburg. Er wonen nu 400 mensen meer dan in het begin van het jaar.
- * Megaland moet volgens de bestuursrechter meer aan sport gaan doen en veel minder aan andere activiteiten zoals rommelmarkten en popconcerten. Het lijkt er op dat de gemeente zijn billen ernstig gaat branden aan het contract met Megaland. Pas als de raad het bestemmingsplan van de draf- en renbaan gewijzigd heeft kan er een nieuwe hinderwetvergunning komen die grotere activiteiten mogelijk maakt.
- * Het Stadsgewestpark Kerkrade/Landgraaf is voor een groot deel opgeknapt.
- * Toneelgroep AMBRAS speelt met succes en overgave "Leefde Haofum" in de aula van het Brandebergcollege.
- * Het leed om Strijthagen duurt voort. Projectontwikkelaar Meyers eist per kort geding voor 31 januari een duidelijke uitspraak over het al of niet doorgaan van het door hem te bouwen bungalowpark.
- De rechtbank in Maastricht veroordeelt de beheerder van Strijthagen voor een te daadkrachtig optreden tegen de heer Rote.
- * De dam in het Wormdal bij Rimborg houdt de gemoederen weer bezig. "De dam zal een verrijking worden van het dal", zegt de heer Deguelle, "het is me een raadsel waarom iedereen ertegen is. Mensen hebben iets gehoord over een betonnen dam, maar hier ligt straks een schitterende dijkglooiing, helemaal beplant en geïnteg-

greerd in de omgeving."

* De katholieke basisscholen van Lauradorp en Rimburg fuseren onder de naam BS Bei de Ling. De fusie betekent het behoud van de school in Rimburg.

februari

* Landgraaf peilt de woonwensen van jongeren. Door de lage huursubsidie zijn jongeren aangewezenen op goedkope woonruimte. Deze is er bijna niet. De gemeente hoopt door de peiling een basis te vinden voor overleg met de staatssecretaris over extra-middelen.

* Met behulp van subsidie uit de pot van stads- en dorpsvernieuwing Limburg wordt in Lauradorp een bouwproject gestart met woningen voor bewoners van Op den Bies, jonge gezinnen en ouderen.

* Zal Pinkpop door kunnen gaan na de uitspraak van de bestuursrechter ? Is de ontstane impasse te doorbreken ? Er wordt druk onderhandeld en gepraat.

* In het Zuidoost-Duitse Thannheim is graaf Heinrich von Schaesberg-Thannheim overleden. Hij werd 74jaar. De graaf onderhield goede contacten met Schaesberg.

* BenW stellen voor geheel af te zien van de bouw van een bungalowpark bij Strijthagen. Menigeen is nu gelukkig. De heer Meyers overlegt met zijn advocaat.

* Jo Demarteau publiceert een autobiografische karnavalsromen. Volgens de auteur is het de eerste in zijn soort.

* In een vrachtwagen worden negen chinezen aangetroffen. Waar komen ze vandaan ? Waar willen ze naar toe ? Ze worden opgenomen in een asielzoekerscentrum.

* De laatste etappe van de Ronde van Nederland zal eindigen in Landgraaf.

* In Heerlen komt het zwemcomplex Terveurdt gereed. Wat zullen de gevolgen hiervan zijn voor ons zwembad In de Bende ? De toekomst wordt onzeker.

* Er is een nieuw intergemeentelijk fluit- en tamboerkorps gevormd door fusie van Wilhelmina

uit Nieuwenhagen en Ons Genoegen uit Eygelshoven. De vereniging telt 40 leden en krijgt de naam Panta Rei.

- * Kindertheater Landgraaf bestaat 1 jaar.

- * Het Raadhuisplein wordt met paaltjes afgesloten voor autoverkeer. Marktkooplieden en bruidsparen krijgen bijzondere toegangspasjes.

- * Heerlen heeft kritiek op de uitbreiding van winkelcentrum Op de Kamp. Omdat Landgraaf niet wilde luisteren heeft men overwogen een klein stukje grond van het uitbreidingsgebied te kopen, een zogenaamd peststrookje. Wat grote broer al niet in zijn hoofd moet halen !!

- * Meyers doet een laatste beroep op de raad om het bungalowpark toch te laten doorgaan.

- * Grote opwinding in Rimburch. Het hondje Tanja is in een vossehol gekropen en kan de uitweg niet meer vinden. De brandweer wordt erbij gehaald, het bos wordt met een graafmachine omgewoeld, wethouders stellen zich persoonlijk van het zoekwerk op de hoogte. De belangstelling is groot. Op last van de politie wordt na 50 uur het zoeken ge staakt. Tanja blijft onvindbaar.

- * Heerlen wil herindeling; Heerlen lonkt naar hele regio; Heerlen wil zeven gemeenten inlijven. College Landgraaf verwerpt herindeling, het ziet meer heil in samenwerking. Alle buurgemeenten verwerpen het dictaat van Heerlen. Bewoners van Landgraaf willen wel de stank van Rutte en de AWACS-herrie aan Heerlen overdoen. De herindeling die Heerlen wil, gaat de burgers van de buurgemeentes veel geld kosten.

- * Nog eens de dam in het Wormdal bij Rimburch: de Duitsers starten de procedure voor de aanleg; gemeente Landgraaf hoopt aan het project vele hectaren bos over te houden.

- * Op de plaats van de huidige BS An der Put hoopt de gemeente binnenkort nieuwbouw te plegen met talrijke functies; o.a. een basisschool, een verenigingsgebouw, een trefcentrum voor ouderen en ouderenwoningen.

- * Flatbewoners in Landgraaf krijgen minicontainers voor GFT-afval. Ze moeten ze zelf gaan legen in een centrale verzamelcontainer in de buurt.

maart

- * Bakker Wiel Bekkers van AROMA gaat op de culturele toer en bakt broodjes alla Vermeer.
- * Dhr H.Erkens wordt ridder in de orde van Oranje Nassou. Hij heeft onschatbare verdiensten voor het muziekleven in onze gemeente.
- * De raad laat zich door Meyers niet vermurwen. Strijthagen krijgt geen bungalowpark.
- * Wat gaan we nu doen met Strijthagen. De kopers melden zich al.
- * En Pinkpop, hoe moet dat nou ? Zijn er wel problemen, zijn er geen problemen ? Is er wel verzet, is er geen verzet ? Volgens natuurmonumenten is Pinkpop een rechtstreekse bedreiging voor natuurgebied Strijthagen.
En waar moet Pnkpop heen als het in Landgraaf niet gewenst is. Nijmegen biedt zich aan.
- * Jos en Marian Bindels van de Huisdieren Voorverzameldienst komen in het nieuws als hulpverleners bij rouwverwerking over verlies van een dierbaar huisdier.
- * Landgraaf, Brunssum, Kerkrade en Heerlen streven naar een gemeenschappelijke reinigingsdienst die de burgers geld moet besparen.
- * Komt er een alpenhut met uitkijktoren op de steenberg bij het Skicentrum ?
- * Wie moet de miljoenen schade betalen als Pinkpop niet doorgaat ?
- * Het gemeentebestuur probeert de fanfarezaal in Nieuwenhagen te redden. De raad is ongelukkig met het reddingsplan. Vooral de aankoop van het huis van de over overlast klagende en procederende burens door de gemeente valt verkeerd. Waar is het einde ?
- * Slachterij Benedik breidt fors uit. Wat doen we met de stankoverlast ? Of is de stankoverlast bijna voorbij ?
- * Het gaat niet goed tussen Heerlen en de anderen. De sfeer is grondig bedorven.
- * Wethouder Ruiters neemt ontslag omdat zijn eigen partij niet meer achter hem staat. Hij gaat verder als eenmansfractie.
- * Hoe staat het met het gehandicaptenvervoer ? Is dat nu wel of niet goed geregeld ?

- * De cultuurprijs van Landgraaf gaat naar Ton Verhiel, de Vrije Akademie ZOM en de kinderteaterclub Landgraaf.
- * Het subsidiebeleid van Landgraaf wordt gewijzigd.
- * Het stadsgewestpark Kerkrade/Landgraaf kost tientallen miljoenen.
- * 't Knoevelhöfke bestaat 25 jaar.
- * De brandweer van Kerkrade redt in Schaesberg 8 mensen uit een brandend huis.
- * De gemeente moet meer doen voor het stimuleren van actieve sportbeoefing. Dat vindt de plaatselijke sportstichting. Kunnen er geen landelijke trekpleisters komen ?

april

- * BenW verwerpen de bezwaren tegen Pinkpop
- * Stichting "Het Groene Lint" opgericht, ter bescherming van de groengebieden van Landgraaf.
- * Benelux-DJ-kampioenschap in Galaxy Landgraaf
- * Bewoners Abdissenbosch willen bos in plaats van industrieterrein.
- * Gehandicapten Landgraaf krijgen meer autovergoeding.
- * Kan Nijmegen Pinkpop wel aan ?
- * Stadsgewestpark moet toeristisch ontwikkeld worden.

mei

- * Milieupark Landgraaf bijna gereed. Gebruikers zullen zich moeten identificeren.
- * Pinkpop mag van Raad van State. Wel moet voor 1997 een nieuwe vergunning worden afgegeven. De rechter veegt de vloer aan met de door Landgraaf aan Megaland afgegeven milieuvergunning.
- * Dormig eist via de rechter actie tegen het sluipverkeer, dat veroorzaakt wordt door de reconstructie van de spoorbrug in Schaesberg.
- * Landgraaf beschikt dit jaar over 1.000.000 gulden voor subsidiëren van woningbouwplannen.
- * Met Pinkpop zijn ook Bon Jovi en Tina Turner welkom in Landgraaf.
- * Pleeft de vereniging Natuurmonumenten roofofbouw

in de Brunssummerheide ?

- * De gemeente wil een stadswinkel waarin ook een aantal semioverheidsinstellingen een plaats zullen krijgen.
- * Pinkpop: drie dagen nattigheid; Pinkpop en regen horen bij elkaar. De 55.000 bezoekers vonden het desondanks een heerlijk festival.
- * Gezamenlijke Burgerbelangen Landgraaf wil het oude gemeentehuis van Landgraaf inrichten als gemeenschapshuis en museum.
- * De herindelingsdromen van Heerlen worden door plannen van gedeputeerde staten ernstig verstoord. Er komt geen herindeling. De buurgemeenten zullen geen zout strooien in de wonen en starten de actie "het mes is van tafel".
- * De Hoogstraat moet veiliger worden. Het verkeer is er levensgevaarlijk vooral voor ouderen.
- * Ondanks driekwartmilioen korting op de overheidssubsie heeft de gemeente een sluitende begroting.

juni

- * Landgraafs Vrouwenappèl bestaat 10 jaar.
- * Het Groene Lint organiseert wandelvierdaagse tegen bebouwing groengebieden. Veel wandelaars weten nergens van.
- * Onderzoek gestart naar mogelijke fusie van de Openbare Basisscholen in oostelijk Zuid-Limburg.
- * Voorverkoop kaarten Bon Jovi en Tina Turner valt erg tegen.
- * Oud-wethouder Heinrichs vindt dat hij genoeg gestraft is.
- * Het monument voor het raadhuis moet worden opgeknapt: kosten fl. 50.000,00.
- * In zomermaanden worden GFT-containers wekelijks opgehaald.
- * Bon Jovi komt en veroorzaakt verkeerschaos. Hij laat zijn optreden inleiden door Limburgse fanfares en drumbands. Wat chaotisch, maar fantastisch.
- * Heerlen weet van geen ophouden. Tot verbijstering van Landgraaf en Brunssum heeft het bij de staatssecretaris aangedrongen om een procedure tot herindeling te beginnen.

- * De gemeentewinkel is geopend. Volgens anderen heet hij stadswarenhuis.
- * Waar moet de dependance van het arbeidsbureau onderdak vinden ? Toch niet echt in een aantal containers ?
- * Het plan om een busbaan aan te leggen langs de Heerlenseweg roept protesten op bij de omwonenden. Het Streeperbosje zou er tezeer door lijden.
- * In Rimborg wordt voor de tweede keer een Dorpsfeest gehouden. Organisator is de fanfare.
- * De Landgraafse VVV krijgt een proefwinkel in het kader van de modernisering.
- * Wie wil sponsor worden van het ouderenhoe in Nieuwenhagen ?
- * Het onderzoek naar huisvestingswensen van jongeren gaat echt beginnen. Wellicht kunnen we enkele overbodige kerken verbouwen.
- * Raad Landgraaf houdt vast aan busbaan op de Heerlenseweg.
- * Hoe moeten we de verkeersdrukte aanpakken ?
- * Het pasgeopende milieupark is een groot succes.

juli

- * Men zegt dat het oude postkantoor van Schaesberg assurantiëkantoor wordt.
- * De gemeente koopt villa Quaadvlieg met het oog op renovatie. Er zal een advocatenkantoor gevestigd worden.
- * Ger Groenveld uit Rimborg laat zijn schuilnamen varen en blijkt een wereldvermaard kunstenaar te zijn.
- * Zal het tuincentrum Landgraaf weer geopend worden ?
- * Wat wordt er van het Kisselsbos als de Mijnspoorweg gereed is ? De milieugroepen maken zich zorgen.
- * Ondanks alle enquêtes blijft de huisvesting voor jongeren een probleem.
- * Op commando poepende honden blijven de gemoeiden bezig houden.
- * Milieuparken lijken "big business" te worden.
- * Er zijn graancircels geconstateerd in Land-

graaf. Volgens de "gelovigen" worden ze veroorzaakt door buitenaardse wezens.

* Zal het afvalsorteerbedrijf van de firma Janssen leiden tot een tweede stort ? De omwonenden bereiden nieuwe protestdemonstraties voor.

* Bij een brand in het scoutinggebouw van St Tarcisius zijn alle foto's en documenten verloren gegaan. "In één klap zijn al onze herinneringen verdwenen".

* Na Venlo en Maastricht is Landgraaf de duurste woongemeente van Limburg. Begraven worden is er 250 gulden duurder dan in Heerlen. En niemand weet hoe dat komt.

* In het gemeentehuis wordt een expositie gehouden van werken gemaakt door twintig lichamelijk gehandicapten.

* GFT-afval veroorzaakt dit jaar aanzienlijk minder klachten.

augustus

* Het oude stort van Landgraaf verandert in een groene glooiing die naadloos aansluit op de Brunsummerheide.

* "Landgraaf is een maatje te klein voor Pinkpop" aldus de Raad van State. "Hoezo klein ? Landgraaf is qua oppervlakte een uitgestrekte gemeente" aldus de heer Smeets.

* Volgens Rob Tosseams uit Schandelen hebben twee UFO's boven Landgraaf gevlogen. Zijn dit de circelmakers van het tarweveld ?

* Wat doet natuurmonumenten toch met onze Brunsummerheide ? Nu staat ze weer kamperen toe ? Dat kan niet, vinden de natuurliefhebbers.

* We hebben een olympisch kampioen. Guido Görtzen wordt gehuldigd als lid van het gouden Nederlands volleybalteam.

* Manege Vliegen moet zeven nieuwe paardenstallen slopen vanwege milieuoverlast.

* Heerlen geeft niet op. Het spreekt vanzelf, volgens die gemeente, dat de buurgemeenten het nieuwe station meebetalen.

* Eindelijk kunnen de bewoners van het Eikske zonder levensgevaar de Hofstraat oversteken. Er

is een nieuwe houten voetgangersbrug gereed gekomen.

* Weet men in den Haag wel waar Landgraaf ligt ?

* De Ronde van Nederland doet eind augustus Landgraaf aan.

* De slagboom op de brug over de Worm in Rimborg verdwijnt definitief. De opgang naar de brug is verfraaid en versmald met vier mooie bomen.

* Zullen we de MEGA verkopen of niet ? De gemeenten beraden zich.

* Bewoners van de Schaesbergerweg zijn boos op de milieugroepen die protesteren tegen aantasting van het Kisselsbos. Door dit protest dreigt de Schaesbergerweg een stanksluis te blijven.

* J.Trijbels van Landgraaf 81 trekt zich terug als raadslid om privé-redenen. Hij wordt opgevolgd door W.Muijters.

* Kwamen de gasten op 31 augustus voor de Ronde van Nederland of voor Tatjana ? Het was in elk geval gezellig druk.

september

* Landgraaf gaat voor 3 miljoen bos aanleggen

* Politie opent aanval op XTC-dealers bij middelbare scholen.

* Wat zullen de gevolgen zijn van de extra-schaal van de gemeentesecretaris ?

* Raadslid Johan Trijbels wordt bij zijn afscheid geridderd.

* Wie heeft gezegd dat de drugsoverlast op de middelbare scholen toeneemt ? De directies van de scholen en de politiechef in elk geval niet.

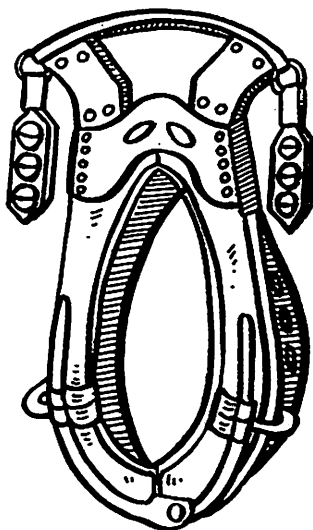
* Schouting St Tarcisius start actie voor een nieuw onderkomen.

* Moet men niet eindelijk een einde maken aan de vervolging van ex-wethouder Heinrichs

* Een nieuw probleem. Het afvalvervoer van het onlangs geopende overslagstation in Eygelshoven zorgt voor ontstellende overlast. De gemeente zegt er niets aan te kunnen doen.

* Het stinkt in Parkheide. Er worden schuldigen gezocht. Eén bedrijf is door de gemeente gemaand met stinken op te houden.

- * 3000 belangstellenden bezoeken de open dag van het nieuwe stort Landgraaf.
- * Waar zullen we een nieuw voetbalstadion bouwen. Wat te zeggen van Megaland ?
- * Woede bij de bewoners van Spaans Kentje en de Apollolaan over het negeren van hun geluidsoverlastproblemen door de gemeente.
- * Meyers verliest hoger beroep over Strijthagen. Is het bungalowpark nu echt de wereld uit ?
- * Wat gaan we nu doen met het kasteel ?
- * De onderwijsbegeleidingsdienst Oostelijk Zuid-Limburg wordt de nieuwe bewoner van het oude gemeentehuis Schaesberg.
- * Heinrichs hoeft niet voor de rechter. Hij is zeer verheugd. Het CDA met hem. De raad geeft hem het voordeel van de twijfel.
- * De architectuurprijs van de gemeente Landgraaf gaat naar A.de Wilde en H.van den Heuvel voor hun ontwerp van de woning aan Belvauer 20b.
- * Is Benedik ook schuldig aan de stankoverlast op Parkheide ?
- * De gemeente trekt 2 ton uit ter bestrijding van de kosten van de procedures rondom Megaland.
- * Kan een aarden wal de geluidsoverlast aan de

Apollolaan beperken ? De gemeente doet onderzoek.

* Gehandicapten van Op de Bies krijgen een eigen woonbuurtje in Kerkrade.

* Oefenbunker vraagt om opknappbeurt, beveiliging en betere verlichting. Wie zal dat betalen ?

oktober

* Krijgt de gemeente een eigen kadasterbalie ?

* Wethouder Erfkemper ruilt zijn portefeuille met die van wethouder Erkens. Hij heeft zich verkeken op de zwaarte ervan. Bovendien kan hij geen afstand doen van zijn "bijbaan" als ombudsman voor sociaal zwakkeren. D66 wil een onderzoek.

* Wiel Heinrichs gaat definitief vrijuit

* Schap zegt contract met afvalverwerker Rutte op. Tegen de directeur van Rutte wordt 2,5 jaar geeist wegen grootschalige slibfraude.

* Komt er een restaurant in kasteel Strijthagen ?

* Maakt Natuurmonumenten een maanlandschap van de Brunsummerheide ?

* 3e culinaire wandelticht in Landgraaf wordt een succes.

* Door problemen met het computersysteem kan de begroting van de gemeente niet op tijd aangeboden worden.

november

* Still going strong

* De kroniekschrijver heeft deze maand niet goed opgelet.

december

* Wie wordt tientjeslid van omroep Landgraaf ?

* Kabel Landgraaf wordt voor 20.000.000 aan Mega verkocht. Wat zullen de gevolgen zijn voor omroep Landgraaf ?

* Raadslid Arends wil niet meer naast raadslid

Horbach zitten. Hij vindt dat Horbach ten onrechte zijn telefoon heeft afgetapt.
* Horbach verlaat D66 vanwege de af luisterzaak; hij wordt door D66 geroyeerd
* Hondenschool Pacco en hondenschool vooruit vechten om oefenveldje. Hoe moet het nu met poepen op commando ?
* De winter vraagt veel aandacht.

Nawoord

Onder de voortreffelijke redactie van May Quaeflieg hebben wij in 1994 en 1995 twee jaarboeken uitgebracht, die helemaal gewijd waren aan de bevrijding en de tweede wereldoorlog in Landgraaf. Deze zijn zeer goed ontvangen. Van diverse kanten kregen we echter ook de opmerking dat we moesten oppassen voor eenzijdigheid. In het genootschap doen we niet alleen aan streekgeschiedenis, maar ook aan genealogie, dialect, archeologie en monumenten. Het jaarboek moet hiervan een afspiegeling zijn.

De mensen die ons dit gezegd hebben, worden in dit jaarboek 1996 op hun wenken bediend. Er is wel niet voor elk wat wils, maar wel voor menig een.

Als nieuwe redactie doen we ons best het hoge peil van de afgelopen jaren in stand te houden. Dankzij de welwillende hulp van meerdere mensen is ons dit best goed gelukt. Met name vermelden we Hein Goossens die ons twee grote artikelen bezorgde en Frans Boumans die de typografische vormgeving van de *Familiegeschiedenis Rongen* voor zijn rekening nam.

De achterstand in verschijningstijd kunnen we slechts geleidelijk wegwerken. We denken dat we hiervoor heel 1998 nodig hebben.

De redactie